

PÜSPÖKLADÁNYI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

BESZÁMOLÓ

Biharnagybajom nagyközség közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról

2024.

Cím: 4150 Püspökladány, Baross. u. 2., 4151 Püspökladány, Pf. 41.

Telefon: +36 (54) 517-000, 54-20

E-mail: titk.puspokladanyrk@hajdu.police.hu KÉR azonosító: ORFK HAJDU PL

Tisztelt Képviselő-testület! Tisztelt Polgármester Úr!

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 8. § (4) bekezdése alapján a rendőrkapitány vagy kijelölt helyettese évente beszámol a rendőrkapitányság illetékességi területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének a település közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról. E kötelezettségemnek eleget téve beszámolómat az alábbiak szerint terjesztem elő.

I. Bevezetés

A 2024. évben a Püspökladányi Rendőrkapitányság (a továbbiakban: rendőrkapitányság) feladatait a 2024. évi szervezeti célkitűzések, mint

Az Európai Parlament tagjai, a helyi képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi választásával, valamint az Európai Unió 2024. év második félévi soros magyar elnökségével és a Magyarországon megrendezésre kerülő nemzetközi sportrendezvényekkel összefüggő rendőrségi feladatok eredményes, a kor színvonalának megfelelő, jog- és szakszerű végrehajtása; az azokhoz szükséges személyi, szervezeti, logisztikai, feltételek biztosítása; továbbá a rendőri feladatok ellátásával kapcsolatos hatékony rendőrségi kommunikációs tevékenység kifejtése.

Magyarország határainak fokozott védelme, az illegális migráció, illetve az államhatár rendjét érintő egyéb jogellenes cselekmények elleni fellépés érdekében a határőrizeti, határforgalmi és mélységi ellenőrzési feladatok következetes, a schengeni követelményekkel összhangban történő végrehajtása; valamint a Rendőrség 2024. évi schengeni értékelésre történő felkészülésével összefüggő feladatok végrehajtása.

Az erőforrások optimális felhasználásával a szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzet fenntartása, a helyi és területi szintű közbiztonsági, bűnüldözési adatokra és szempontokra rugalmasan reagáló közterületi jelenlét folyamatos biztosítása; valamint az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetét befolyásoló jogsértések elleni hatékony fellépést szolgáló eredményes rendőri intézkedéseket bemutató kommunikációs tevékenység végrehajtása.

A büntetőeljárások törvényes, szakszerű, időszerű és hatékony lefolytatása, különös tekintettel a kiemelt társadalmi veszélyességű, illetőleg a bűnszervezetekkel, kiberbűnözéssel kapcsolatba hozható bűncselekményekre; továbbá a kibertérben elkövetett bűncselekmények miatt lefolytatott nyomozások eredményességének javítása. A bűncselekményekből származó vagyon minél nagyobb arányú elvonása és az okozott kár megtérítése érdekében a vagyonvisszaszerzés, az elkobzás, és a vagyonelkobzás hatékony végrehajtása.

A szakmai igényekre, valamint a tervezhető fluktuációra tekintettel a hatékony toborzás folytatása a hivatásos állomány utánpótlása és a szerződéses határvadász állomány feltöltése érdekében. A parancsnoki gondoskodás keretében kiemelt figyelmet kell fordítani az állomány megtartására, továbbá a Rendőrség korösszetételére figyelemmel az előmeneteli utak célzott tervezésére, a létszámstabilitás fenntartásával gondoskodni kell a könnyített szolgálattal érintett valamint a nyugdíj előtti rendelkezési állományba kerülő állománytagok okozta munkaerőkiesés ellensúlyozására.

A szakmai feladatellátásban és a szervezet belső működtetése körében a költségvetési források hatékony felhasználását szem előtt tartó döntéshozatal és feladatellátás általános követelményeként történő érvényre juttatása; így különösen az emberi erőforrással és a rendészettechnikai eszközökkel történő takarékos gazdálkodás, az energiafelhasználás racionalizálása, a digitalizálásban és az elektronikus ügyintézésben és kapcsolattartásban rejlő megtakarítási lehetőségek kihasználása.

A Rendőrkapitányság 2024. évi szakmai feladatterve alapvetően az elmúlt évek pozitív folyamatainak tovább folytatását, a korábban felmerülő hibák és hiányosságok javítását tűzte ki célul. Az orosz-ukrán konfliktus okozta gazdasági hatások következménye az elmúlt évben is éreztette hatását.

Az adott évben a választásokkal, a soros elnökséggel és a sportrendezvényekkel kapcsolatos kapitányságunkra háruló feladatok a takarékos, átgondolt erőforrás gazdálkodás ellenére a stagnáló létszámhiány miatt a közterületi szolgálatellátás területére kevesebb figyelmet tudtunk fordítani, a 2024. évre meghatározott szakmai teljesítmény-követelmény minimumot csak részben sikerült teljesíteni, amellyel együtt azonban a Püspökladányi Rendőrkapitányság működési területéhez tartozó településeken a stabil, kiegyensúlyozott közbiztonságot fenntartottuk a 2024. évben is.

II. A közbiztonsági helyzetének értékelése

1. A bűnügyi helyzet

Biharnagybajomban a 2024. évben az elkövetési hely szerint **az összes rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények száma** (2023: 50, 2024: 63) emelkedett.

A 2024. évben az elkövetési hely szerint az összes **közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények száma** (2023: 15, 2024: 18) emelkedett a 2023. évhez képest.

A regisztrált bűncselekmények 100 000 lakosra vetített száma a 2023: évi 2098,2-ről a 2024. évben 2675,2-re emelkedett.

A Biharnagybajom nagyközség területén regisztrált **kiemelten kezelt bűncselekmények száma** a 2023. évi 38-ról a 2024. évben 45-re emelkedett.

Emelkedett lopás (2023: 26, 2024: 39), lakásbetörés (2023: 11, 2024: 16), csalás (2023: 1, 2024: 2), jármű önkényes elvétele (2023: 0, 2024: 1) száma.

Csökken a testi sértés (2023: 6, 2024: 1) ezen belül a súlyos testi sértés (2023: 4, 2024: 1), a garázdaság (2023: 3, 2024: 1).

A 2024. évben nem regisztráltunk emberölés, halált okozó testi sértés, kiskorú veszélyeztetése, embercsempészás, kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény, személygépkocsi lopás, zárt gépjármű-feltörés, rablás és rongálás bűncselekményt.

2. A bűnüldöző munka értékelése

A rendőrkapitányság vonatkozásában az összes rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmény **nyomozáseredményességi mutatója**, a 2023. évi 84,7%-ról a 2024. évben 85,5%-ra, 0,8 százalékponttal javult.

A **közterületen elkövetett regisztrált bűncselekmények** nyomozáseredményességi mutatója a 2023. évben 91,2%, a 2024. évben 92,3% volt, ami 1,1 százalékponttal jobb mint az előző évi.

A 2024. évben csökkent a **garázdaság** (2023: 100,0%, 2024: 87,5%), a **lakásbetörés** (2023: 87,9%, 2024: 82,8%), **csalás** (2023: 78,6%, 2024: 0,0%) bűncselekmények nyomozáseredményességi mutatója a 2023. évhez képest.

A **lopás** (2023: 73,2%, 2024: 82,0%), a **rongálás** (2023: 73,3%, 2024: 75,0%), **zárt gépjármű-feltörés** (2024: 100,0%) nyomozáseredményessége nőtt.

A **testi sértések** (2023: 100,0%, 2024: 100,0%), ezen belül a **súlyos testi sértések** (2023: 100,0%, 2024: 100,0%), **kiskorú veszélyeztetése** (2023: 100,0%, 2024: 100,0%), a **jármű önkényes elvétele** (2023: 100,0%, 2024: 100,0%) bűncselekmények nyomozáseredményessége 2024 évben is 100,0%-os volt.

3. A tulajdon elleni szabálysértések

Tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt a 2024. évben 44 eljárás indult, 22,2%-kal több, mint a 2023. évi 36 eljárás. A tulajdon elleni szabálysértések befejezett ügyek felderítési mutatója a 2024. évben 60,00% volt, ami 10 százalékponttal volt több, mint a 2023. évi 84,21%.

A tulajdon elleni szabálysértéseken belül a bolti lopások befejezett ügyek felderítési mutatója a 2023. és a 2024. évben is 100,00% volt; a nem bolti lopások befejezett ügyek felderítési mutatója a 2023. évi 92,86%-ról 60,00%-ra változott, az egyéb tulajdon elleni szabálysértések befejezett ügyek felderítési mutatója pedig mind a 2023., mind a 2024. évben 33,33% volt.

Tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatti gyorsított eljárásban történt bíróság elé állítás a 2023. évben nem történt, a 2024. évben gyorsított eljárásban történt bíróság elé állításra 1 esetben került sor.

Tulajdon elleni szabálysértés elkövetése miatt helyszíni bírságot a 2023. évben, illetve a 2024. évben sem szabtuk ki.

Az elzárással is sújtható szabálysértések visszaszorítása, valamint a felderítési mutató további javítása a 2025. év egyik fontos célkitűzése.

4. A közlekedésbiztonsági helyzet értékelése

Biharnagybajom község közigazgatási területén a közúti közlekedési balesetek száma a 2010. évtől a 2020. évig változó tendenciát mutatott. A 2023. évhez képest a 2024. évben a személyesérüléses balesetek száma (2023: 5, 2024: 2) csökkent.

A **halálos kimenetelű baleset**, a 2023. évben és a 2024. évben nem történt. A 2023. évben nem következett be **súlyos** sérüléssel járó baleset, míg a 2024. évben 1 történt. **Könnyű** sérüléssel végződő balesetek száma (2023: 5, 2024: 1) csökkent. A balesetekben megsérült személyek száma 1-gyel csökkent (2023: 5, 2024: 4).

Az **ittassággal párosuló** balesetek száma nem változott (2023: 0, 2024: 0).

A balesethez vezető okok tekintetében megállapítható, hogy a 2023. évhez képest az **elsőbbségi szabályok megsértése** miatt bekövetkezett balesetek száma (2022: 0, 2023: 0) nem változott, a **gyorshajtás** miatti balesetek száma (2023: 3, 2024: 1) csökkent, és a **kanyarodási szabályok megszegése** miatti balesetek szám (2022: 0, 2023: 0) nem változott. A **követési távolság meg nem tartása** (2023: 0, 2024: 1) nőtt, a **figyelmetlenség** (2023: 0, 2024: 0), **előzés szabályainak megsértése** miatt (2023: 0, 2024: 0), és egyéb ok miatt bekövetkezett balesetek száma (2023: 0, 2024: 2) nőtt.

III. A közbiztonság érdekében tett intézkedések és az azzal kapcsolatos feladatok

1. A közterületi jelenlét mértéke, a közrendvédelmi szolgálatteljesítés gyakorlata

A közterületi szolgálat elsősorban továbbra is a nyilvános helyekre, a közintézmények, a szórakozóhelyek környékére, a jelentős forgalmat bonyolító csomópontokra, a települések külterületi részeire koncentrálódott. A közterületen szolgálatot teljesítő erők (2023: 4931 fő, 2024: 4994 fő) és a teljesített órák száma (2023: 35 481,5 óra, 2024: 37 264,9 óra) emelkedést mutat.

A **közterületi szolgálatellátásban** jelentős változás nem állt be, az elmúlt években bevezetett módosításokkal a kívánt eredményeket elértük, a közterületi szolgálat mértéke, hatékonysága, ellátási formája stabilizálódott. Az elmúlt években alapvetően a megelőző jellegű járőrszolgálat és az eseményekre történő gyors és hatékony reagálás képezte a közterületi szolgálat sarokpontjait. A rendőrkapitányság illetékességi területén kiemelt idegenforgalmi terület nem található.

A Rendőrkapitányság **csapatszolgálati rajának** állománya 2024. év folyamán nem került igénybe vételre. A raj állománya 11 fővel az előírt éves csapatszolgálati képzések végrehajtásában az ütemezés szerint részt vett.

A Rendőrkapitányság állományából az **Ideiglenes Útlevelkezelő Csoportba** beosztott 3 fő a tárgyévben összesen 41 alkalommal, 677 órában volt vezényelve határszolgálatra.

A Készenléti Rendőrség állománya megerősítő erőként a 2024. évben 81 alkalommal, összesen 269 fővel teljesítettek szolgálatot a működési területünkön.

Biharnagybajom településen a 2024. évben az **elfogások** száma (2023: 19, 2024: 20) 5,26%-kal emelkedett, ezen belül a bűncselekmény elkövetésén **tetten ért** elfogott személyek száma (2023: 11, 2024: 1) csökkent a 2023. évhez képest.

Az **előállítások száma** (2023: 114, 2024: 95) 16,67%-kal csökkent, emellett a **bűncselekmény gyanúja miatti előállítások** száma (2023: 22, 2024: 32) 45,45%-kal emelkedett.

A 2024. évben a **biztonsági intézkedések** száma (2023: 18, 2024: 35) 94,44%-kal emelkedett a 2023. évhez képest, az elrendelt elővezetések száma (2023: 29, 2024: 30) 3,45%-kal emelkedett, ellenben a végrehajtott elővezetések száma (2023: 16, 2024: 14) 12,50%-kal csökkent.

A 2024. évben a **helyszíni bírsággal sújtott személyek száma** (2023: 659 fő, 2024: 497 fő) 24,58%-kal csökkent, a kiszabott helyszíni bírságok (2023: 5.645.000 forint, 2024: 7.652.000 forint) 35,55%-kal emelkedett, valamint az átlagbírság összege (2023: 8.566 forint, 2024: 15.396 forint) 79,74%-kal emelkedett a 2023. évhez képest.

A **szabálysértési feljelentések** száma (2023: 155, 2024: 223) 43,87%-kal emelkedett.

A 2024. évben a **büntető feljelentések** száma (2023: 43, 2024: 69) 60,47%-kal emelkedett.

Az alkoholszondák alkalmazásának száma (2023: 1403, 2024: 736) 47,54%-kal, a **pozitív** eredménnyel járó vizsgálatok száma (2023: 15, 2024: 9) 40,00%-kal csökkent.

A rendőrkapitányság állománytáblázatában a Biharnagybajom nagyközség vonatkozásában rendszeresített 2 **körzeti megbízotti** státusz a 2024. évben betöltött volt. A körzeti megbízott nem folytat bűnügyi tevékenységet, kizárólag eljárási részcselekmények, bűnügyi megkeresések teljesítésével, információk gyűjtésével, vásárlásával, valamint a hely- és személyismeretük kiaknázásával segíti a bűnügyi szolgálat munkáját.

2. Az igazgatásrendészeti tevékenység

A 2024. évben a szabálysértési és a végrehajtási eljárások többségében emelkedés volt tapasztalható a 2023 évi adatokhoz képest.

A szabálysértési eljárások száma (2023: 679, 2024: 865) emelkedett, növekedett a helyszíni bírság végrehajtási ügyek száma (2023: 1243, 2024: 1425), nőtt az elutasított feljelentések száma (2023: 13, 2024: 28).

Alig változott a nem a Rendőrség által kiszabott helyszíni bírság végrehajtási ügyek száma (2023: 24, 2024: 21), ugyanakkor növekedett a bírósági végrehajtási ügyek száma (2023: 148, 2024: 185) és a végrehajtási jogsegély ügyek száma (2023:4, 2024: 8).

Csak megkereséseink számában mutatható ki csökkenés (2023: 80, 2024: 65).

A szabálysértési eljárások többsége közlekedési szabályszegés elkövetése miatt indult, ebből legnagyobb arányú a nem kiemelt közlekedési szabályszegés miatt indult eljárások száma (2023: 332, 2024: 466), ami a 2024. évben a 2023 évi adatokhoz képest emelkedett. A kiemelt közlekedési szabályszegések miatt indult eljárások száma (2023: 187, 2024: 220) szintén emelkedett.

A közrend elleni szabálysértések száma (2023: 104, 2024: 92) csökkent, az egyéb szabálysértési kategóriába tartozó szabálysértések száma (2023: 71, 2024: 100) pedig emelkedett.

A feljelentett személyek száma (2023: 694, 2024: 878) az ügyszámmal együtt növekedett, így a meghozott határozatok száma (2023: 804, 2024: 977) is emelkedett. A döntések többsége (2023: 448, 2024: 640) meghallgatás tartása nélkül született az eljárások minél hamarabb történő befejezése érdekében. Az ügyek másik részében (2023: 356, 2024: 337) vagy nem volt lehetőség bizonyítás felvétele nélkül dönteni, vagy az eljárás alá vont személyek kérték meghallgatásukat.

A saját elhatározásból felvett bizonyítási eljárás alapján hozott döntések száma (2023: 342, 2024: 314) csökkent, az eljárás alá vont személy által beadott meghallgatási kérelem alapján hozott döntések száma (2023: 14, 2024: 23) pedig növekedett.

Az elmarasztalt személyek száma (2023: 572, 2024: 702) emelkedett, az elmarasztalások többsége pénzbírság volt. Közmunka büntetés kiszabásával nem élt hatóságunk, a kiszabott pénzbírság büntetések száma (2023: 354, 2024: 424) emelkedett.

A kiszabott pénzbírság mértéke (2023: 17.160.000 forint, 2024: 18.999.000) nőtt, az egy főre eső átlagbírság mértéke (2023: 48.474 forint, 2024: 44.808 forint) csökkent.

A 2024. évben a járművezetéstől eltiltás intézkedések száma (2023: 46, 2024: 30) csökkent, főként akkor éltünk ezen intézkedés alkalmazásával, ahol a baleseti fő okot képező szabályszegésre tekintettel ez indokolt volt. Döntéseinket igyekeztünk közérthetően és alaposan megfogalmazni, ezzel elfogadhatóvá téve azokat ez eljárás alá vont számára, ennek ellenére az alkalmazott járművezetéstől eltiltás intézkedéseink miatt adtak be 2024. évben leggyakrabban kifogást (2023: 20, 2024: 14), melyek száma éves összehasonlításban csökkent.

Szinte nem változott a hatóságunkhoz beadott meghallgatási kérelmek száma (2023: 13, 2024: 15).

A 2024. évben a rendőrkapitánysággal szemben 3 ügyészi felhívás és 1 ügyészi jelzés (2023: 2 ügyészi felhívás és 1 ügyészi jelzés) érkezett.

Eljárásaink elhúzódását okozta, hogy egyre több ügyben kellett felvennünk bizonyítást, a meghallgatandó személyek a meghallgatásokon nem jelentek meg, ismeretlen helyen tartózkodtak, elővezetésük sok esetben nem volt lehetséges. A végrehajtási szakban lévő ügyekben alacsony az elkövetők önkéntes jogkövetése, a döntések ugyan jogerőre emelkednek, viszont a bírságot nem fizették be, így több hónapig elhúzódó végrehajtási eljárást kellett lefolytatni.

A 2024. évben a személy- és vagyonvédelmi területen tevékenységi engedélyt egyéni vállalkozónak 1 esetben adott ki hatóságunk, társas vállalkozónak nem került kiadásra engedély. Személy-vagyonőri igazolványt a 2024. évben 41 esetben (2023: 67) adott ki hatóságunk. Magánnyomozói igazolvány kiadására a 2024. évben egyáltalán nem, vagyonvédelmi rendszert szerelő igazolvány megszemélyesítésére és kiadására pedig csak egyetlen esetben került sor.

Személy-vagyonőri helyszíni ellenőrzést nem végeztünk, csak adminisztratív módon ellenőriztünk. Az ellenőrzés 2 esetben tárt olyan bűncselekményi előzményt, mely kizáró okot képez az SZV tevékenység végzésére vonatkozóan. E két esetben az SZV igazolvány visszavonására intézkedtünk.

A fegyverügyintézés területén a beadott kérelmek száma (2023: 136, 2024: 105) és a kiadott megszerzési engedélyek száma (2023: 21, 2024: 7), illetve a kiadott tartási engedélyek száma (2023: 21, 2024: 11) csökkent

A 2024. évben az egészségügyi alkalmasság bejegyeztetése érdekében többen keresték fel hatóságunkat, mint a 2023. évben (2023: 68, 2024: 79).

A meglévő lőterek (2023: 3, 2024: 3) és engedéllyel rendelkező fegyverjavítók száma (2023: 1, 2024: 1) nem változott.

A 2024. évben 23 esetben végeztünk fegyver tárolóhely ellenőrzést, lőtér ellenőrzés nem történt, vadászat ellenőrzésen 2 alkalommal vettünk részt.

A 2024. évben fegyvertartási engedély visszavonására okot adó körülmény nem merült fel.

Figyelmeztető jelzés felszerelésére kérelmet a 2024. évben nem adtak be hatóságunkhoz, így az év végén meglévő engedélyk száma 1 volt. Figyelmeztető jelzésre vonatkozó engedély visszavonására 1 esetben intézkedett hatóságunk, mert a jelzés használatával érintett járművet eladta annak korábbi engedélyes tulajdonosa.

Pirotechnikai termék árusítása céljából bejelentés a 2024. évben nem érkezett, és ilyen termék felhasználására irányuló beadvány sem került beadásra. Pirotechnikai termékek árusítására a rendőrkapitányság illetékességi területén 3 boltnak van jogosultsága, ezek 4 alkalommal történt ellenőrzése során hatósági intézkedés megtétele nem volt indokolt, felügyeleti bírság kiszabására nem került sor.

3. A bűn- és baleset-megelőzés

Az év elején elkészítettük éves bűn- és baleset-megelőzési tervünket, melyhez igazodva hajtottuk végre prevenciós feladatainkat. A minél szélesebb körben történő tájékoztatás érdekében különböző médiafelületek igénybevételével próbáltuk végrehajtani tevékenységeinket.

Az értékelt időszakban a korábbi évekhez képest növelni tudtuk a személyes megjelenéssel megvalósított megelőző előadások számát. Iskolai bűnmegelőzési előadás megtartására 43 esetben, lakossági bűnmegelőzési előadásra 27 esetben, baleset-megelőzési előadásra pedig 27 esetben került sor. A központilag biztosított bűnmegelőzési tájékoztatókat e-mail útján juttattuk el az érintett intézményekbe.

Első sorban a konkrét esetekben értekezünk a gyermekvédelmi szakemberekkel, azonban a Segítő Kezek Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat és TÁMASZ Szociális Alapszolgáltató Központ (Kaba) is rendszeresen meghívja kapitányságunk munkatársait a részükre kötelezően előírt eszmegbeszélésekre a 2024-es évben. Minden település gyermekvédelmi tanácskozására meghívást kapnak a munkatársaink.

A püspökladányi általános iskolák és a középiskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőseivel a kapcsolat rendszeres, a vidéki nevelési- oktatási intézmények munkatársaival is kiválóan mondható a kapcsolat.

Baleset-megelőzés során a helyi Ladány Televízióban a téli és nyári közlekedés veszélyeire, a motorosok illetve kerékpárosok helyes közlekedésére, valamint a tanévkezdésre hívtuk fel a közlekedők figyelmét.

Egyéb témakörben az illegális hulladéklerakással kapcsolatosan tartottunk felvilágosítást.

A Püspökladányi Területi Baleset-megelőzési Bizottság (TBB) 2024. évben a munkatervében meghatározott feladatát végrehajtotta.

A Püspökladányi TBB folyamatosan végezte és végzi a rá háruló feladatokat, a munkáját – a korábbi évekhez hasonlóan - az OBB és az MBB szakmai irányítása és felügyelete mellett folytatta.

Püspökladány Rendőrkapitányság illetékességi területén az összes tanintézmény (14 általános iskola, 1 középiskola) részt vesz az „iskola rendőre” programban.

Segíti a munkánkat, hogy folyamatos és jó a kapcsolatunk a területünkön működő nevelési és oktatási intézményekkel, azok pedagógusaival, diákjaival és a szülőkkel. Az „Iskola Rendőre” program jelentősen segítette a Bizottság munkáját.

Az MBB által részünkre biztosított szóróanyagokat – láthatósági mellény, karpánt és egyéb fényvisszaverő eszközök – folyamatosan osztottuk a Rendőrkapitányság illetékességi területén a közlekedésben részt vevők számára a napi szolgálat ellátása során és konkrétan ebből a célból megtartott fokozott ellenőrzések során is.

Folyamatosan közlekedési ellenőrzést tartottunk kiemelten a gyalogosok és a kerékpárral közlekedők ellenőrzésére.

2024. évben a következő rendezvényeken vettünk részt:

- 2024. 02. 13. BSZC Karacs Ferenc Gimnázium pályaorientációs nap
- 2024. 03. 27. BSZC Karacs Ferenc Gimnázium Honvédelmi nap
- 2024. 05. 08. Petritelepi Ált. Iskola iskolai nap Püspökladány
- 2024. 05. 15. Petritelepi Ált. Iskola iskolai nap Püspökladány
- 2024. 06. 25. Kálvintéri Ált. Iskola Erzsébet tábor
- 2024. 07. 08-13. Soltvadkert közlekedési tábor
- 2024. 10. 09. Püspökladány Katasztrófavédelmi Kirend. oktatás
- 2024. 10. 10. Püspökladány Katasztrófavédelmi Kirend. oktatás
- 2024. 10. 11. Püspökladány Katasztrófavédelmi Kirend. oktatás
- 2024. 10. 23. Köztársaság napi kerékpár túra
- 2024. 12. 18. TBB helyi ülése
- 2021. 12. 11. Ébresztő ellenőrzés

Illetékességi területünkön a három új belépővel együtt, már tizenkettő oktatási intézménnyel vagyunk kapcsolatban. 2024-ben összesen 11 iskolában 11 iskolaór teljesített szolgálatot, egy esetben a szolgálathoz szükséges feltételek kialakítása után 2025. januárjában áll szolgálatba iskolaór. Az iskolaőrök tanítási időben teljesítenek szolgálatot, mellyel lefedik a tanítási időt, óráközi szüneteket. 2024-ben 1 esetben kellett intézkedni, egy gyermek önkárosításának megakadályozása végett. Napi tevékenységük során segítik és támogatják a pedagógusok munkáját, valamint segítséget nyújtanak a tanulók részére és biztosítják az iskolákban a házi rend betartását. Mind az tizenegy iskolából pozitív visszajelzéseket kapunk, valamennyi intézmény elégedett az iskolaóri tevékenységgel.

4. Együttműködés

A Rendőrkapitányság és a **helyi önkormányzatok** együttműködése továbbra is kifogástalan, azt a konstruktív együttműködés és a segítő szándék jellemzi. A Rendőrkapitányság továbbra is kiemelten kezeli az önkormányzatok és a lakosság részéről érkező jelzéseket, azokban a szükséges intézkedéseket soron kívül megteszi. Az önkormányzatok felelősséget éreznek a településeik közrendjéért és közbiztonságáért, ennek keretében erkölcsileg és anyagilag is támogatják a rendőrség munkáját.

Az önkormányzatok és a települések fontosabb intézményeinek vezetőivel a Rendőrkapitányság vezetői és a rendőrőrsök parancsnokai rendszeres konzultációkat tartanak, ahol sor kerül a napi szintű problémák megbeszélésére és megoldására is. Ezen túlmenően a Rendőrkapitányság körzeti megbízottai a számukra meghatározott kapcsolattartást és együttműködést is jó szinten hajtják végre.

Az értékelt időszakban a települések közbiztonsági helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azokkal kapcsolatos feladatokról szóló személyes beszámolókat megtartásra kerültek. Valamennyi település képviselő-testülete a beszámolót elfogadta, észrevétel, jelzés nem merült fel.

A Rendőrkapitányság – a jogszabályi környezet és a feladatok jellege által – kiemelt együttműködő partnere az ügyészség. A **Püspökladányi Járási Ügyészség** és a Rendőrkapitányság között napi szinten, rendszeres konzultációk során megvalósuló, jó színvonalú, konstruktív és kiegyensúlyozott együttműködés alakult ki. A Rendőrkapitányság eredményeinek elérésében, a bűnügyi tevékenység szakmai színvonalának javulásában jelentős szerepe van a Püspökladányi Járási Ügyészség szakmai irányításának, felmerülő feladatok végrehajtására irányuló feladat-meghatározásainak is. A Püspökladányi Járási Ügyészség vezetésével egy jó szakmai alapokon nyugvó, kölcsönös, segítőkész munkakapcsolatot ápolunk.

Azonban 2025. január 1-jétől a Püspökladányi Járási Ügyészség, mint önálló szervezeti egység megszűnt és a Hajdúszoboszlói Járási Ügyészség Püspökladányi Kirendeltségeként működik tovább.

A jogi háttér alapján, kisebb felületű – azonban kifogástalan – együttműködésünk a **Püspökladányi Járási Bírósággal** is.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén működő **rendészeti szervekkel** való együttműködésünk jó, azok alapvetően a közösen megoldandó feladatok végrehajtására terjednek ki. Ezek végrehajtása során egymás szakmai tevékenységét tiszteletben tartva és azt segítve oldjuk meg feladatainkat.

Kapcsolattartásunk továbbra is folyamatos a települési önkormányzatokkal, valamint a helyi Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel.

Kiemelt stratégiai partnereink az illetékességi területen működő **polgárőr szervezetek**. Az értékelt időszakban is önálló és közös járőrszolgálattal vállaltak részt a közrend, közbiztonság fenntartásában, javításában. Az értékelt időszakban az egyesületek vezetőivel rendszeresen, hetente tartottunk egyeztető munkamegbeszéléseket.

Tevékenységüket hivatásszerűen végezték, ami lehetővé tette a csökkenő rendőri erők optimálisabb felhasználását a településeken. Az értékelt időszakban közös közterületi szolgálat ellátására 155 esetben, 199 rendőr és 247 polgárőr részvételével, összesen 532 órában került sor. Az előző évhez viszonyítva több polgárőr vett részt a közös szolgálatokban.

Az értékelt időszakban tovább folytatódott az együttműködésünk a településeken egyes rendészeti feladatokat ellátó személyekkel, akikkel rendszeresen közterületi szolgálatot látunk el. A 2024. évben erre 33 alkalommal, 33 fő részvételével 66 órában, 33 rendőr közreműködésével került sor.

Keddenként koordinációs értekezleteken kölcsönös tájékoztatás történt, részvételük a közös szolgálatok számának növekedésével és minőségének javulásával járt együtt.

Megfelelő a kapcsolatunk a **kisebbségi önkormányzatok**, ezen belül a roma szervezetek képviselőivel is. A Rendőrkapitányság valamennyi **társadalmi és civil szervezettel** is jó munkakapcsolatot alakított ki és ápol.

IV. Összegzés, a kitűzött feladatok a következő időszakra

A Rendőrkapitányság az országos, területi és helyi szinten **meghatározott célkitűzéseit a 2024. év értékelt időszakában többnyire teljesítette.**

A feladatok végrehajtása jog- és szakszerűen történt. A Rendőrkapitányság vezetése folyamatosan figyelemmel kísérte, elemezte és értékelte a bűnügyi és közbiztonsági folyamatokat, a szükséges intézkedéseket megfelelő időben megtette.

A 2025. évre kitűzött feladatokat alapvetően a Rendőrség számára meghatározott ágazati célkitűzések és szervezeti teljesítménycélok határozzák meg, így kiemelt feladatot jelent különösen

- Az illegális migráció, elleni fellépés érdekében a mélységi ellenőrzési feladatok következetes, a schengeni követelményekkel összhangban történő végrehajtása
- az erőforrások optimális felhasználásával a szélsőségektől mentes, kiegyensúlyozott közbiztonsági és közlekedésbiztonsági helyzet fenntartása, a helyi szintű közbiztonsági, bűnüldözési adatokra és szempontokra rugalmasan reagáló közterületi jelenlét folyamatos biztosítása; valamint az állampolgárok szubjektív közbiztonságérzetét befolyásoló jogsértések elleni hatékony fellépést szolgáló eredményes rendőri intézkedéseket bemutató kommunikációs tevékenység végrehajtása,
- a büntetőeljárások törvényes, szakszerű, időszerű és hatékony lefolytatása, különös tekintettel a kiemelt társadalmi veszélyességű, illetőleg a bűnszervezetekkel, kiberbűnözéssel kapcsolatba hozható bűncselekményekre; továbbá a kibertérben elkövetett bűncselekmények miatt folytatott nyomozások eredményességének javítása,
- a bűncselekményből származó vagyon minél nagyobb arányú elvonása és az okozott kár megtérítése érdekében a vagyonvisszaszerzés, az elkobzás és a vagyoneklobzás hatékony végrehajtása,
- a szakmai igényekre, valamint a tervezhető fluktuációra tekintettel a hatékony toborzás folytatása a hivatásos állomány utánpótlása és a szerződéses határvadász állomány feltöltése érdekében.

Tisztelt Képviselő-testület! Tisztelt Polgármester Úr!

Engedjék meg, hogy ezúton köszönjem meg Önöknek, illetve Önökön keresztül a település társadalmi, gazdasági, kulturális szereplőinek, valamint a lakosságnak azt a segítséget, amivel tevékenységünket az elmúlt időszakban is támogatták.

Kérem, hogy a település közbiztonsági helyzetéről készített beszámolómat – véleményük, javaslataik megtétele mellett – elfogadni szíveskedjenek.

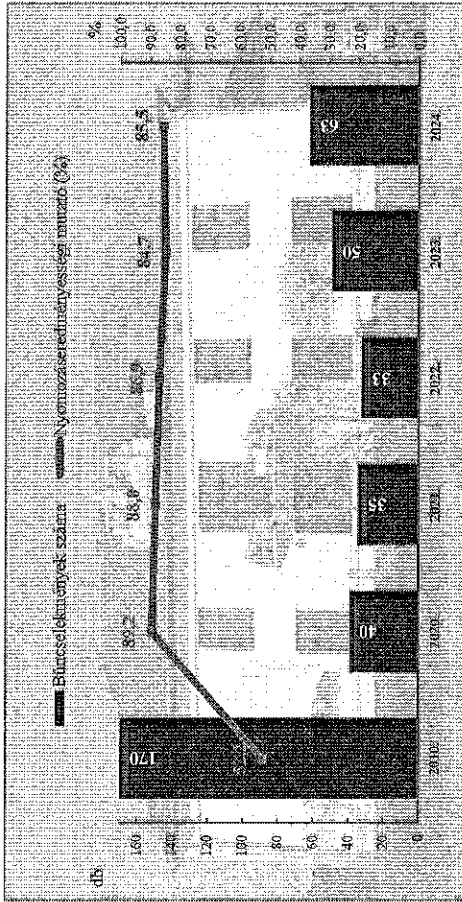
Püspökladány, időbélyegző szerint

**Dr. Tóth Ferenc r. ezredes
mb. kapitányságvezető**

Melléklet: 1. sz. melléklet - bűnügyi szakterület mutatói
2. sz. melléklet - rendészeti szakterület mutatói

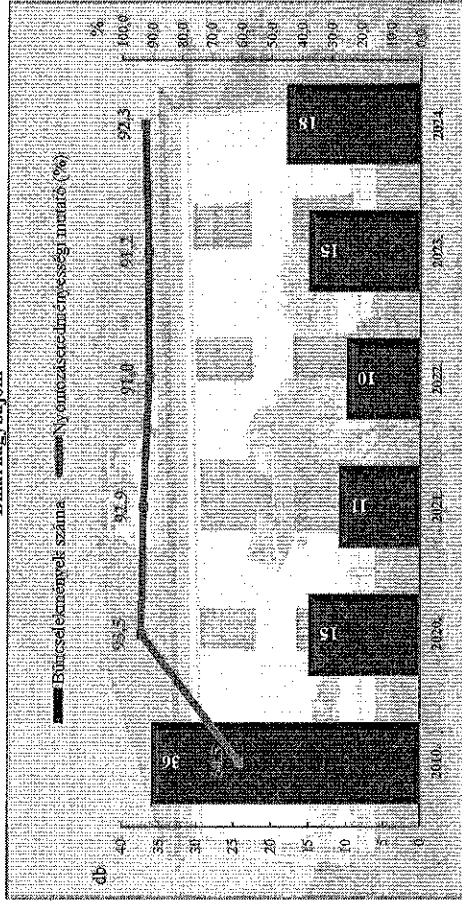
Összes rendőri eljárásban regisztrált bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

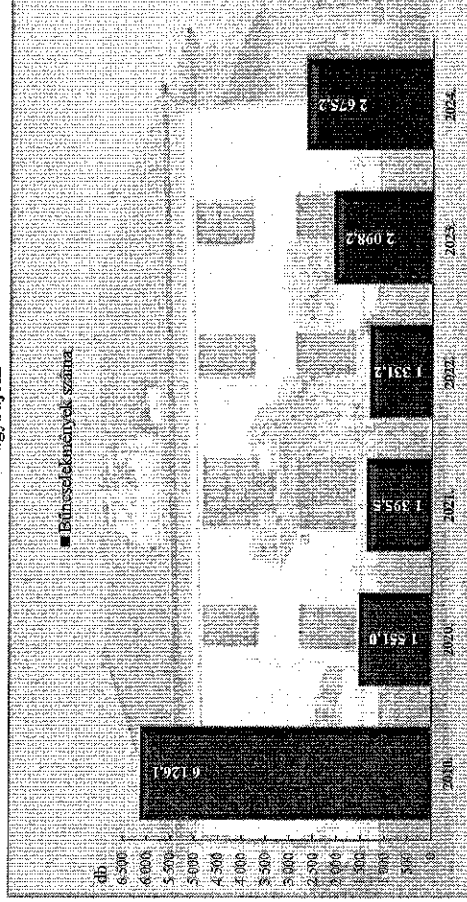
Rendőri eljárásban regisztrált közérletlen elkövetett bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

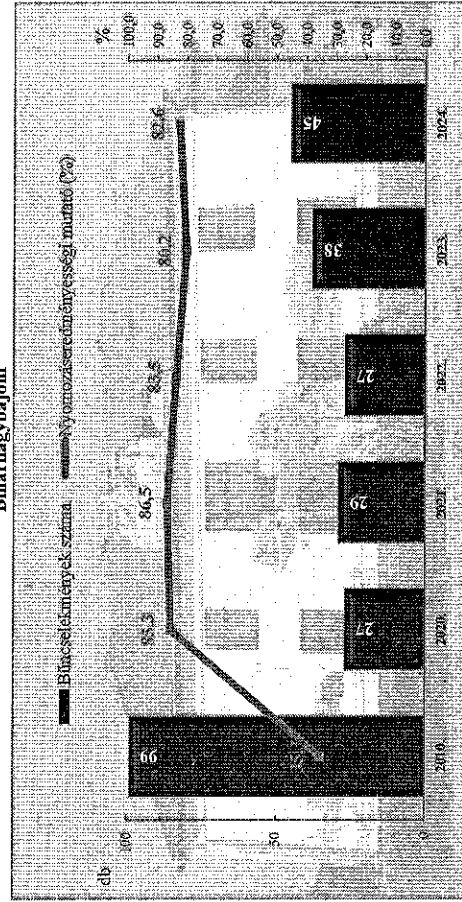
Regisztrált bűncselekmények 100 000 lakosra vetített aránya a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

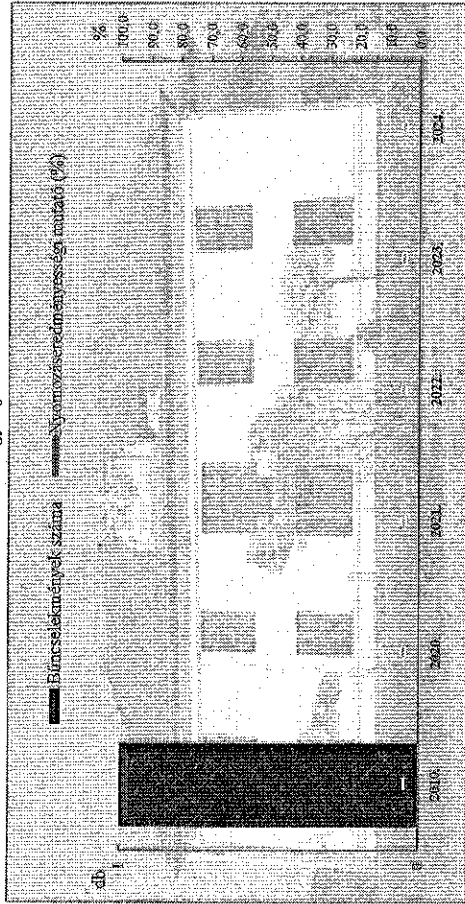

Rendőri eljárásban regisztrált 14 kiemelten kezelt bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

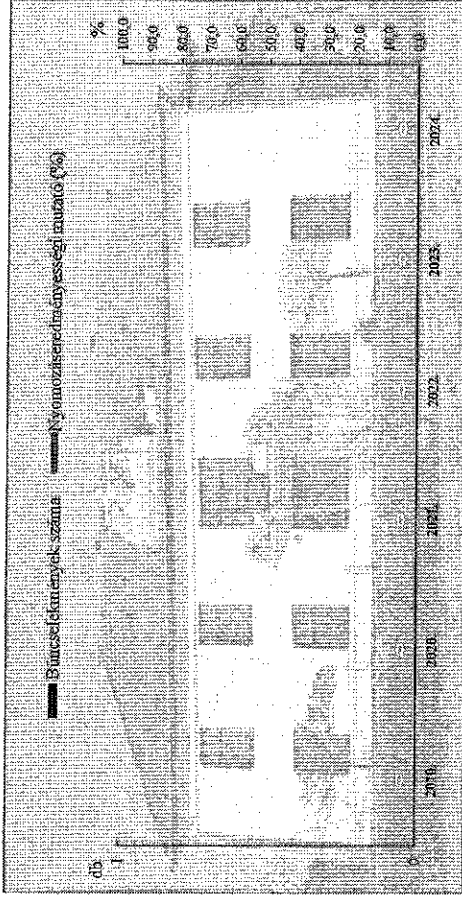
Biharnagybajom

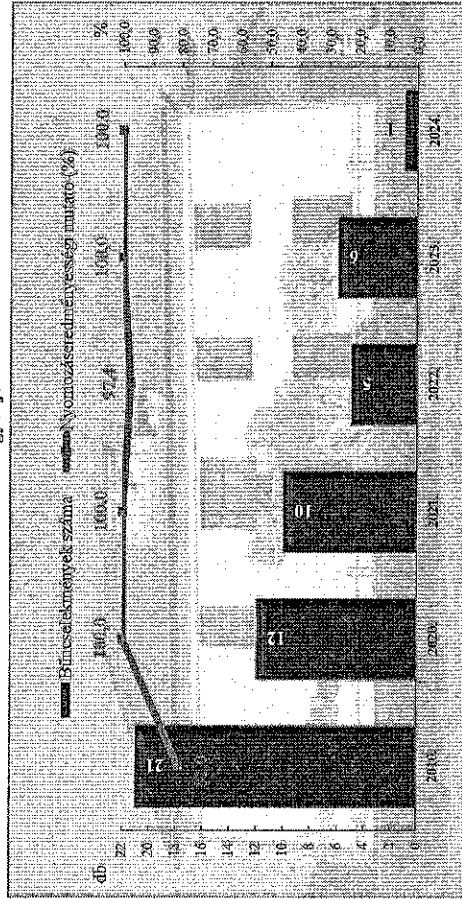
Rendőri eljárásban regisztrált emberöltés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

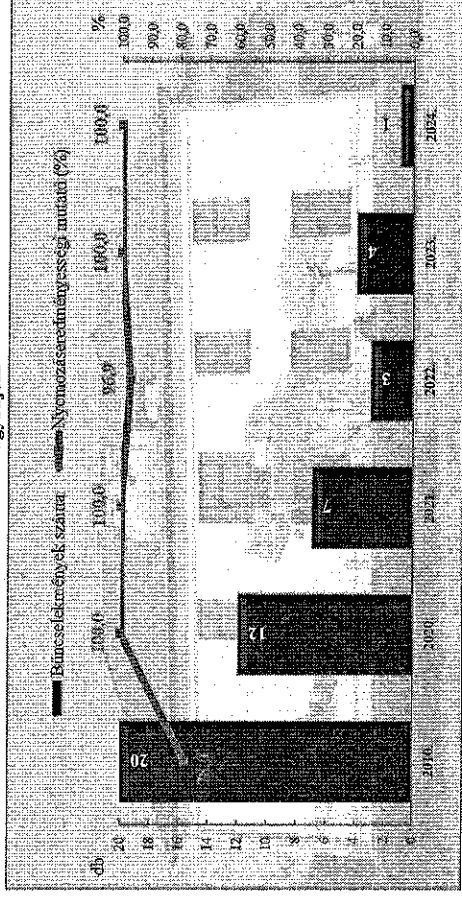
Rendőri eljárásban regisztrált szándékos befejezett emberöltés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

Rendőri eljárásban regisztrált testi sértés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

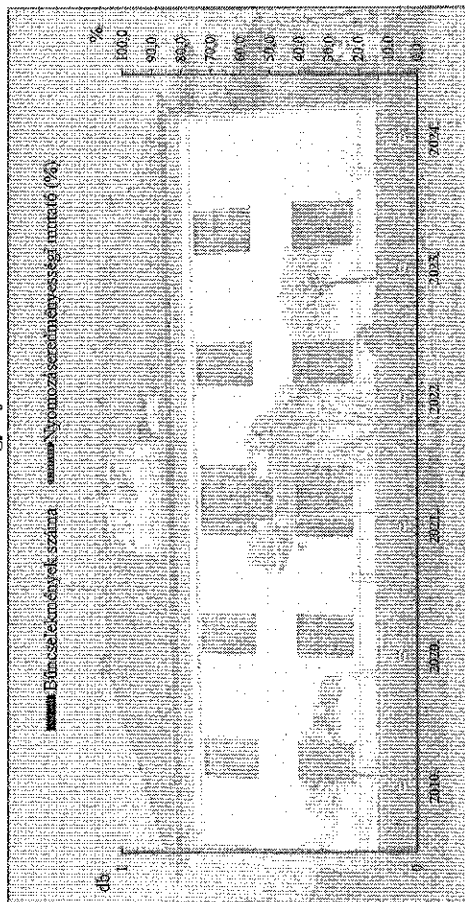

Rendőri eljárásban regisztrált súlyos testi sértés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

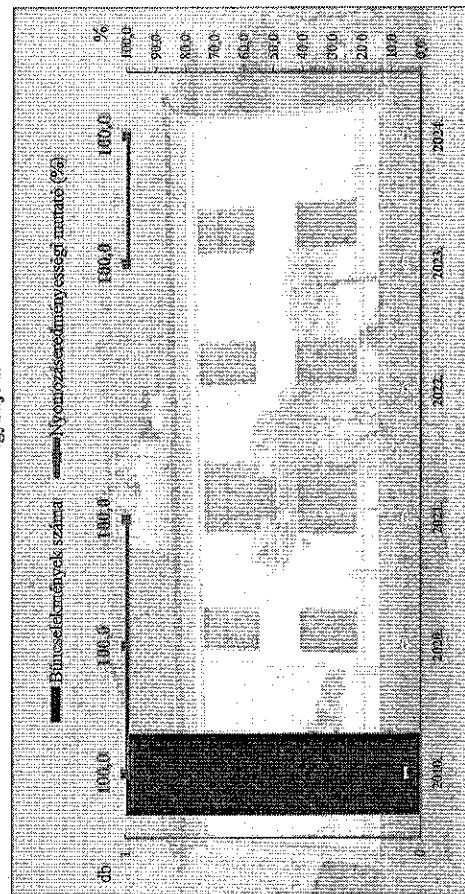
Rendőri eljárásban regisztrált halált okozó testi sértés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

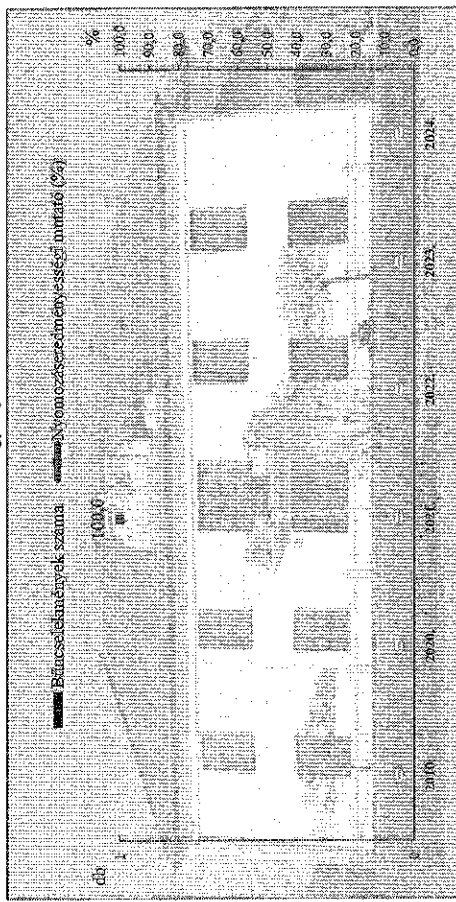
Rendőri eljárásban regisztrált kiskorú veszélyeztetése bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

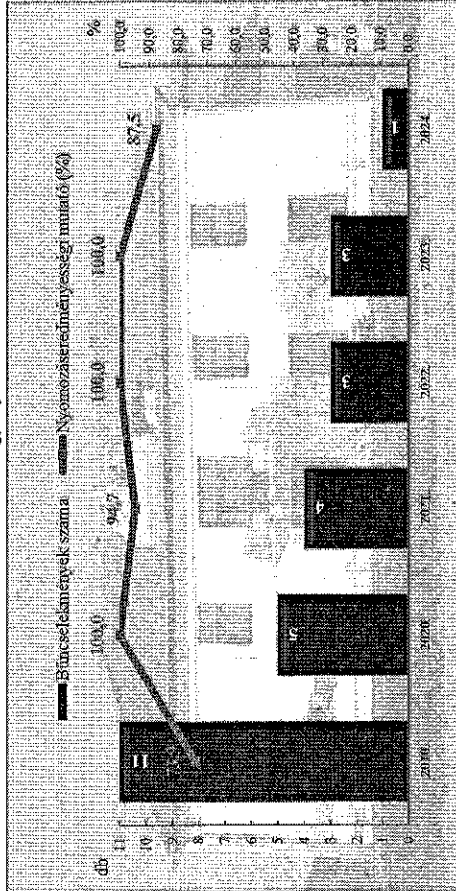
Rendőri eljárásban regisztrált embersempézés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

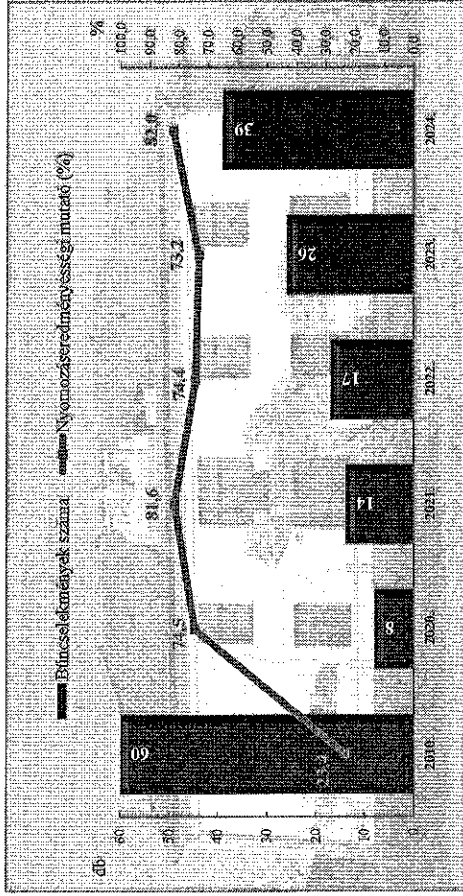
Rendőri eljárásban regisztrált garázdaság bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENyÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

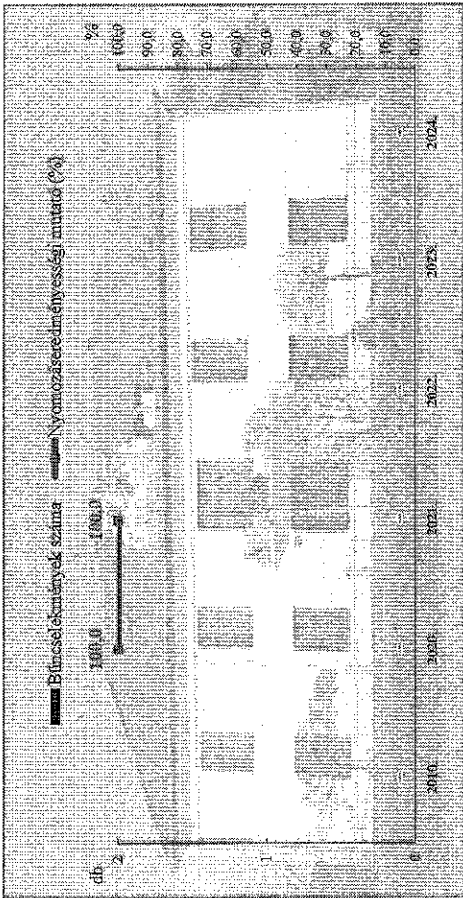

Rendőri eljárásban regisztrált lopás* bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

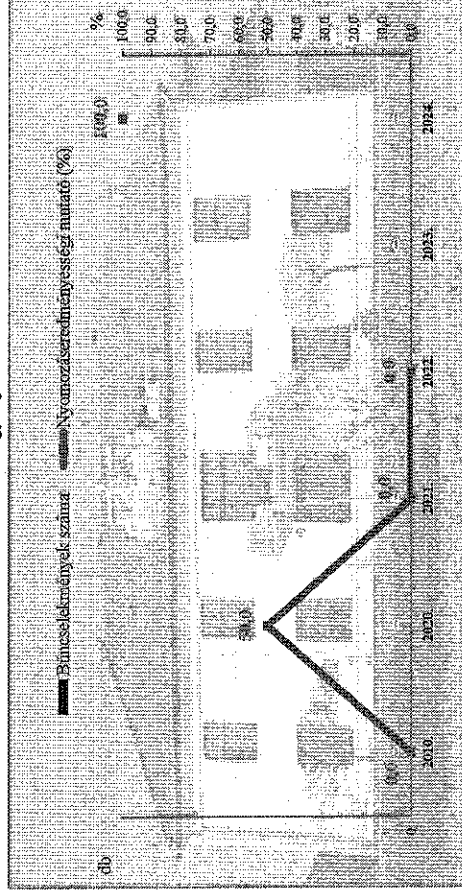
* a lopások száma tartalmazza a betöréssel lopások számát is

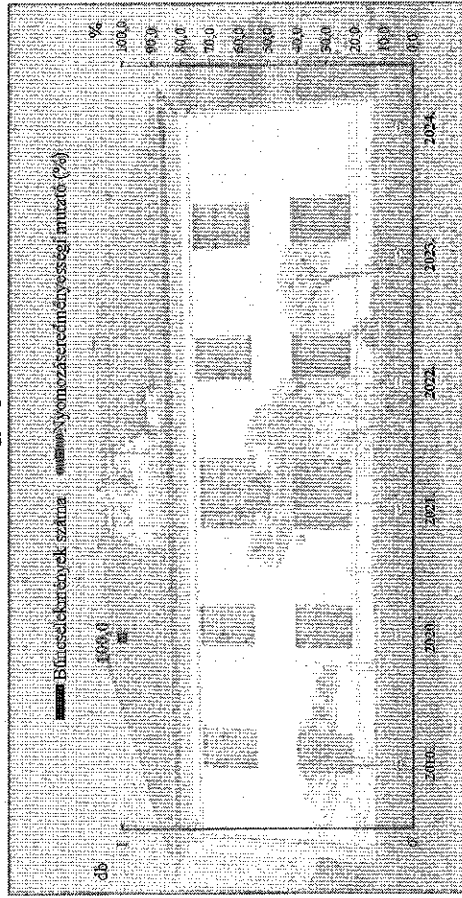
Kábfőszettel kapcsolatos bűncselekmény (terjesztési magatartás) a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

Rendőri eljárásban regisztrált zárt gépjármű-feltörés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

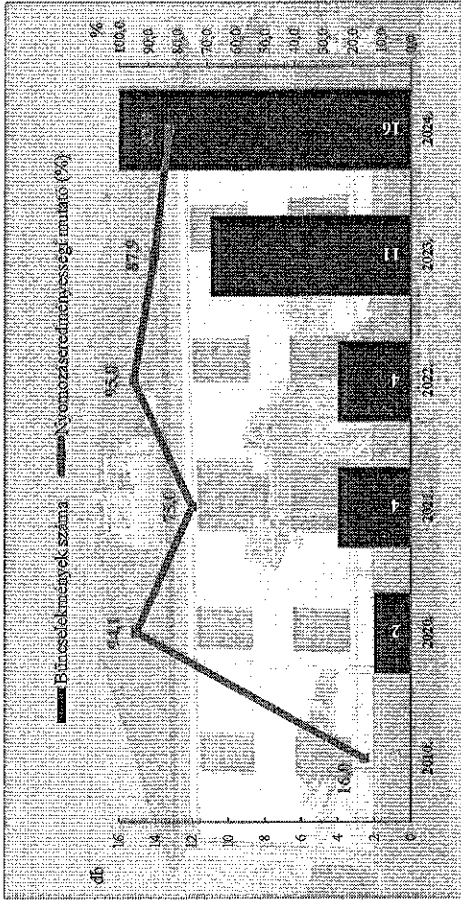

Rendőri eljárásban regisztrált személygépkocsi lopás bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján
Biharnagybajom

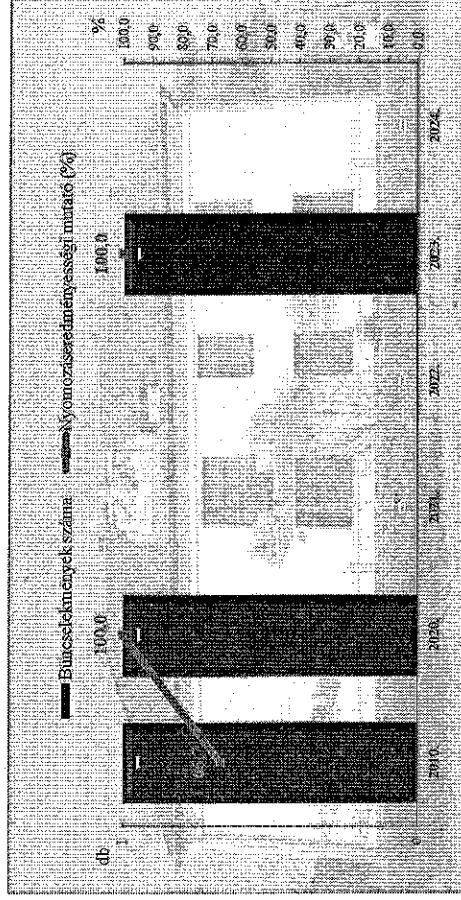
Rendőri eljárásban regisztrált lakásbetörés bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

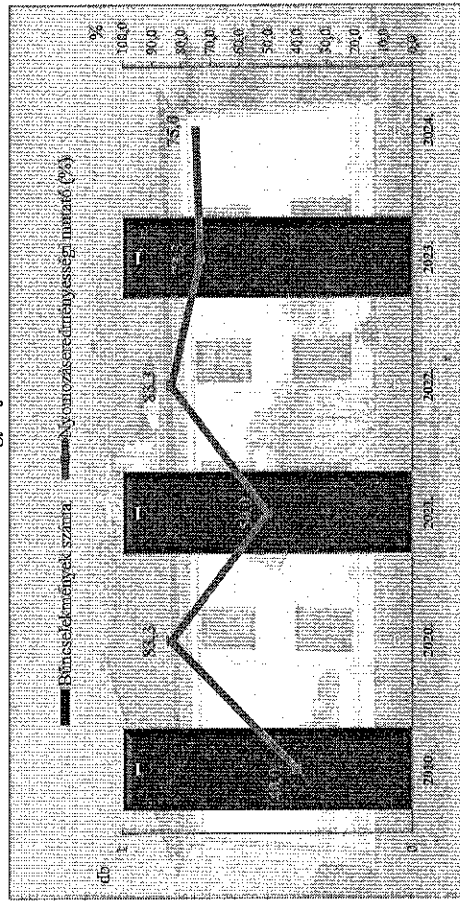
Rendőri eljárásban regisztrált rablás bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

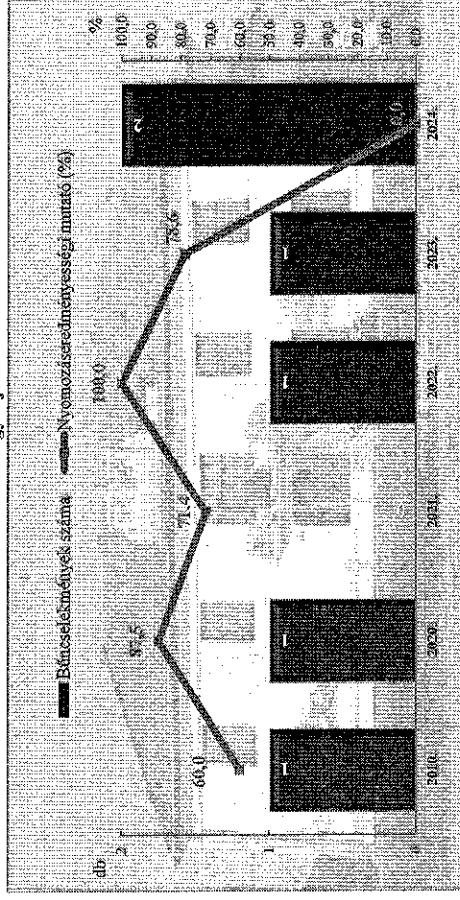
Rendőri eljárásban regisztrált rongálás bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

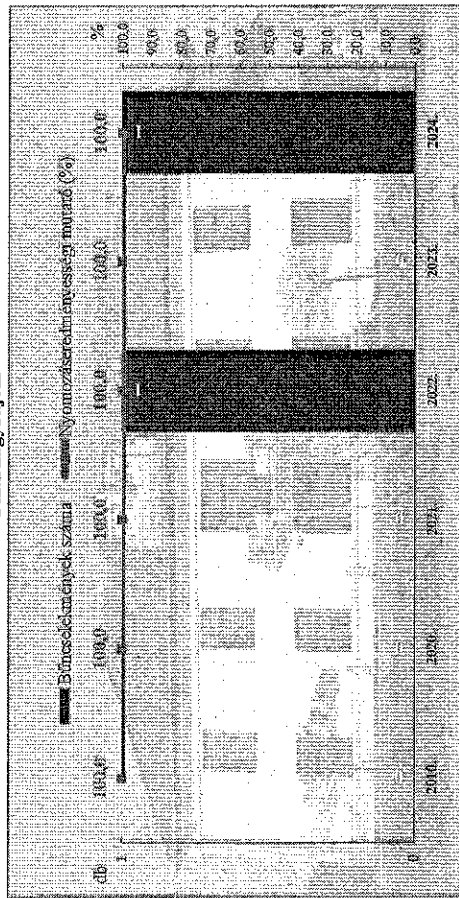
Rendőri eljárásban regisztrált csalás bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

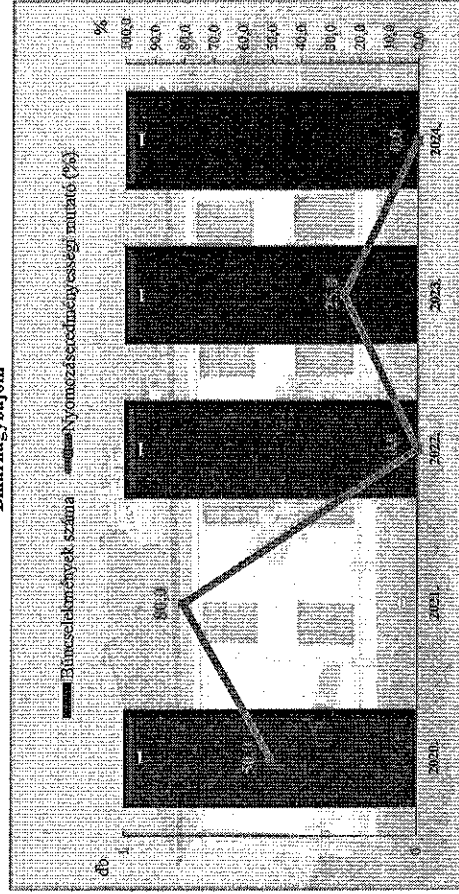
Rendőri eljárásban regisztrált jármű önkényes elvétele bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

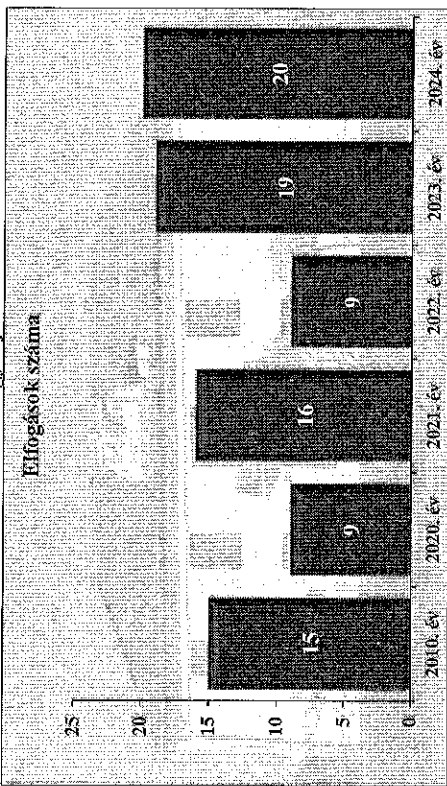

Rendőri eljárásban regisztrált online elkövetett csalás bűncselekmények a 2010. és a 2020-2024. évi ENYÜBS adatok alapján

Biharnagybajom

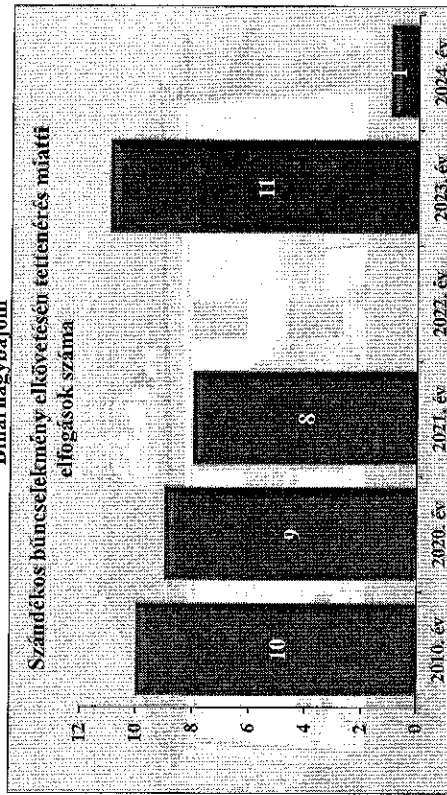

Biharnagybajom

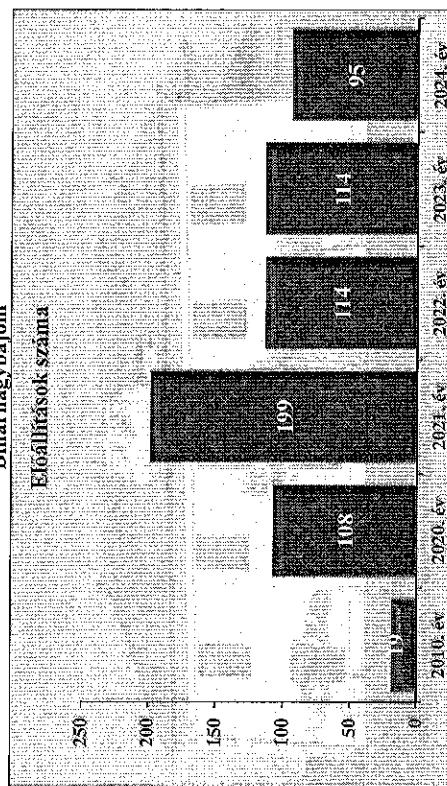
1. számú diagram

Biharnagybajom

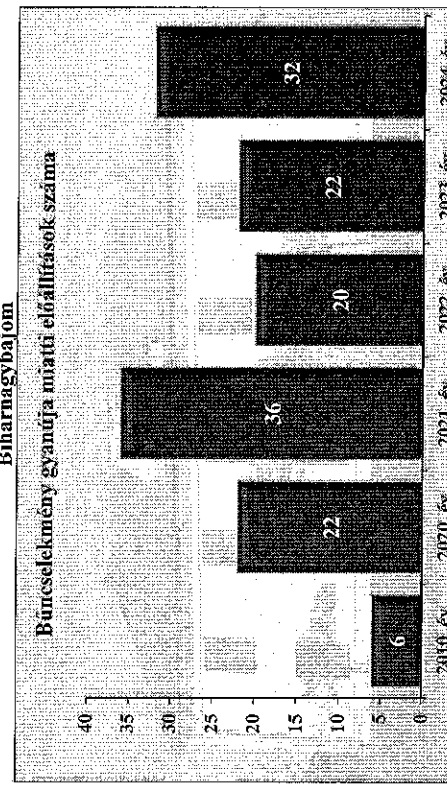
2. számú diagram

Biharnagybajom

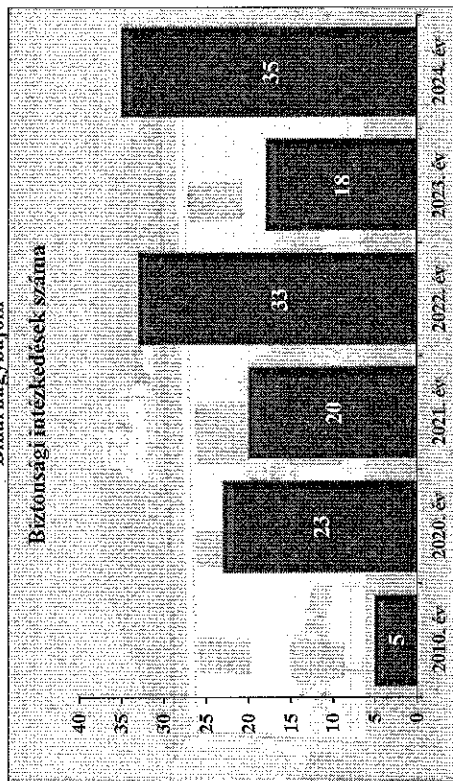
3. számú diagram

Biharnagybajom

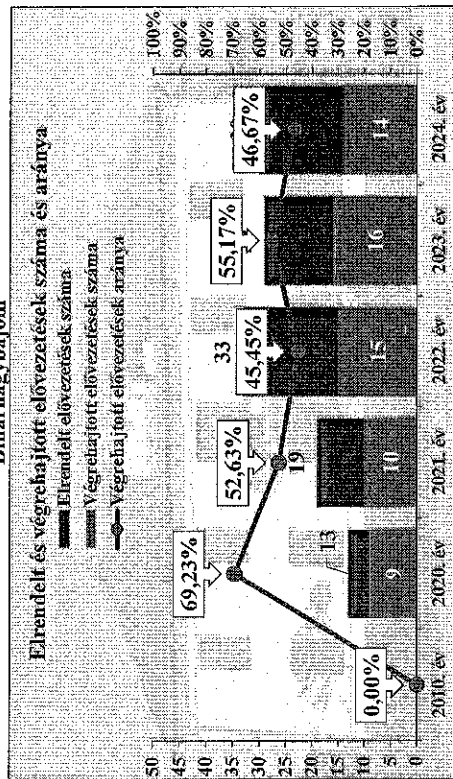
4. számú diagram

Biharnagybajom

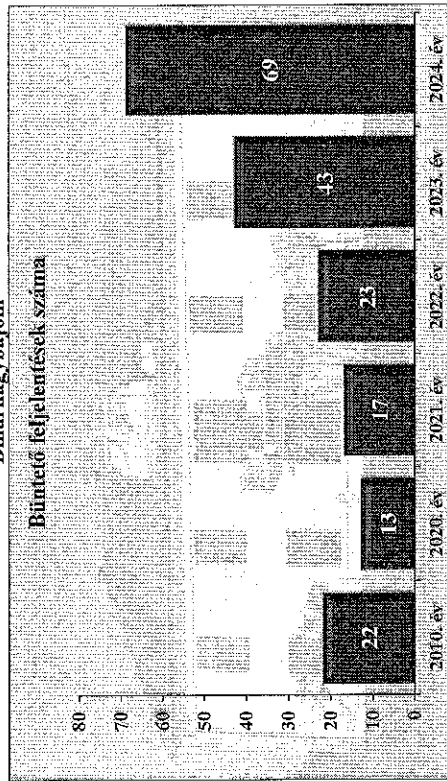
5. számú diagram

Biharnagybajom

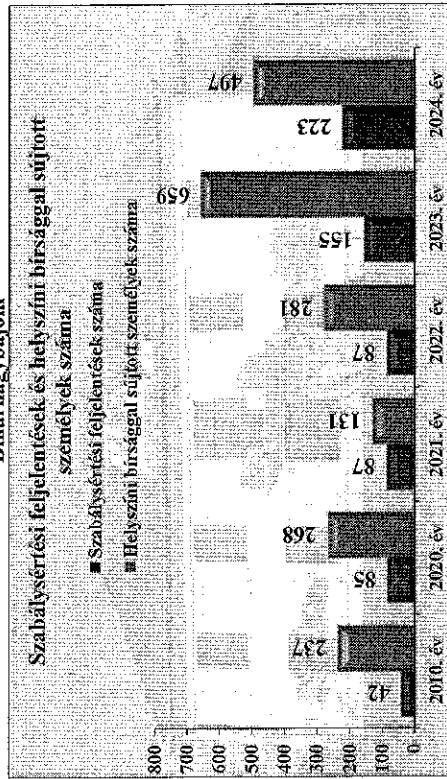
6. számú diagram

Biharnagybajom

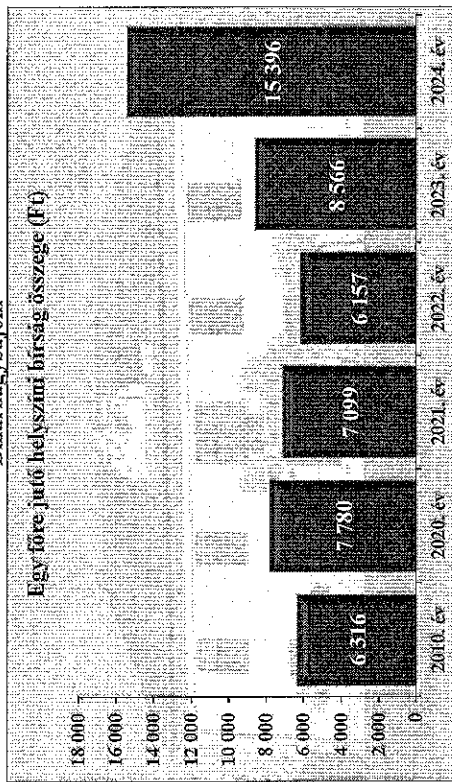
7. számú diagram

Biharnagybajom

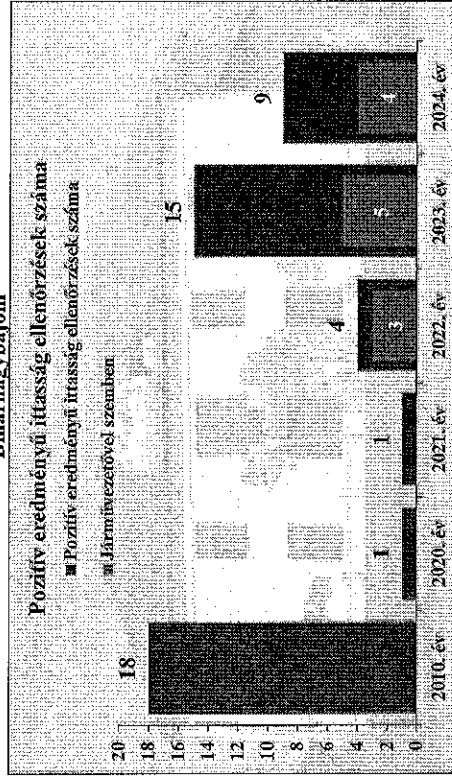
8. számú diagram

Biharnagybajom

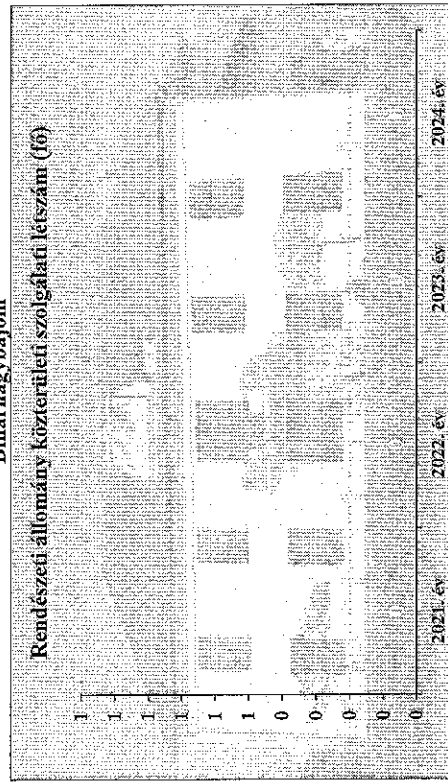
9. számú diagram

Biharnagybajom

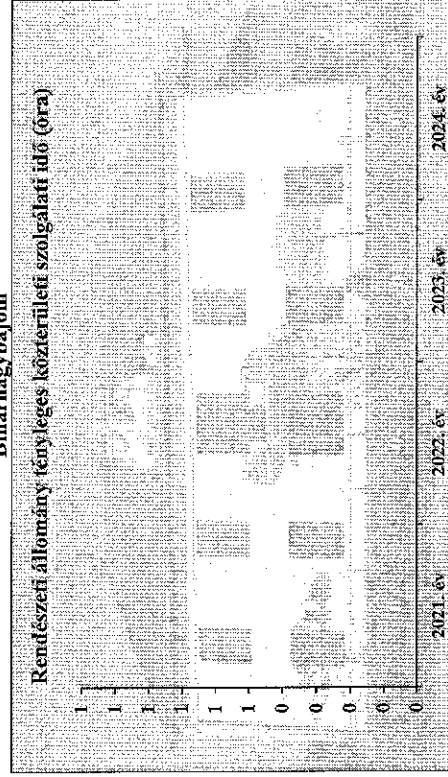
10. számú diagram

Biharnagybajom

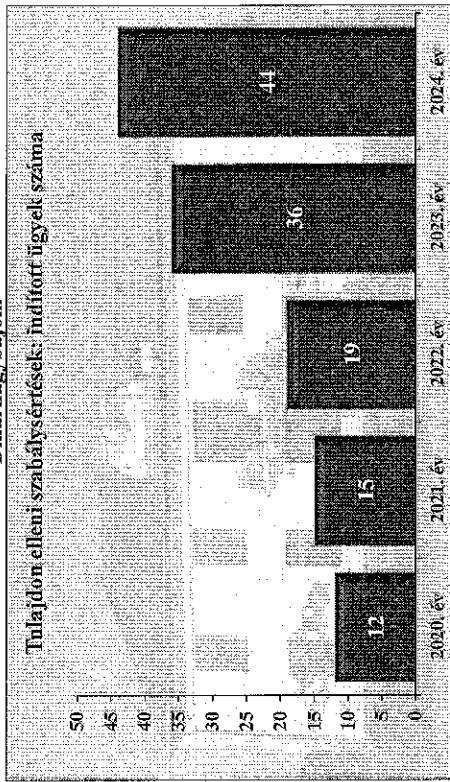
11. számú diagram

Biharnagybajom

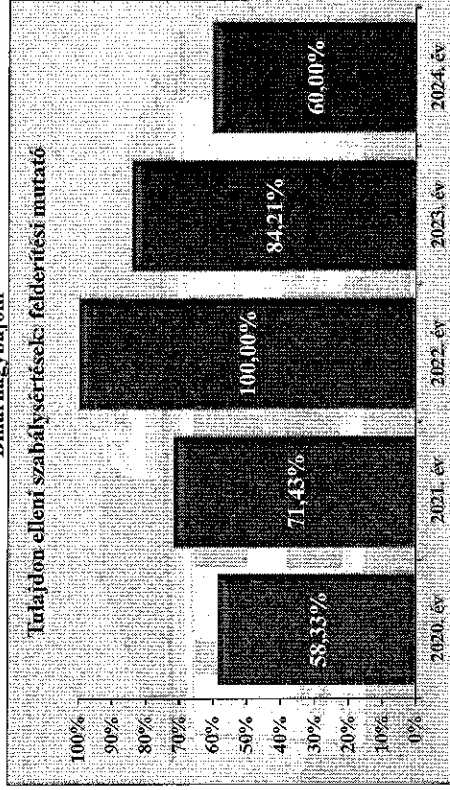
12. számú diagram

Biharnagybajom

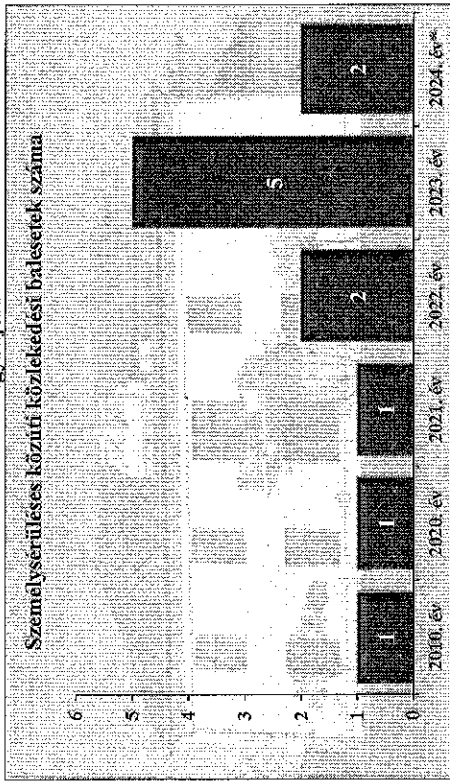
13. számi diagram

Biharnagybajom

14. számi diagram

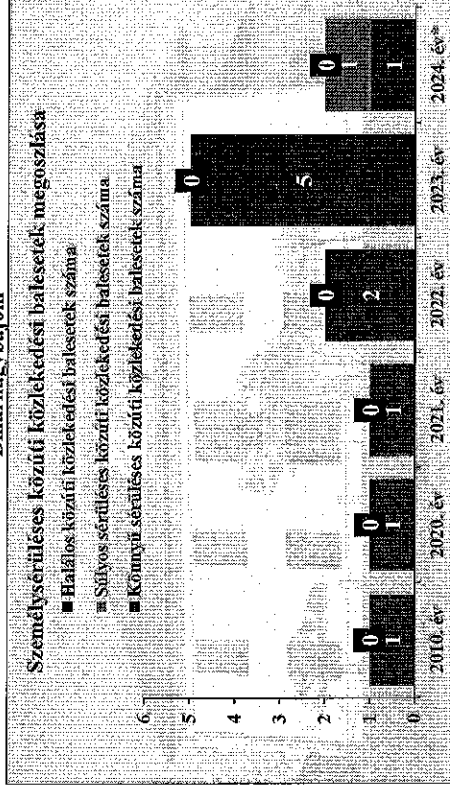
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

15. számú diagram

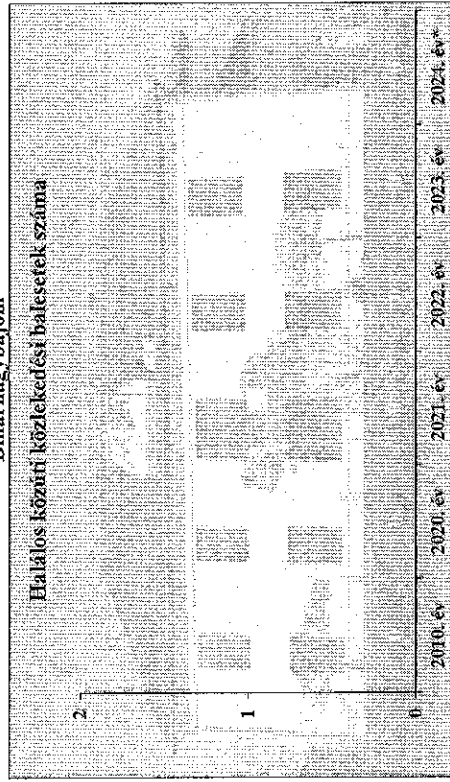
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

16. számú diagram

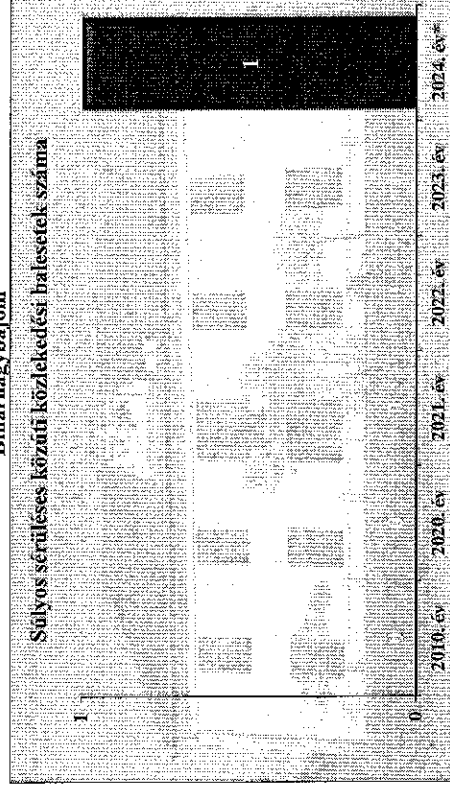
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

17. számú diagram

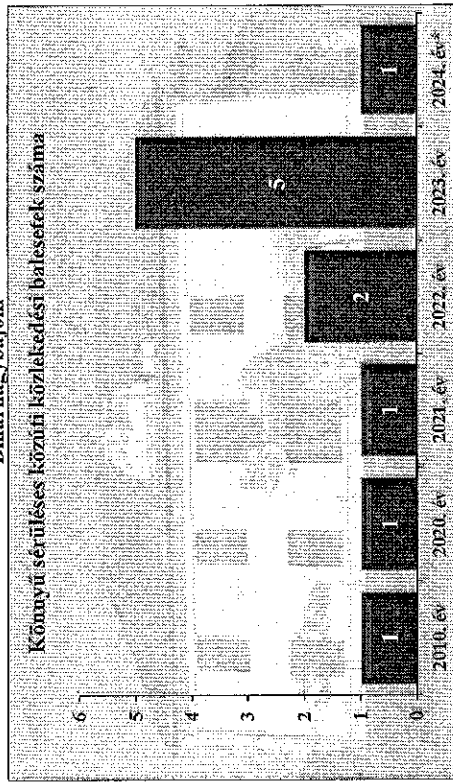
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

18. számú diagram

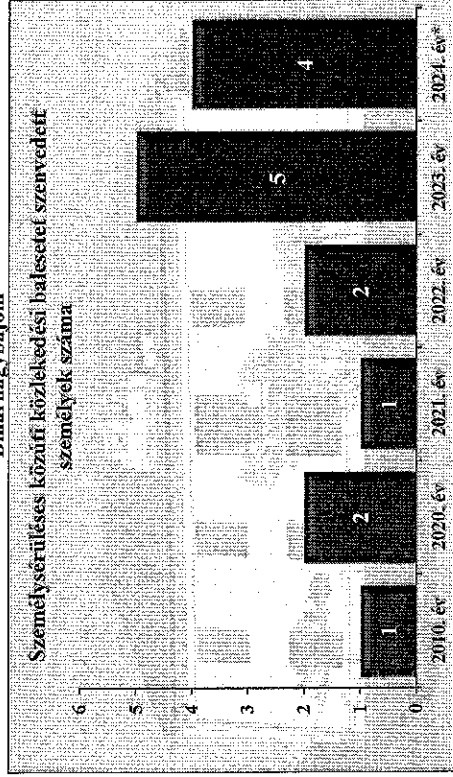
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

19. számú diagram

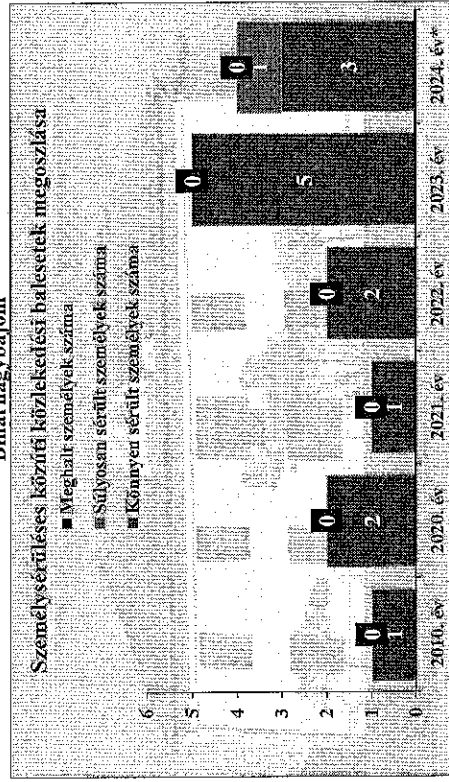
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

20. számú diagram

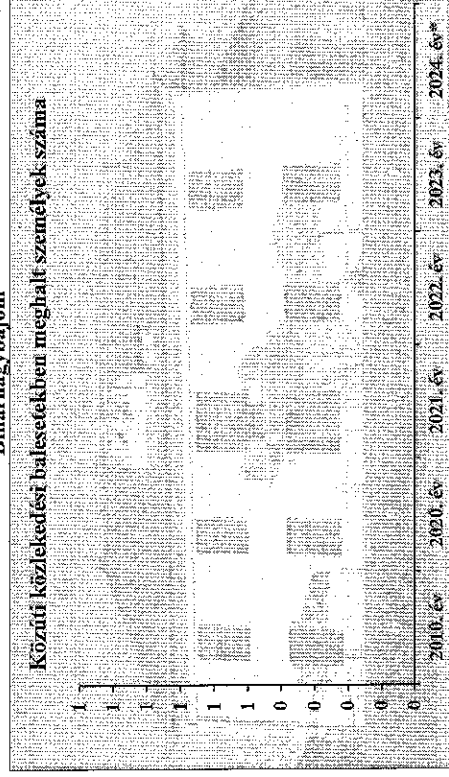
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

21. számú diagram

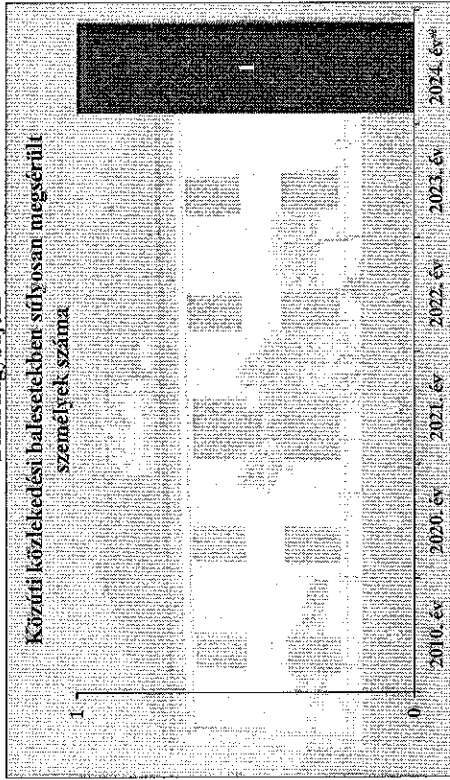
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

22. számú diagram

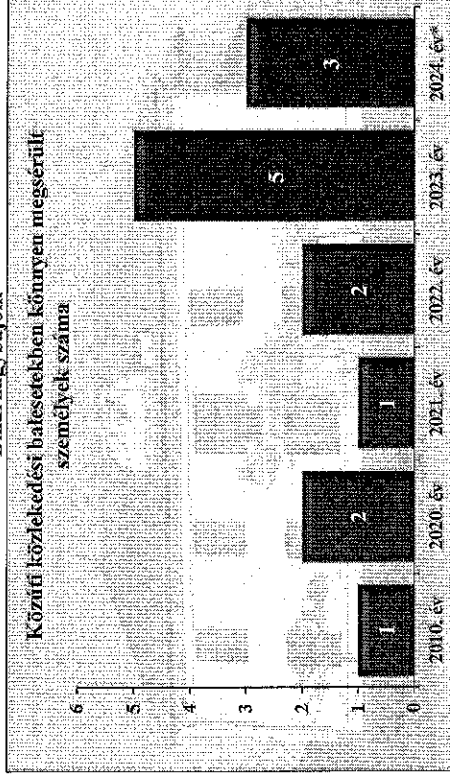
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

23. számú diagram

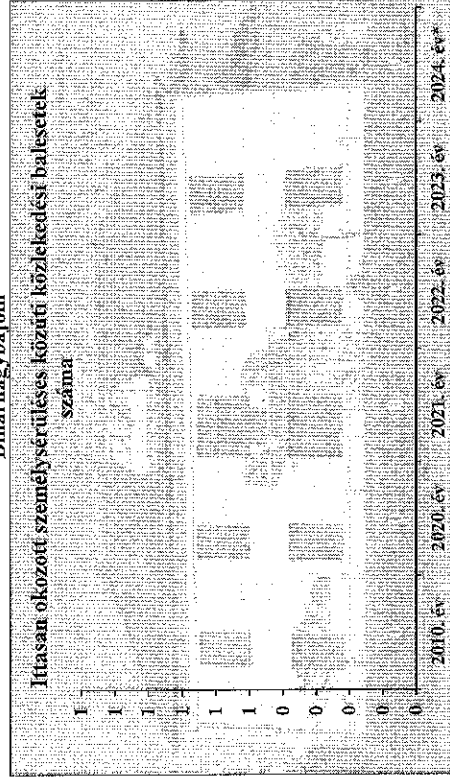
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

24. számú diagram

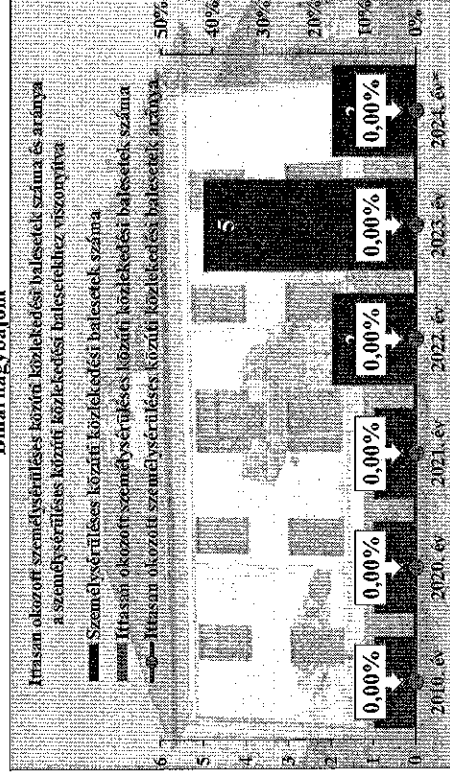
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

25. számú diagram

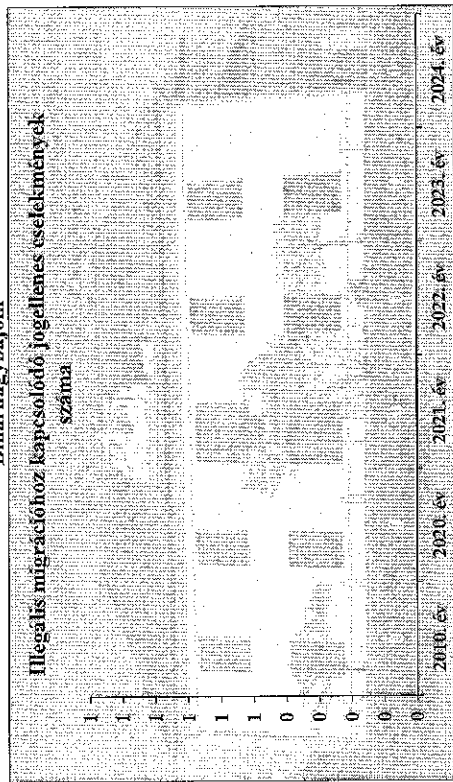
Biharnagybajom

* A Rendőrség 2024. évi előzetes adatai

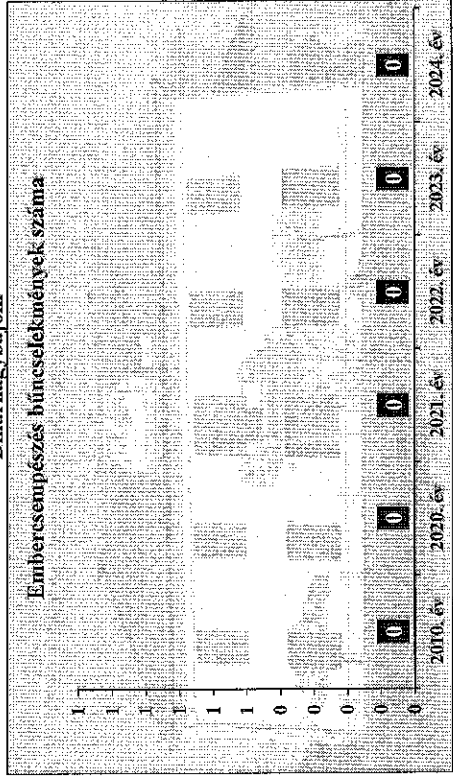
26. számú diagram

Biharnagybajom

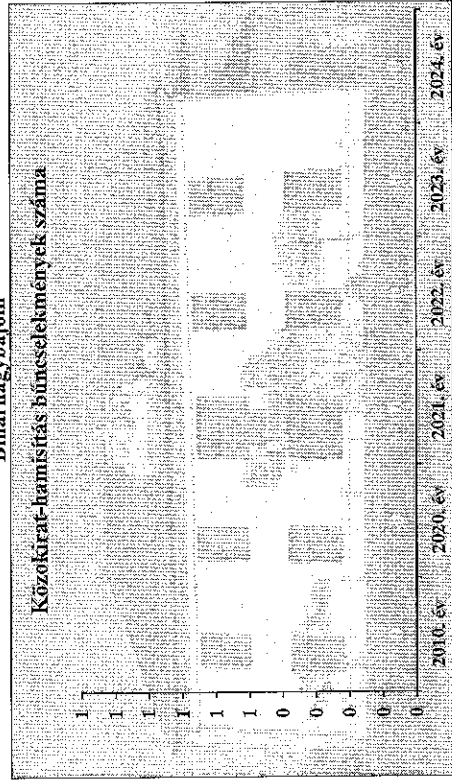
27. számú diagram

Biharnagybajom

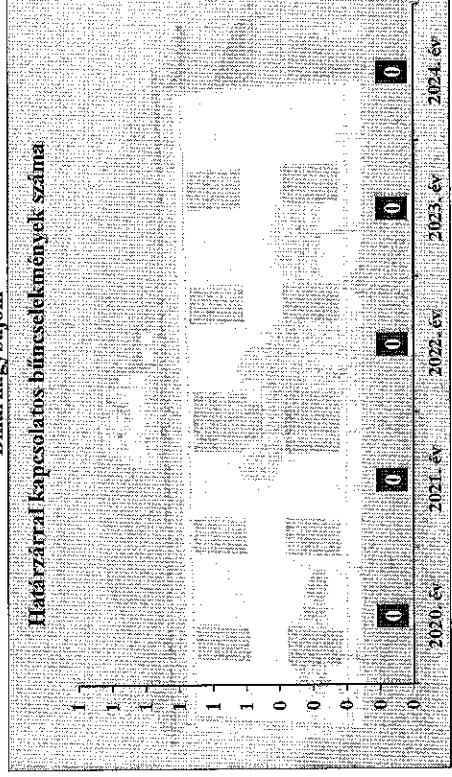
28. számú diagram

Biharnagybajom

29. számú diagram

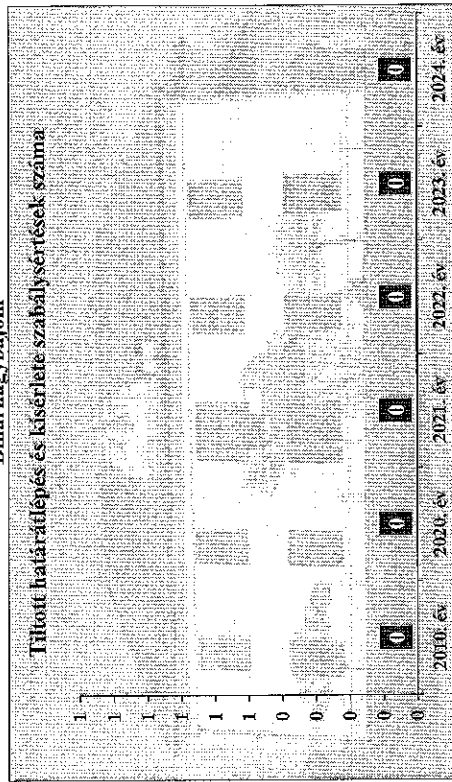
Biharnagybajom

30. számú diagram

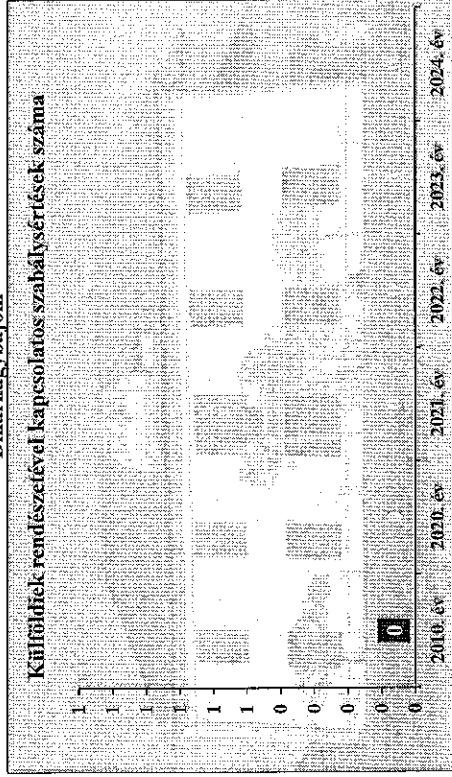
A 2018. évről tartalmazza a jogellenes tartózkodás elősegítése bűncselekmény adatait is

Biharnagybajom

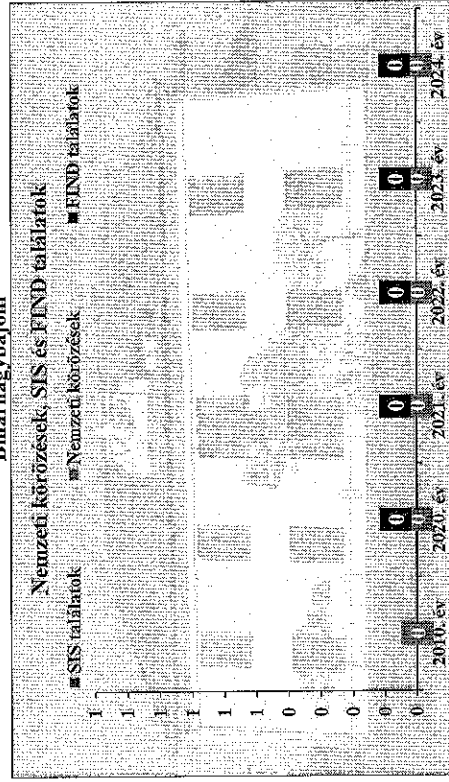
31. számú diagram

Biharnagybajom

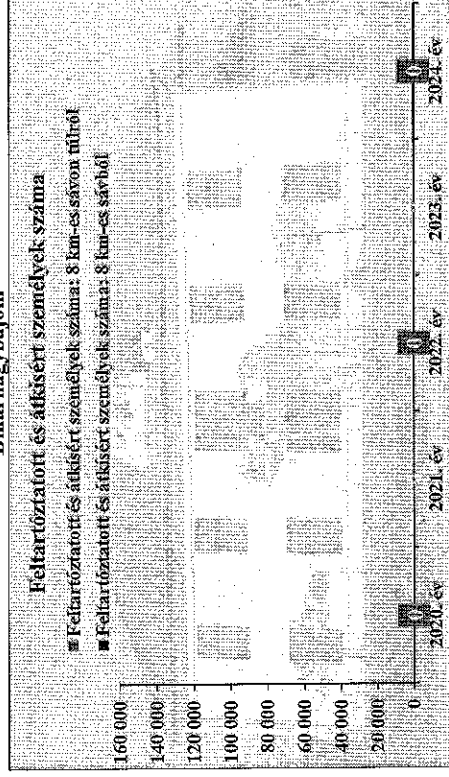
32. számú diagram

Biharnagybajom

33. számú diagram

Biharnagybajom

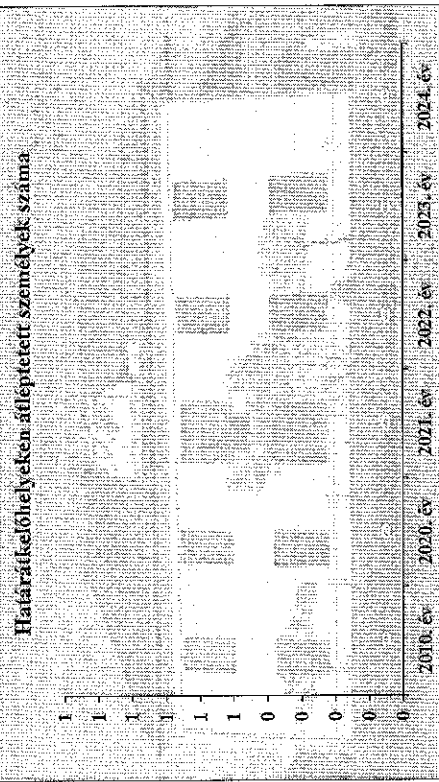

34. számú diagram

Az adatok tartalmaznak a váltarkódokból származó is

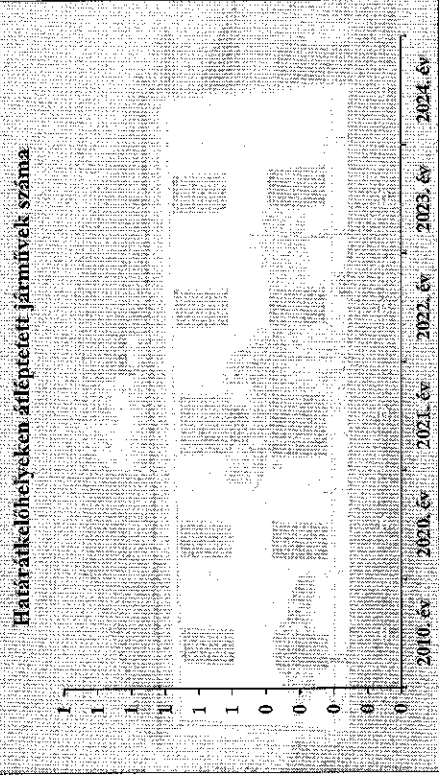
Felfartóztatott és átlésért személyek száma
 ■ Felfartóztatott és átlésért személyek száma: 8 km-es sávban túlról
 ■ Felfartóztatott és átlésért személyek száma: 8 km-es sávban

Biharnagybajom

35. számú diagram

Biharnagybajom

36. számú diagram

Jelentés

a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület lejárt határidejű határozatainak végrehajtásáról az alábbiak szerint számolok be:

122/2024. (XI. 27.) számú KT határozat a „Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése Biharnagybajom közigazgatási területén” pályázat kiírásáról

A Képviselő-testület a „Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése Biharnagybajom közigazgatási területén” pályázatot írt ki. A Testület felkérte a polgármestert a pályázati eljárással kapcsolatos feladatok elvégzésére.

Végrehajtás

A pályázat kiírásra került, azonban pályázat nem érkezett. Az ülésre előterjesztés kerül beterjesztésre újabb pályázat kiírásáról.

27/2025. (II. 26.) számú KT határozat az Önkormányzat által támogatott a civil szervezetek elszámolásáról szóló beszámoló elfogadásáról

A Képviselő-testület az Önkormányzat által 2024. évben támogatott civil szervezetek pénzügyi elszámolását elfogadta. A Képviselő-testület a Biharnagybajomi Polgárőr Egyesület részére az elszámolás határidejét 2025. március 31. napjáig meghosszabbította.

Végrehajtás

Az elszámolás március 31-ig megtörtént.

28/2025. (II. 26.) számú KT határozat az önkormányzatok rendkívüli támogatására történő pályázat benyújtásáról

A Képviselő-testület úgy határozott, hogy Biharnagybajom Községi Önkormányzat pályázatot nyújtson be a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: költségvetési törvény) 3. melléklet 2.1.5. Önkormányzatok rendkívüli támogatására. A pályázatban benyújtott összeg: 8.953.143,- Ft. A Képviselő-testület felkérte a polgármestert a támogatás benyújtásához szükséges intézkedések megtételére és a pályázat benyújtására.

Végrehajtás

A pályázat benyújtásra került.

32/2025. (III. 7.) számú KT határozat a „Piac kialakítása Biharnagybajomban 2. eljárás” tárgyú, VP6-7.2.1.1-20 kódszámú pályázat kivitelezésére lebonyolított közbeszerzési eljárás eredményéről

A Képviselő-testület a „Piac kialakítása Biharnagybajomban 2. eljárás” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 117.§ szerinti közbeszerzési eljárásban érvényesnek nyilvánította a TPG Építő Korlátolt Felelősségű Társaság (3240 Parád Émály utca 10) ajánlattevő ajánlatát.

A „Piac kialakítása Biharnagybajomban 2. eljárás” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 117.§ szerinti közbeszerzési eljárást eredményesnek nyilvánította. A „Piac kialakítása Biharnagybajomban 2. eljárás” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 117.§ szerinti közbeszerzési eljárás nyerteseként a TPG Építő Korlátolt Felelősségű Társaság (3240 Parád Émály utca 10) ajánlattevőt jelölte meg.

A szerződés az alábbi feltétellel került megkötésre:

Értékelési részszempont	megajánlott érték
1. A teljesítésbe bevonni kívánt legalább 1 fő olyan szakember, akinek van épület építésének és/vagy felújításának és/vagy átalakításának és/vagy bővítésének irányításában szerzett gyakorlata (igen/nem):	igen
2. Többlet jótállás vállalt időtartama a kötelező jótállási időn felül (hónap) (min. 0 hónap - max. 12 hónap):	12
3. Ajánlati ár (nettó HUF)	63 249 558,-Ft

Az eljárás eredményessé nyilvánításának elfogadásáról név szerinti szavazással - névsor szerint - az alábbi döntés született:

- Agócs Miklósné: nem volt jelen az ülésen
- Bagdi Imre: igen
- Bagdi Tamás: nem volt jelen az ülésen
- Dr. B.Csák István: igen
- Forrai Szabolcs: igen
- Gál Krisztián: igen
- Szító Sándor: igen

A Képviselő-testület felkérte a polgármestert arra, hogy a Vállalkozási Szerződést kösse meg a nyertes ajánlattevővel, a TPG Építő Kft. képviselőjével.

Végrehajtás

A vállalkozási szerződés megkötésre került.

34/2025. (III. 7.) számú KT határozat a Biharnagybajom, Rákóczi út 6. szám alatti ingatlanl kapcsolatan elővásárlási jog érvényesítéséről

A Képviselő-testület a Biharnagybajom, Rákóczi út 6. szám alatt lévő ingatlanl kapcsolatban az elővásárlási jogának az érvényesítését határozta el. Az ingatlanvásárláshoz szükséges önerőt – 7,5 millió forint – a fejlesztési tartalék felhasználásával, illetve a 2025. évi költségvetés működési forrásából biztosította. A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert, hogy a szükséges intézkedéseket tegye meg.

Végrehajtás

Az adásvételi szerződés megkötésre került.

38/2025. (IV. 2.) számú KT határozat a civil szervezetek támogatásáról szóló döntés meghozatalával kapcsolatban

A Képviselő-testület a Biharnagybajomban működő civil szervezetek 2025. évi működési támogatásával kapcsolatos döntés meghozatalát elnapolta. A Képviselő-testület felkérte a Népjóléti Bizottságot, hogy a civil szervezetek támogatásával kapcsolatos döntés meghozatalának megkönnyítése érdekében javasoljon objektív bírálati szempontokat.

Végrehajtás

A Népjóléti Bizottság által javasolt objektív bírálati szempontok az ülésen – a támogatás iránti kérelmek elbírálásának tárgyalásakor – ismertetésre kerülnek.

39/2025. (IV. 2.) számú KT határozat a Versenyképes Járások Programban történő részvételre, konzorcium létrehozásáról

A Képviselő-testület a Versenyképes Járási Programban történő részvétel érdekében konzorcium létrehozásáról döntött Bihardancsháza, Bihartorda, Nagyrábé és Sáp települések Önkormányzataival. A konzorciumi együttműködési megállapodás megkötéséről szóló szándéknyilatkozatot jóváhagyta. A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a szándéknyilatkozat aláírására és megbízta a szükséges intézkedések megtételére.

Végrehajtás

A szándéknyilatkozat a felek részéről aláírásra került.

40/2025. (IV. 2.) számú KT határozat a Bihar-Sárrét Vidékfejlesztési Egyesület LEADER helyi akcióscsoport által kiírt „Közösségformáló és élményprogramok támogatása” című KAP-RD57-010-3-25 kódszámú felhívásra történő pályázat benyújtásáról

A Képviselő-testület úgy határozott, hogy a Bihar- Sárrét Vidékfejlesztési Egyesület LEADER helyi akcióscsoport által kiírt „Közösségformáló és élményprogramok támogatása” című KAP-RD57-010-3-25 kódszámú felhívásra pályázatot nyújt be „Sodróka fesztivál” megrendezésére. A „Sodróka fesztivál” helyszínei: Szűcs Sándor Közösségi Szintér Biharnagybajom, Várkert 35. (1570/1 hrsz); Szűcs Sándor Emlékház Biharnagybajom, Petőfi Sándor utca 4. (885 hrsz). A pályázat összköltsége 4.210.526,- Ft, az 5% önerő 210.526,- Ft, melyet a Képviselő testület a 2025. évi költségvetésből biztosít. A Testület megbízta a polgármestert a pályázat beadásával kapcsolatos intézkedések megtételére.

Végrehajtás

A pályázat benyújtásra került.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől jelentésem tudomásul vételét.

Biharnagybajom, 2025. április 22.

Szitó Sándor s.k.
polgármester

BEKÉRSTI: 2025. APR. 08.

Kérelem

SZÁM:	1025-12025
Előadó:	Szabó Sándor

Alulírottak, a biharnagybajomi Dózsa Gy. út 2.-4.- 6.- 8.- 10. sz. zug tulajdonosai kéréssel fordulunk a biharnagybajomi

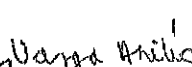

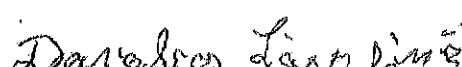

Polgármesteri Hivatal
Építési előadóhoz

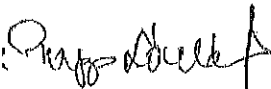
Kérjük a lelcímünknel jelzett ingatlanok, gépjárművel (személygépkocsi, ételfutár, csomagküldő szolgálat, mentő, tűzoltó) való, sármentes megközelítéséhez, cca. 20 méter hosszban útalapot készíttetni szíveskedjen. A jelzett szakaszon, vele párhuzamosan már egy új, betonjárda készült a korábbi években a gyalogos közlekedéshez, sajnálatosan elfeledkezve a gépjárművek ki- beközlekedéséről. Egy sárrázó, bekanyarodó ívvel megépült a B. Csak porta beközelítéséhez, melyet elágazással be lehetett volna hozni.

Biharnagybajom 2025-03-31

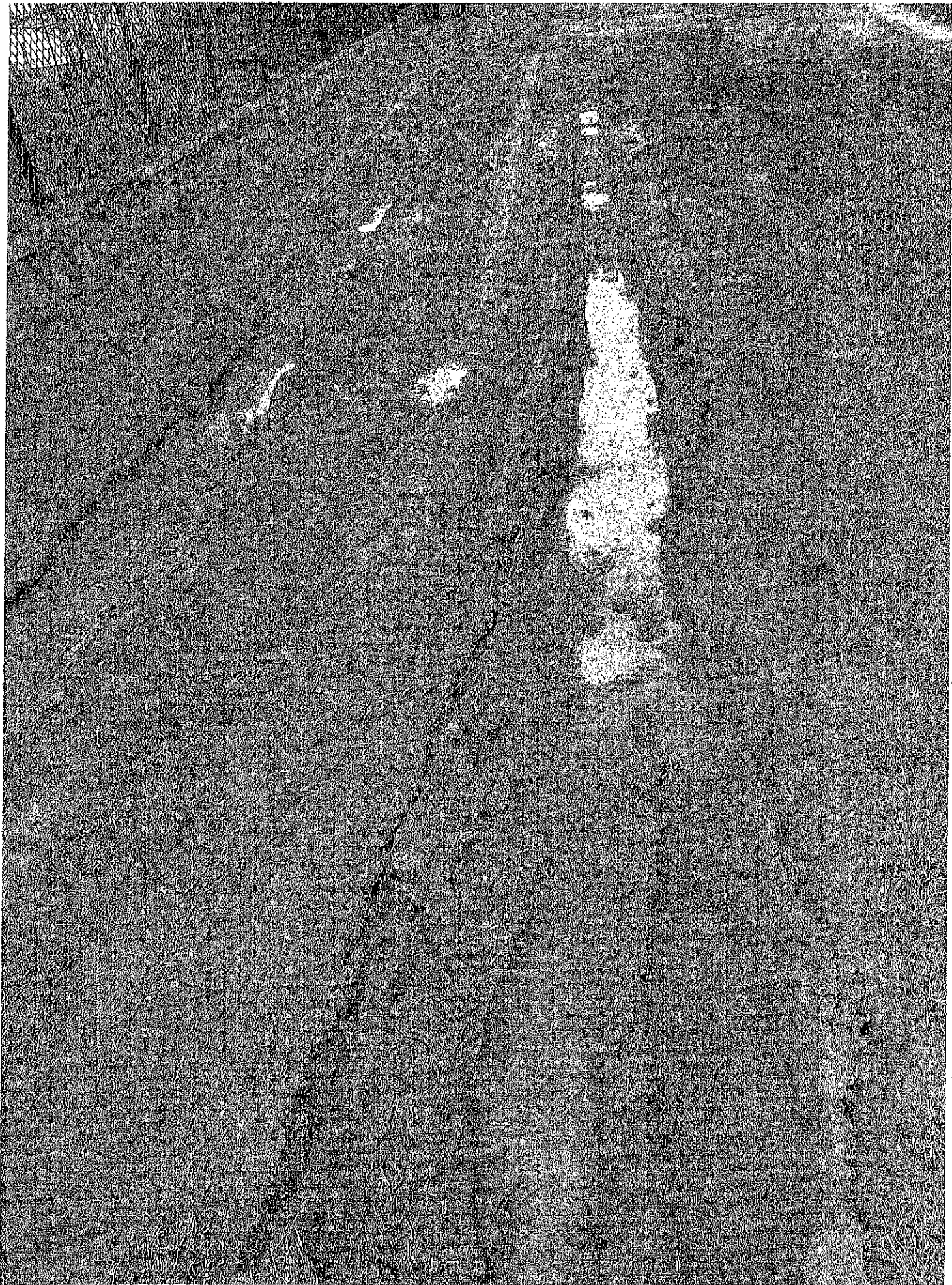
Melléklet: 1 pld. helyszínrajz

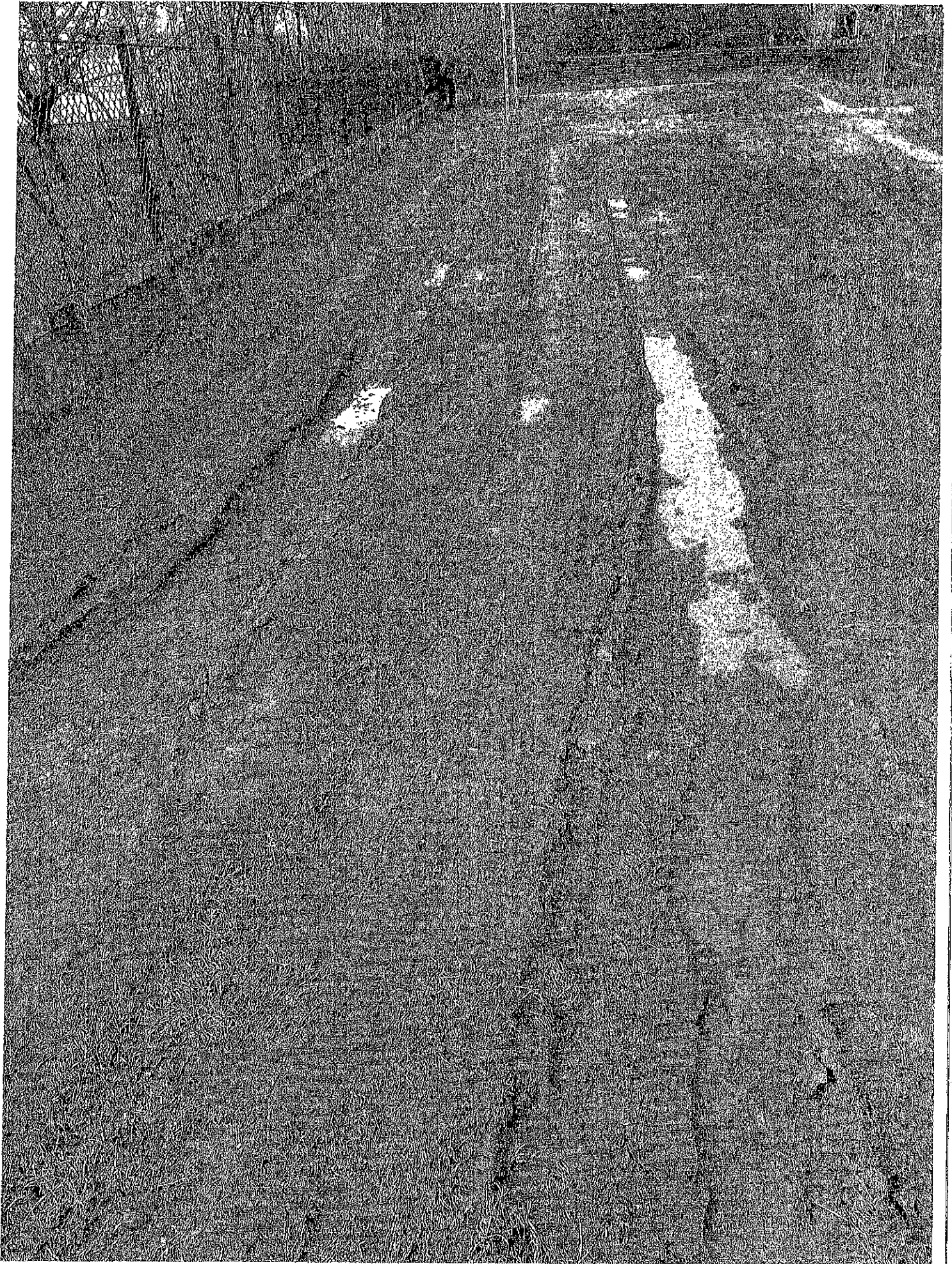
Tisztelettel

 Csövek J. István 2. sz.	 Varga Anikó 4. sz.	 Kissné Venyige Mónika 6. sz.	 Darabos Lászlóné 8. sz.
 Bartha Ferencné 10 sz.			

Alulírottak:

2025.04.08.

**BIHARNAGYBAJOM KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ- TESTÜLETE, NÉV SZERINTI SZAVAZÁSSAL AZ
ALÁBBI**

HATÁROZATOT

HOZZA:

1. A „Biharnagybajom Deák Ferenc utca útstabilizálása” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 115.§ szerinti közbeszerzési eljárásban nyilvánítsa érvényesnek a B.FURÓ Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság (4143 Vekerd, Kossuth út 18.) ajánlattevő ajánlatát.

2. A „Biharnagybajom Deák Ferenc utca útstabilizálása” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 115.§ szerinti közbeszerzési eljárást nyilvánítsa eredményesnek.

3. A „Biharnagybajom Deák Ferenc utca útstabilizálása” tárgyú nemzeti értékhatárt elérő, Kbt. 115.§ szerinti közbeszerzési eljárás nyerteseként a B.FURÓ Szolgáltató és Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság (4143 Vekerd, Kossuth út 18.) ajánlattevőt jelöli meg.

A szerződés az alábbi paraméterek alapján kerül megkötésre:

Értékelési részszerzőpont	megajánlott érték
1. Ajánlati ár (nettó HUF)	8 004 935, - Ft
2. A teljesítésbe bevonni kívánt legalább 1 fő olyan szakember, akinek van útépités és/vagy útfelújítás irányításában szerzett gyakorlata (igen/nem):	igen
3. Többlet jótállás vállalt időtartama a kötelező jótállási időn felül (hónap) (mín. 0 hónap - max. 24 hónap):	24

Dátum:

Aláírás

43/2025. (IV. 30.) számú KT határozat

**NÉV SZERINTI szavazásában
résztevő képviselők névsora**

Bagdi Imre: igen

Bagdi Tamás: igen

Dr. B.Csák István: igen

Gál Krisztián: igen

Szitó Sándor: igen

Szitó Sándor s.k.
polgármester

Dr. Erdős Szilvia s.k.
jegyző

ELŐTERJESZTÉS

Biharnagybajom Községi Önkormányzat Képviselő-testületének

2025. április 30. napján tartandó ülésére

Előterjesztés címe	ELŐTERJESZTÉS Biharnagybajom Községi Önkormányzat 2025-2029 közötti időszakra vonatkozó gazdasági programjának az elfogadására
Előterjesztő	Szitó Sándor polgármester
Készítette	Szitó Sándor polgármester
Tárgyalja	Népjóléti Bizottság Pénzügyi Bizottság
Egyeztetve, Tájékoztatva	-
Javasolt meghívott	-
A határozati javaslat elfogadásához szükséges szavazattöbbség	a) egyszerű szavazattöbbség b) minősített szavazattöbbség
nyilvánosság	nyílt ülés

Biharnagybajom Községi Önkormányzat
Polgármesterétől

Előterjesztés
a Képviselő-testület 2025. április 30-án tartandó ülésére
Biharnagybajom Községi Önkormányzat gazdasági programjának az
elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §. alapján „A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakra szól. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv – a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban – tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket. A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülést követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.”

A múlt ülésen jeleztem a tisztelt képviselő-testületnek, hogy apróbb akadályokba ütköztem a készítés során így csak mostanra, az áprilisi testületi ülésre tudom beterjeszteni a dokumentumot. A terv készítése során a korábbiaktól eltérő metodikát követtem, amely reményeim szerint célravezetőbb lesz az elképzeléseink megvalósításakor.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy a tervezetet véleményezze, szükség szerint módosítsa, egészítse ki, majd azt követően fogadja el.

Biharnagybajom, 2025. 04. 23.

Szitó Sándor s. k.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**a Képviselő-testület 2025. április 30-án tartandó ülésére
a 2025-2029 időszakra vonatkozó gazdasági
program elfogadására**

Biharnagybajom Községi Önkormányzat
Képviselő-testülete az Önkormányzat 2025-2029
időszakra vonatkozó Gazdasági Stratégiai Tervét
– a határozat melléklete szerinti tartalommal –
elfogadja.

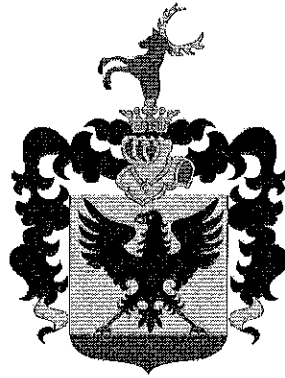
Határidő: 2025-2029 időszakban folyamatos

Felelős: Szitó Sándor polgármester

.../2025. (IV. 30.) számú KT határozat mellélete

BIHARNAGYBAJOM KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT GAZDASÁGI STRATÉGIAI TERVE

(2025-2029)

„A Sárrét egykori főhelye”

Készítette: Szitó Sándor
polgármester

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló.....	4
2. A szervezet azonosító adatai.....	6
3. Bemutató.....	9
4. Vízió és misszió.....	12
5. Külső környezet elemzése.....	13
5.1 PEST analízis.....	13
5.1.1 Politikai tendenciák.....	13
5.1.2 Gazdasági tendenciák.....	14
5.1.3 Társadalmi és kulturális tendenciák.....	15
5.1.4 Technológiai tendenciák.....	19
5.2 Porter féle öt erő modell.....	22
5.2.1 Verseny a meglévő szereplők között (önkormányzatok közötti verseny).....	22
5.2.2 Új belépők fenyegetése.....	23
5.2.3 Helyettesítő szolgáltatások fenyegetése.....	23
5.2.4 Beszállítók alkupozíciója.....	23
5.2.5 Vevők (lakosság) alkupozíciója.....	23
5.3 Külső faktor értékelő mátrix (KFÉM).....	25
6. A szervezet belső tényezőinek elemzése.....	26
6.1 Erőforrás alapú megközelítés.....	26
6.1.1. Pénzügyi erőforrások.....	26
6.1.2. Fizikai erőforrások.....	27
6.1.3. Emberi erőforrás.....	29
6.1.4. Szervezeti erőforrás.....	29
6.2 Kulcsfontosságú tényezők.....	30
6.2.1. Menedzsment (tervezés, szervezés, motiváció és kontrolling).....	30
6.2.2. Marketing.....	31
6.2.3. Pénzügy/számvitel.....	32
6.2.4. Szolgáltatás és termelés.....	32
6.2.5. K+F+I.....	33
6.2.6. Menedzsment információs rendszer.....	33
6.3 Belső faktor értékelő mátrix (BFÉM).....	34
7. Versenytárs elemzés.....	36
8. Stratégiai irányok meghatározása.....	40

8.1 SPACE mátrix	40
8.2 IE mátrix.....	41
8.3 Grand Strategy Mátrix (GSM)	42
9. Hosszú távú stratégiai célkitűzések meghatározása	43
9.1. TOWS mátrix	43
10. Záró gondolatok	46

1. Vezetői összefoglaló

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-ában foglalt kötelezettségnek eleget téve készült el Biharnagybajom Községi Önkormányzat gazdasági programja. A jogszabály értelmében a települési önkormányzatoknak a képviselő-testület megbízatásának időtartamára, azaz öt évre szóló gazdasági programot kell készíteniük, amely átfogó módon határozza meg a működésük irányait, pénzügyi és fejlesztési céljaikat, valamint a közszolgáltatások biztosításának módját.

Jelen dokumentum nem a korábban megszokott formában készült el. Ez most egy célravezetőbb, korszerű stratégiaalkotási módszertan szerint megalkotott, cselekvésorientált fejlesztési programot mutat be. A terv az üzleti életben működő stratégiaalkotási formulákat, sematikákat adaptálja az önkormányzat világába.

Az első lépés volt a vízió és misszió megfogalmazása a ciklusra, majd ezek szemszögéből kellett elvégezni a külső (makro- és mikroszintű) és belső elemzéseket, kiegészítve a versenytársелеmzéssel. Ezek segítségével azonosítottuk az önkormányzat működésének erősségeit és gyengeségeit, valamint a külső környezetben rejlő lehetőségeket és kockázatokat.

A gazdasági terv **belső (pénzügyi és működési)**, valamint **külső (társadalmi, gazdaságfejlesztési és térségi kapcsolódásokat érintő)** célrendszer határoz meg, amelyek közös metszete a település hosszú távon fenntartható és életszínvonal-emelő fejlődése.

A stratégiai dokumentum kiemelt irányvonalai az alábbiak:

- A **költségvetési egyensúly megőrzése**, a működési kiadások racionalizálása, a saját bevételek növelése.
- Az **önkormányzati vagyon hatékonyabb hasznosítása** és a közvagyon feletti gazdálkodás transzparenssé tétele.
- A **helyi gazdaság élénkítése**, különös tekintettel a mezőgazdasági és feldolgozóipari potenciál erősítésére.
- **Közösségi szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése**, kiemelten a közművelődési területeken.
- A **digitális átállás támogatása**, az önkormányzati működés modernizációja és az ügyintézés egyszerűsítése.

- **Környezeti fenntarthatóság**, az energiafüggőség csökkentése és megújuló energiaforrások bevonása, különös tekintettel a biomassza-alapú fűtési rendszer kialakítására.

A dokumentum külön erénye, hogy a stratégiai célkitűzések **összhangban állnak a helyi adottságokkal, a térségi versenyképességi szempontokkal, valamint a demográfiai és munkaerőpiaci realitásokkal**. Az önkormányzat szerepét nem kizárólagos fejlesztőként, hanem közösség-szervezőként, koordinálóként és partnerségépítőként is értelmezi, amely rugalmasan tud reagálni a külső kihívásokra és lehetőségekre.

Ez a gazdasági program nem pusztán egy kötelezően elkészített dokumentum, hanem a következő öt évre szóló **iránytű**, mely alapját képezi a döntéshozatalnak, a forrásbevonási törekvéseknek és a település stratégiai pozíciójának megerősítésének.

2. A szervezet azonosító adatai

1. A szervezet pontos neve: Biharnagybajom Községi Önkormányzat
2. Biharnagybajom, Rákóczi út 5. postacíme: 4172 Biharnagybajom, Pf.: 10.
3. Az Önkormányzat hivatala: Biharnagybajomi Polgármesteri Hivatal Székhelye: 4172 Biharnagybajom, Rákóczi út 5.
4. Az Önkormányzat illetékességi területe: Biharnagybajom község közigazgatási területe
5. Adószáma: 15728692-2-09
6. Az Önkormányzat jogi személy. Az önkormányzati jogokat a község lakossága a megválasztott képviselőkől álló - 7 tagú - Képviselő-testület útján gyakorolja.
7. A Képviselő-testület törvényes képviselője a polgármester, aki a képviseleti jog esetenkénti átadásával az alpolgármestert is megbízhatja.
8. A Képviselő-testület szervei:
 - a) polgármester, aki egyben a Képviselő-testület elnöke, munkáját főállásban látja el,
 - b) Pénzügyi Bizottság, Népjóléti Bizottság
 - c) Polgármesteri Hivatal,
 - d) jegyző.
9. Számlavezető pénzintézet: MBH Bank Nyrt.
10. Az Önkormányzat gazdálkodását az Állami Számvevőszék és a Magyar Államkincstár ellenőrzi.
11. Az Önkormányzatnál a belső ellenőrzést megbízás alapján külső szolgáltató látja el.
12. Biharnagybajom Községi Önkormányzat alaptevékenységeinek kormányzati funkciói:
 - 011130 Önkormányzatok és önkormányzati hivatalok jogalkotó és általános igazgatási tevékenysége
 - 011220 Adó-, vám- és jövedéki igazgatás
 - 013350 Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodással kapcsolatos feladatok
 - 013360 Más szerv részére végzett pénzügyi-gazdálkodási, üzemeltetési, egyéb szolgáltatások

- 016010 Országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti képviseléválasztásokhoz kapcsolódó tevékenységek
- 016020 Országos és helyi népszavazással kapcsolatos tevékenységek
- 016080 Kiemelt állami és önkormányzati rendezvények
- 041232 Start-munka program – Téli közfoglalkoztatás
- 041233 Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás
- 045120 Út, autópálya építése
- 045160 Közutak, hidak, alagutak üzemeltetése, fenntartása
- 047120 Piac üzemeltetése
- 047410 Ár- és belvízvédelemmel összefüggő tevékenységek
- 051030 Nem veszélyes (települési) hulladék vegyes (ömlesztett) begyűjtése, szállítása, átrakása
- 051050 Veszélyes hulladék begyűjtése, szállítása, átrakása
- 061040 Telepszerű lakókörnyezetek felszámolását célzó programok
- 062020 Településfejlesztési projektek és támogatásuk
- 064010 Közvilágítás
- 066010 Zöldterület-kezelés
- 066020 Város-, községgazdálkodási egyéb szolgáltatások
- 072111 Háziorvosi alapellátás
- 072112 Háziorvosi ügyeleti ellátás
- 074031 Család és nővédelmi egészségügyi gondozás
- 074032 Ifjúság-egészségügyi gondozás
- 081030 Sportlétesítmények, edzőtáborok működtetése és fejlesztése
- 082042 Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
- 082044 Könyvtári szolgáltatások
- 082091 Közművelődés – közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése
- 082094 Közművelődés – kulturális alapú gazdaságfejlesztés
- 096015 Gyermekétkeztetés köznevelési intézményben
- 096025 Munkahelyi étkeztetés köznevelési intézményben
- 104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében, fogyatékosok nappali intézményében
- 104037 Intézményen kívüli gyermekétkeztetés
- 104044 Biztos Kezdet Gyerekház

- 106020 Lakásfenntartással, lakhatással összefüggő ellátások

13. Biharnagybajom Községi Önkormányzat önként vállalt feladatai:

- Fiatalok első lakáshoz jutásának támogatása
- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj pályázaton történő részvétel
- Bajomi Hírlevél megjelentetése negyedévente
- Nem kötelező pénzbeli szociális támogatások biztosítása
- Biztos Kezdet Gyerekház működtetése
- 100 %-os önkormányzati tulajdonban levő gazdasági társaság alapítása és működtetése
- Mezei őrszolgálat fenntartása és működtetése
- Térfigyelő rendszer fenntartása

3. Bemutató

Biharnagybajom a Nagysárréten, Hajdú-Bihar vármegye délnyugati részén, a vármegyeszékhely Debrecentől 60 kilométerre található. Területe 6135 ha, ebből belterület 275 ha. Közigazgatásilag a püspökladányi járás tagja, mely a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) számú Kormányrendelet értelmében a komplex programmal fejlesztendő járások közé tartozik. Lakosainak száma csökkenő tendenciát mutat, 2025. január elsején 2556 fő. Az Önkormányzat a rendszerváltás után alakult meg a modern helyi közigazgatás részeként. Az elmúlt évtizedek során számos fejlesztést hajtott végre, többek között infrastrukturális beruházásokat, közösségi és gazdaságfejlesztési kezdeményezéseket.

Főbb mérföldkövek az elmúlt 20 évben:

- Főtér revitalizáció
- állami irányítás alá került több önkormányzati feladat (iskola, védőnő, hulladékelszállítás stb.)
- Sárrétudvarival közös beruházásban szennyvízcsatorna hálózat és szennyvíztisztító telep létesült
- gazdasági társaság alapítása
- az Önkormányzat tulajdonában levő középületek kisebb, nagyobb főként energetikai célzatú felújításon estek át
- megszűnt az ÁMK, jogutódjai: óvoda, közösségi színtér,
- önálló gyermekjóléti intézmény alapítása
- a település központjában új piaccsarnok épült
- önkormányzati tulajdonba került a Szűcs Sándor emlékház
- jelentősen növekedett a legalább útalappal rendelkező belterületi utak száma
- jelentősen javult a belterületi belvízelvezető csatornák minősége, illetve záportároló létesült

Pénzügyi helyzet

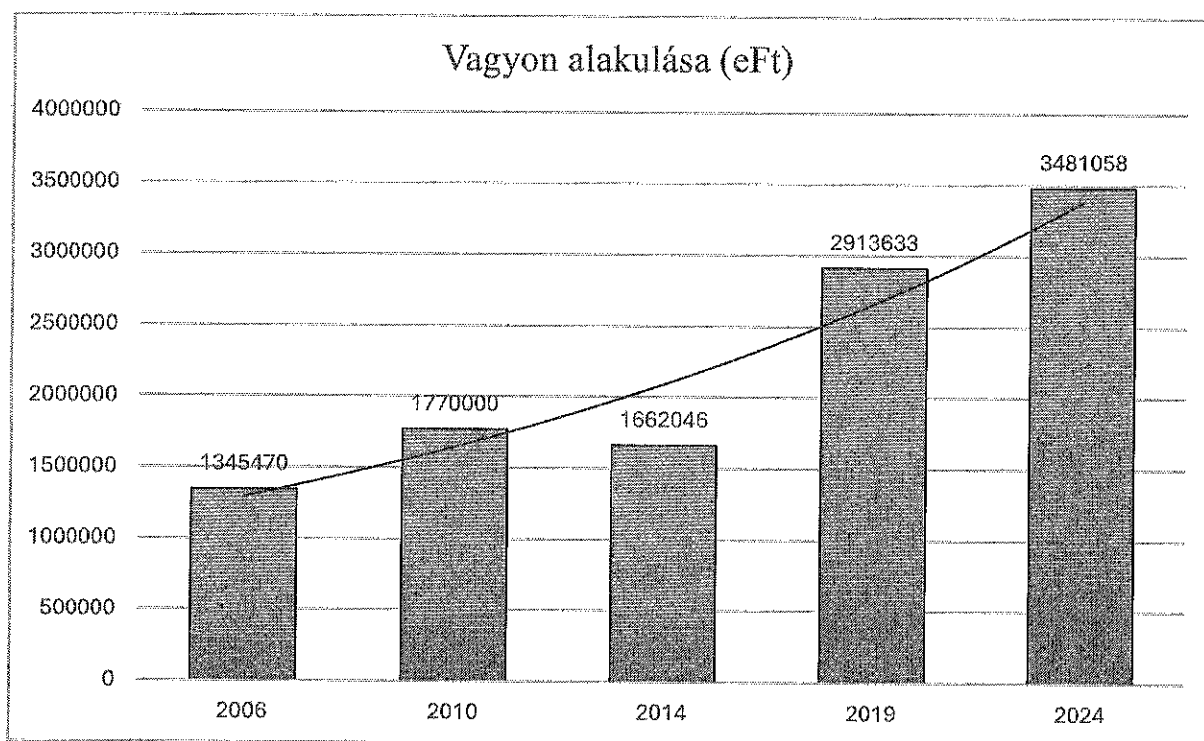
Biharnagybajom Községi Önkormányzat 2025. évi költségvetésének fő összege 1.321.874.623 Ft, amely három fő csoportból tevődik össze:

- Működési bevételek: 626.647.607 Ft
- Felhalmozási bevételek: 239.452.865 Ft

- Finanszírozási bevételek: 455.774.151 Ft

A kiadások fő összege ugyanennyi, mivel a jogszabályi előírások értelmében hiánnyal nem tervezhetnek az önkormányzatok.

A költségvetés kiegyensúlyozott, működési hiány nincs, azonban a nem várt kiadások működési problémákat okozhatnak, a minimális mértékű tartalék miatt. A bevételi források jelentős része állami támogatásokból származik, míg a fejlesztések pályázati forrásokra épülnek. A helyi adóbevételek (különösen az iparűzési adó) továbbra is kulcsszerepet játszanak az önkormányzat pénzügyi stabilitásának a biztosításában. A helyi adóerőképessége alapján Biharnagybajom azon önkormányzatok közé tartozik, amely szolidaritási hozzájárulásra jogosult. A likviditás folyamatos fenntartása érdekében az önkormányzat folyamatos kontroll alatt tartja a kiadásokat és a bevételeket, illetve szükség esetén rendkívüli támogatásért folyamodik a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztériumhoz.

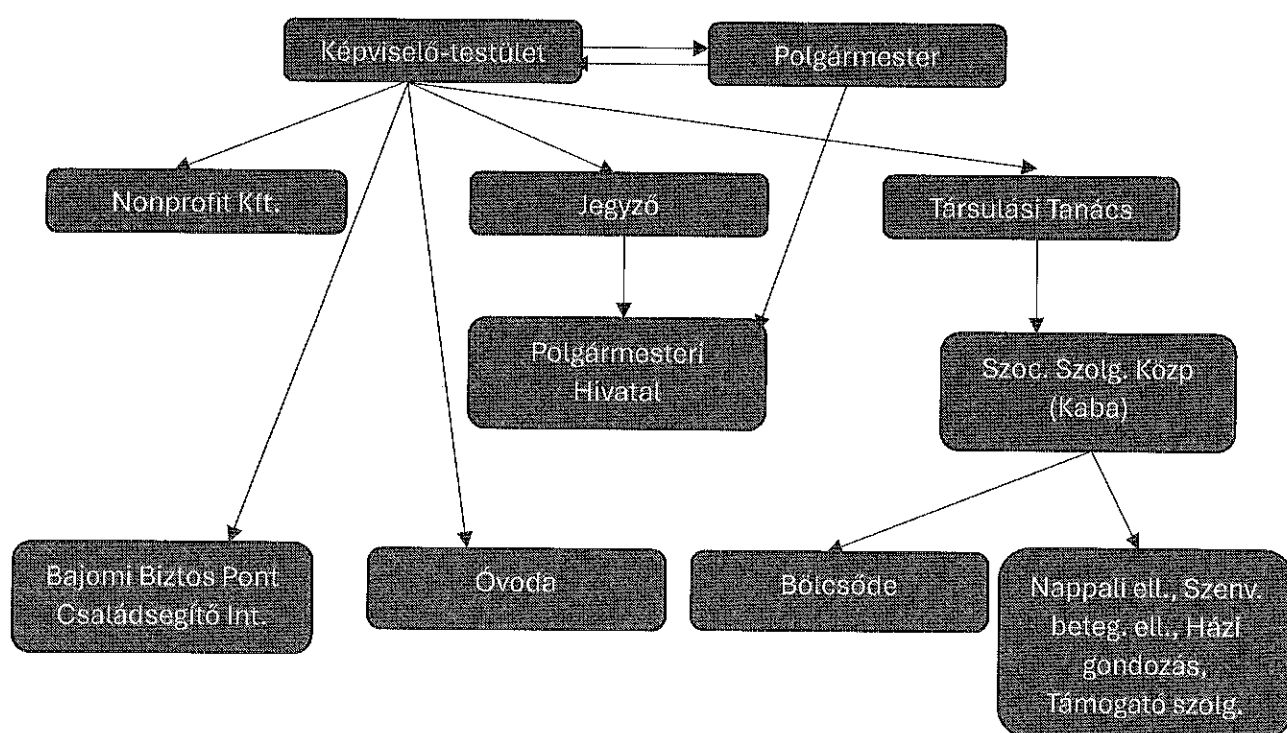
1. ábra Biharnagybajom községi Önkormányzat vagyonának alakulása 2006 óta

Forrás: saját szerkesztés

Humán erőforrás

2006 óta nem történt változás az első számú vezetők (polgármester, jegyző) személyében. A polgármester végzettségét tekintve településmérnök, illetve jelenleg közgazdasági (Bsc) tanulmányokat folytat, a jegyző jogász végzettséggel rendelkezik. A jelenlegi, közgazdász

diplomával rendelkező gazdasági vezető 2023-tól van az önkormányzatnál foglalkoztatva. Az intézmények élén szakirányú diplomával rendelkező vezetők állnak. A teljes - beleértve a gazdasági társaságot, és a szociális társulás biharnagybajomi telephelyét – foglalkoztatotti létszám 70 fő. A létszámkeretek feltöltöttek, azonban az óvoda esetében jelenleg 2 óvónői álláshelyen pedagógiai asszisztens van foglalkoztatva. A bérek kirívóan alacsonyak a köztisztviselőknél és a szociális szférában, így a munkaerő pótlás ezeken a területeken a legnehezebb. Mindezek ellenére mégsem beszélhetünk nagymértékű fluktuációról.

2. ábra Biharnagybajom községi Önkormányzat szervezeti felépítése

Forrás: saját szerkesztés

Szakmai elismerések, specialitások

A közfoglalkoztatás kereteiben működtetett Bajomi Fabrika termékeivel (gyékénytárgyak, száraz tészta, textil tárgyak) többször részt vett az Önkormányzat a vármegyei és országos közfoglalkoztatási kiállításokon, ahol több alkalommal is a legszebb stand címet érdemelte ki.

A gyékénykötés hagyományát többen, köztük az önkormányzat is ápolják a településen.

A településen született és itt található a lakóháza (mely jelenleg országos szintű műemlék) „a Sárrét tudósának”, Szűcs Sándornak.

A roma lakosság aránya 30-35 %-ra becsülhető, ami a környező, hasonló lakosságszámú települések ezen mutatóját vizsgálva, magasnak mondható.

Célok

Rövid távon (1-3 év)

- Közrend, közbiztonság javítása
- Alapszintű egészségügyi ellátás feltételeinek a megteremtése
- Munkahelyteremtés ösztönzése, piacképes, befektetési területek létesítése
- Önkormányzati gazdasági társaság megerősítése, új bevételi források keresése.

Közép táv (3-5 év)

- Társadalmi kohézió és integráció
- Befektetésösztönzés, mezőgazdasági és turisztikai lehetőségek kiaknázása.
- Digitális és infrastrukturális fejlesztések, új gazdasági lehetőségek.
- Népeségcsökkenés lassítása

Hosszú táv (5+ év)

- Fenntartható településfejlesztés, zöldterületek bővítése, környezetbarát megoldások.
- Lakosságmegtartó és vonzó környezet kialakítása.

4. Vízió és misszió

Jövőkép

Biharnagybajom ismét meghatározó településévé kíván válni a Sárréti térség gazdasági és kulturális életének egyik.

Misszió

Biharnagybajom Község Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy a falut egy modern, élhető és vonzó közösséggé fejlessze, ahol minden lakos biztonságban élhet, és ahol az ide látogatók is jól érezhetik magukat. A költséghatékony gazdálkodás és a rendelkezésre álló erőforrások optimális felhasználásával magas színvonalon, hatékonyan és fenntartható módon láttatja el a kötelező feladatait, a vállalkozási tevékenységei eredményeként pedig hiánypótló szolgáltatásokat, fejlesztéseket valósít meg a településen.

5. Külső környezet elemzése

5.1 PEST analízis

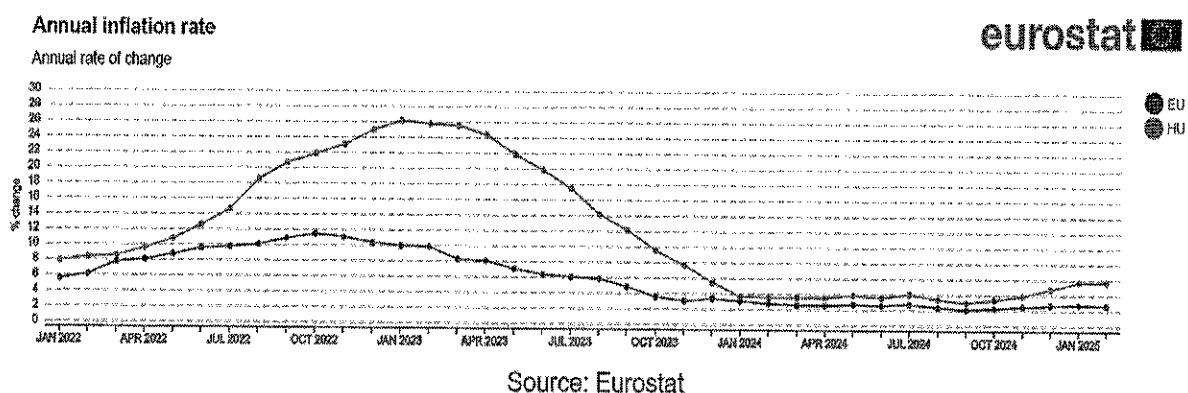
5.1.1 Politikai tendenciák

Jelenleg a világ nagyhatalmai (USA, Kína, Oroszország stb.) igyekeznek újra pozicionálni magukat, ezért globális szinten megfigyelhető a **geopolitikai feszültségek növekedése, illetve a protekcionista gazdaságpolitikák terjedése**. A növekvő polarizáció és a populista vezetők térnyerése destabilizáló hatást jelent a korábbi status quo-ra és a nemzetközi kapcsolatokra nézve. Tovább súlyosbítja a problémákat, hogy megjelentek olyan vezetők - mint például az amerikai elnök – akik **megkérdőjelezik a klímaváltozás tényét**, ebből kifolyólag vélhetőleg egyre gyakrabban kell majd számolnunk a **szélsőséges időjárás okozta problémákkal**, mivel a nagyhatalmak nem tartják be a korábbi egyezményeket. A heves csapadékos napok száma 20-40 százalékkal növekedhet, de az összefüggő csapadékmentes – aszályos – időszakok hossza is egyötödével fog emelkedni. Az Európai Unió működését jelenleg a tagállamok közötti nézeteltérések miatti belső feszültség jellemzi. A Brexit utáni időszak, a keleti és nyugati tagállamok közötti eltérések, valamint a közös politikák végrehajtásának nehézségei egyértelműen egyfajta új integrációs politika megvalósítását teszik szükségessé. **Az EU és Magyarország viszonyának rendezése esetén** (jelenleg erre kicsi esély mutatkozik, azonban a közelgő országgyűlési választások erre is kihatással lehetnek), **a pályázati források nagyobb mértékben válhatnak elérhetővé**, ami jelentős lehetőségeket kínálhat az önkormányzatok számára is. Mindemellett már érezhető a **magyar-román határok megnyitásának gazdaságélénkítő hatása** a határ menti vármegyékben, ami az elkövetkező időszakban várhatóan erősödni fog. Magyarországon **a túlzott kormányzati centralizáció erősödése jelentősen gyengíti az önkormányzatok autonómiáját**, továbbá **a közfoglalkoztatás csökkenő intenzitású támogatása** (2020 januárjában 99,1 ezer fő, míg 2025 januárjára ez a szám 65,1 ezer főre csökkent, ami 34 %-os csökkenést jelent), egyre nehezebb helyzetbe hozza azokat az önkormányzatokat, amelyek működése csak a közfoglalkoztatással kiegészülve volt eddig megoldható. A Kormány kiemelten támogatja az agráriumot és a KKV szektort, amely által ezen üzletágak gazdasági ellenállóképessége is növekedhet, ami a vidéki gazdaságok stabilitását és a helyi vállalkozások fejlődését segítheti. A Kormány számos programot fogalmazott meg a magyar vidék és azokon belül a magyar falvak elnéptelenedésének a megállítása érdekében, a **Magyar Falu Program és a Versenyképes Járások Program pozitív hatásokat generálhat, erősítve a falvak megtartó erejét és a települések közötti kohéziót**.

A keleti országrész felzárkóztatása (jelentős mértékű iparosodás a régióközpontokban, autópálya és vasút fejlesztések stb.) a régióközpontoktól távolabb eső települések gazdaságfejlesztési elképzeléseire is pozitívan hathat.

5.1.2 Gazdasági tendenciák

A protekcionista intézkedéseként bevezetett új vámok, az árfolyamkockázatok, valamint az energia- és üzemanyagárak ingadozása nemcsak a makrogazdasági mutatókat befolyásolják, hanem az önkormányzatok pénzügyi stabilitását és a helyi vállalkozások versenyképességét is veszélyeztetik. Magyarország gazdasági kilátásai az elkövetkező években mérsékelt növekedést és fokozatosan csökkenő államháztartási hiányt vetítenek előre. Az infláció kezelése, a munkaerőpiaci kihívások és a strukturális reformok végrehajtása kulcsfontosságúak lesznek a fenntartható gazdasági fejlődés biztosítása érdekében, amihez mindenképp szükség van az országot megillető EU-s támogatásokra.

3. ábra A magyarországi infláció alakulása

Forrás: eurostat

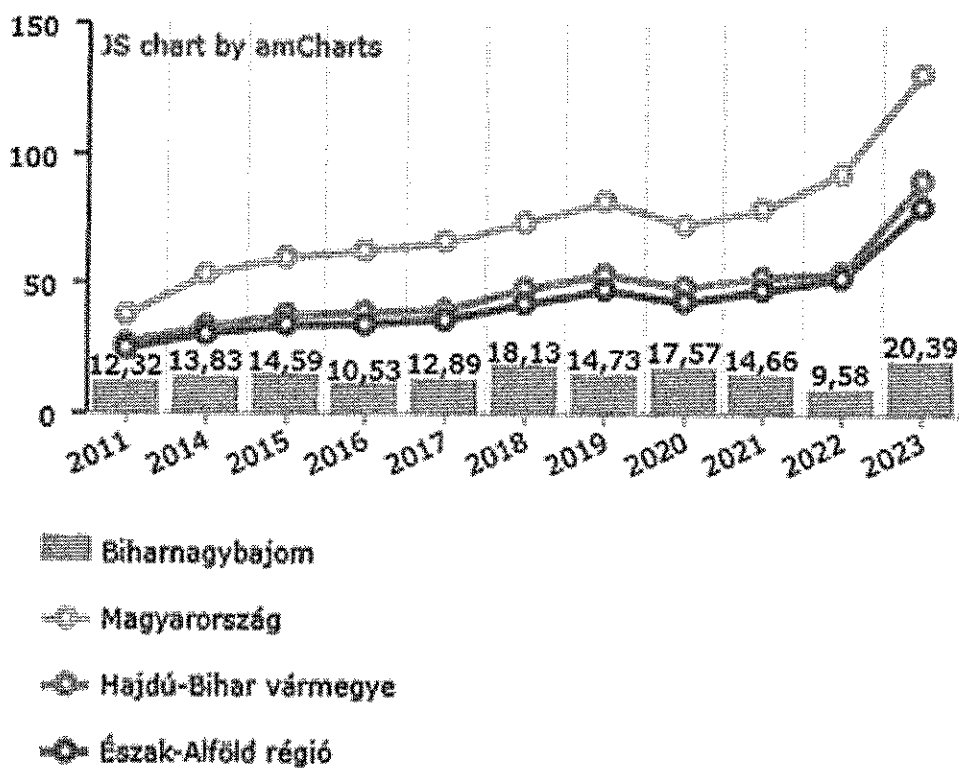
Az Önkormányzatok legfőbb bevételi forrását jelentő központi támogatások nominálisan ugyan növekednek, de a szolidaritási hozzájárulás emelkedése és az EU átlagot meghaladó infláció miatt az önkormányzatok pénzügyi mozgástere tovább szűkült az elmúlt években. 2025-ben nominálisan mindössze 1%-os emelkedés figyelhető meg, ami a jelenlegi inflációs környezetben reálértéken csökkenést jelent. Az önkormányzatok legnagyobb saját bevételi forrását jelentő iparűzési adó tekintetében azonban folyamatos növekedés figyelhető meg (2019 és 2023 között 80 %-ot meghaladó az összbevétel növekedés mértéke), ami leginkább az ország gazdasági teljesítőképességével konvergál. Azt sem szabad azonban

figyelman kívül hagyni, hogy a mezőgazdaságból származó bevételek nagysága erősen kitett az időjárási viszonyoknak, így kedvezőtlen viszonyok esetén elmaradhat a várt bevétel és az annak mértékétől függő iparűzési adó bevétel is.

Helyi önkormányzat iparűzési adó bevétele, egy lakosra (1000 Ft)

TEIR mutatók

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

4. ábra Iparűzési adó bevétel alakulása

Forrás: TEIR

5.1.3 Társadalmi és kulturális tendenciák

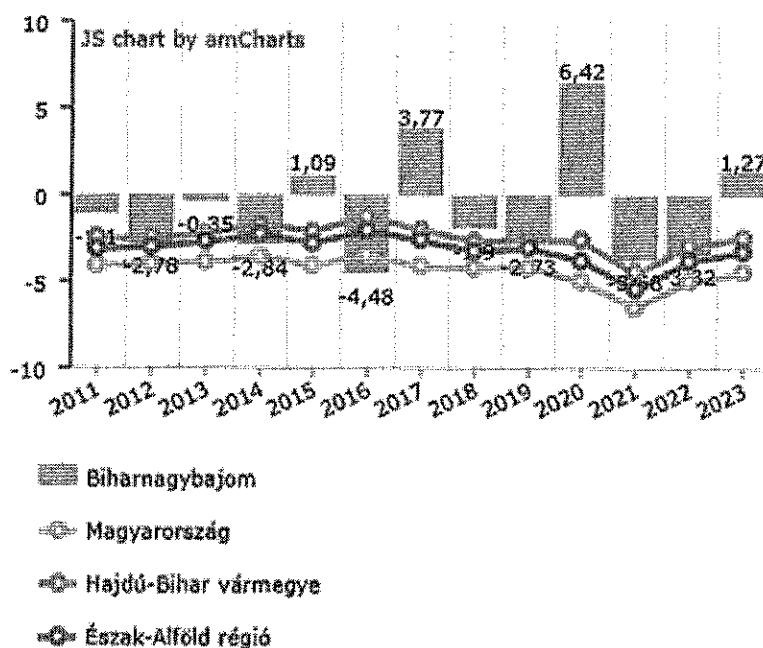
Magyarország természetes szaporodási mutatói tartósan negatív tartományban vannak, azaz az elhalálozások száma meghaladja a születések számát, ezért az ország népessége továbbra is fogy. Az 5. ábrán látható, hogy a 2020-as évben a pandémia hatására jelentős visszaesés történt, amit később mérsékelt javulás követett, de a mutató továbbra is negatív. Biharnagybajom

esetében az adatok nagymértékű ingadozást mutatnak. Vannak évek, amikor a pozitív szaporodási ráta kiemelkedően magas, például 2020-ban (+6,42 ezrelék), de a legtöbb évben a mutató negatív. Ez arra utal, hogy a településen az elöregedés és a népességfogyás továbbra is jelentős probléma. A 6-os számú ábrán a belföldi vándorlási egyenleget láthatjuk, mely alapján megállapítható, hogy Magyarországon a belföldi vándorlási egyenleg viszonylag stabil, minimálisan pozitív. Ez azt mutatja, hogy **az országon belüli elvándorlás és bevándorlás nagyjából kiegyenlített, a belső migráció pedig a nagyvárosok és gazdaságilag erősebb régiók felé irányul. Biharnagybajom esetében a vándorlási egyenleg az elmúlt évtizedben szinte folyamatosan negatív**, helyenként drasztikus csökkenésekkel (pl. 2019: -22,09 ezrelék), ami azt jelenti, hogy sokan hagyják el a települést, és kevés a visszaköltöző. A tendencia hosszú távon súlyosbítja a népességfogyást és a település elöregedését.

Természetes szaporodás, fogyás (ezrelék)

TEIR mutatók

(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

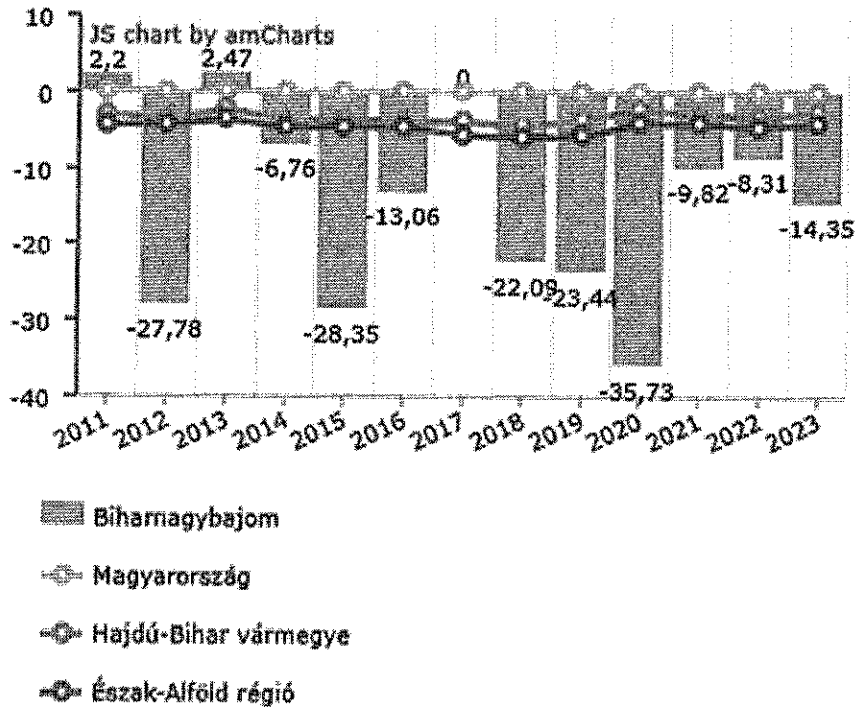
5. ábra A természetes szaporodási, fogyási mutatók alakulása

Forrás: TEIR

Belföldi vándorlási egyenleg, ezer lakosra (ezrelék)

TEIR mutatók

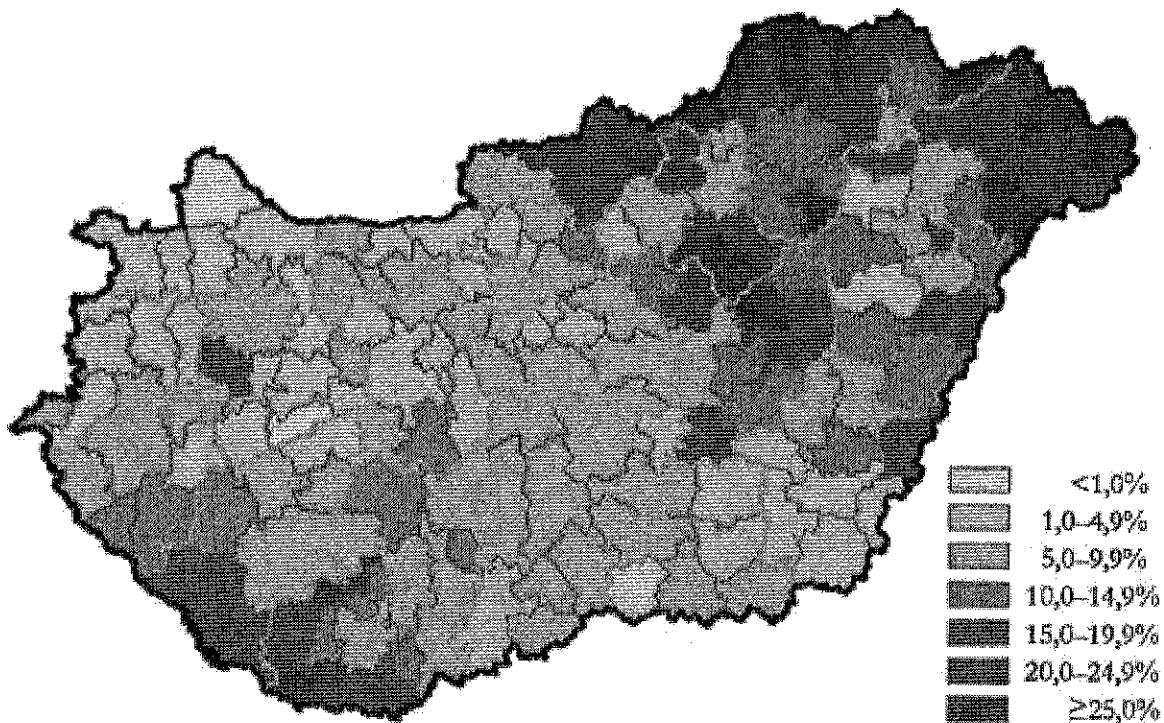
(c) 2025 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

6. ábra Belföldi vándorlási egyenleg

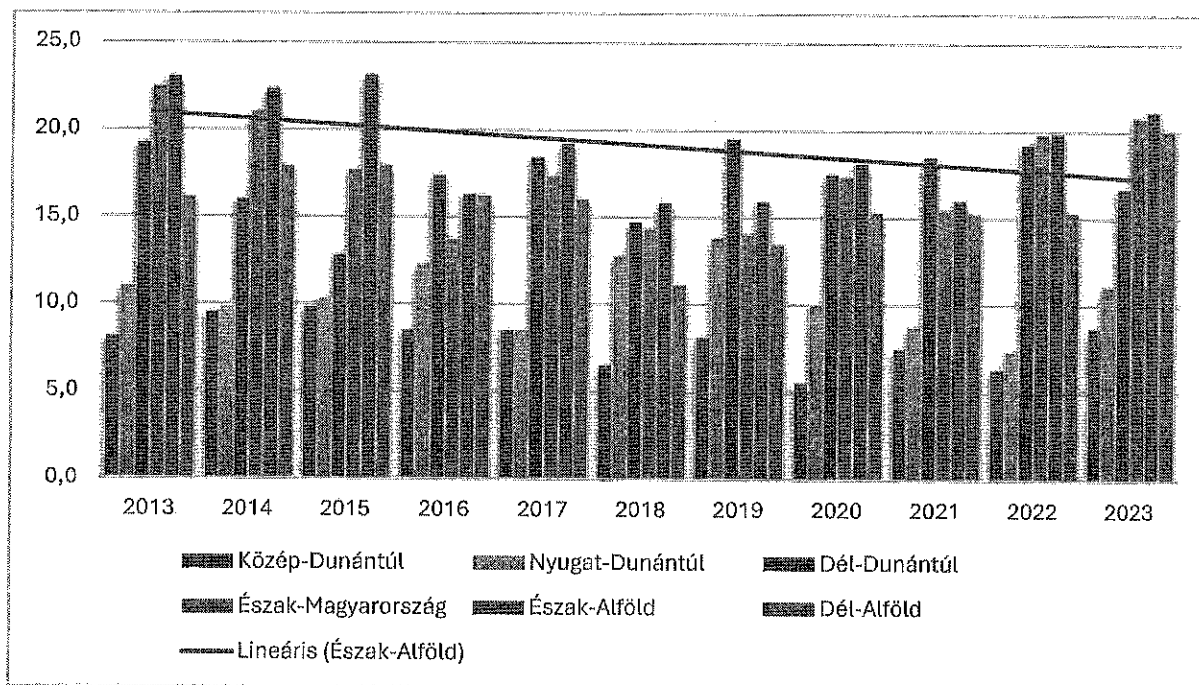
Forrás: TEIR

Ahogy országos szinten, úgy a püspökladányi járásban és azon belül Biharnagybajomban is a cigány nemzetiségű etnikum aránya a legmagasabb. A pontos számokat azért nehéz megállapítani, mert a népszámlálás során ezeket az adatokat önbevallás útján lehet megszerezni, ami valószínű, hogy kevesebb, mint a tényleges adat. **Biharnagybajomban a cigányság becsült aránya kb. 30 %-ra tehető**, míg a 7. számú ábrán az látszik, hogy a püspökladányi járásban ez az arány 10 és 15 % közé esik.

7. ábra A roma népesség aránya a járásokban

Forrás: növekedés.hu

8. ábra Relatív jövedelmi szegénységi arány régiók szerint [%]

Forrás: KSH

A 8. számú ábrán jól láthatjuk, hogy az elmúlt tíz év első felében csökkent a relatív jövedelmi szegénység minden régióban, azonban a COVID és a gazdasági válságot követően még nem tudott felpörögni a gazdaság, ebből kifolyólag a mutatók ismét **a jövedelmi szegénység növekedését jelzik minden régióban, ami az önkormányzatokat leginkább a szociális ellátások nagyobb fokú igénybevétele tekintetében érintik.**

5.1.4 Technológiai tendenciák

Az internet-hozzáférés növekedése Magyarországon – a KSH 2022-es adatai alapján **a háztartások 89%-a rendelkezik internetkapcsolattal** – jelentős hatással van az e-közigazgatás fejlődésére. A digitális ügyintézés terjedése lehetőséget teremt arra, hogy a **lakosság egyre nagyobb része – 2023-ban már 65%-a – online intézze hivatalos ügyeit**, ami gyorsabbá és hatékonyabbá teszi az ügyintézését, például az ügyfélkapu és az önkormányzati e-ügyintézés révén. Ehhez kapcsolódik az elektronikus fizetési rendszerek elterjedése is: a magyar **önkormányzatok 70%-a kínál elektronikus díjfizetési lehetőséget**, ami nemcsak a készpénzhasználatot csökkenti, hanem az ügyintézési terheket is mérsékli. Az e-kereskedelem globális növekedése szintén hatással van az önkormányzatokra, hiszen az online marketing eszközeinek alkalmazásával növelhetik a vállalalkozási tevékenységből származó bevételeiket. Emellett **a mesterséges intelligencia alkalmazása az elektronikus dokumentumfeldolgozás és az intelligens adatkezelés révén hozzájárulhat a bürokrácia csökkentéséhez és az adminisztráció hatékonyságának javításához.** Ugyanakkor komoly kihívásokat is jelent a technológiai fejlődés. **A kisebb települések 40%-a több mint tízéves számítógépeket és szoftvereket használ**, ami jelentősen lassítja az ügyintézését, és megnehezíti a digitális szolgáltatásokhoz való hozzáférést. **A növekvő kiberbiztonsági kockázatok** tovább fokozzák a bizonytalanságot, hiszen a digitalizáció tényerésével egyre nagyobb az adatvesztések és visszaélések veszélye. A közigazgatásban tapasztalható alacsony fizetések miatt **kevés az informatikai szakember a közszférában**, ami a szakszerűtlen rendszerhasználatot és a kiberbiztonsági kockázatok növekedését eredményezi. Mindezek a tényezők jelentős kihívást jelentenek az önkormányzatok számára a digitális átállás során, azonban a sikeres megoldások megtalálása kulcsfontosságú lesz a jövőbeli hatékony működéshez.

	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
1	Magas támogatási intenzitású pályázati lehetőségek: a Magyar Falu Program évről évre fejlesztési lehetőséget kínál az 5000 fő alatti településeknek (2019-2023 között több mint 300 milliárd forintot osztottak ki településfejlesztési projektekre), 2025-től pedig indul a Versenyképes Járások Program.	Politikai instabilitás: a kormányzati döntések gyors és kiszámíthatatlan változása nehezíti a hosszú távú tervezést.
2	Új nemzetközi együttműködési lehetőségek: a magyar-román határok megnyitása új, határon átnyúló projekteket, forrásokat és lehetőségeket nyitott meg a határmenti vármegyéknek.	EU-s források bizonytalansága: a 2021-2027-es EU-s ciklus során Magyarország számára kb. 22 milliárd eurónyi kohéziós támogatás áll rendelkezésre, azonban a jogállamisági mechanizmus miatt a források lehívása bizonytalan lehet.
3	Közlekedési infrastruktúra fejlesztések: az M4-es autópálya elkészülte után javul a régió közúti elérhetősége	Előregedő és csökkenő népesség: a fiatalok elvándorlása és az idős korosztály növekedése növeli a szociális ellátás iránti igényt.
4	Geotermikus adottságok: az Észak-Alföldi régióban számos termálkút található, ami kedvez a megújuló energia hasznosításának.	Időjárási kockázatok növekedése: az elmúlt 10 évben az aszálykárok évente átlagosan 100 milliárd forintnyi kárt okoztak a mezőgazdaságnak, ami hatással van a vidéki önkormányzatok bevételeire.

5	<p>Növekvő kereskedelmi és logisztikai kapacitások: a régió gazdasági erejének nagymértékű fejlődése új lehetőségeket teremt mind logisztikai, mind beszállítói területen.</p>	<p>Szakemberhiány: a közsférában kb. 15%-os a szakemberhiány</p>
6	<p>A digitális technológia rohamos mértékű fejlődése: lehetőség nyílik a digitális oktatás, távmunka és az e-kereskedelem terjedésére, illetve az ügyintézés egyszerűsítésére.</p>	<p>Energiaárak, nyersanyagárak folyamatos növekedése: likviditási problémák adódhatnak.</p>
7	<p>Fenntarthatósági és környezettudatossági trendek a turizmusbán: a turisták egyre inkább keresik a helyi termékeket és fenntartható programokat.</p>	<p>Kiberbiztonsági fenyegetések: A digitalizáció előrehaladtával nő a kiberbiztonsági támadások veszélye. A magyar önkormányzatokat ért kibertámadások száma 30%-kal nőtt, a leggyakoribbak az adathalász-támadások és zsarolóvírusok voltak.</p>
8	<p>Zöld technológiák elterjedése: folyamatosan növekszik az energiatakarékos technológiák és fenntartható megoldások iránti kereslet.</p>	<p>Gazdasági centralizáció: A GDP több mint 40%-a Budapesten és vonzáskörzetében termelődik, ami növeli a régiók közötti egyenlőtlenségeket.</p>
9	<p>A kormány pályázati forrással és emelt normatívákkal ösztönzi az önkormányzatok összefogását, társulását.</p>	<p>Közfoglalkoztatási lehetőségek csökkenése: növekszik a szociális problémák mértéke a vidéki településeken.</p>

10	A Kormány különböző ösztönzőkkel segíti az önkormányzati tulajdonú, közfoglalkoztatási alapokon nyugvó gazdasági társaságok alapítását/működtetését.	<p>Technológiai lemaradás:</p> <p>Az önkormányzati hivatalok közel 40%-a még mindig elavult informatikai rendszereket használ, ami akadályozza a digitalizációt és az ügyfélkapcsolatok javítását.</p>
----	--	---

9. ábra A 10 legfontosabb veszély és lehetőség

Forrás: saját szerkesztés

5.2 Porter féle öt erő modell

A Porter féle öt erő modell alapvetően az üzleti szférában meglévő versenykörnyezet elemzésére szolgál, de egész jól adaptálható a közszférára. Bár az önkormányzatok nem tekinthetők klasszikus értelemben piaci szereplőknek, ettől függetlenül számos gazdasági, társadalmi és politikai hatás éri őket, ami befolyással van a működésükre és az egymáshoz való viszonyukra.

5.2.1 Verseny a meglévő szereplők között (önkormányzatok közötti verseny)

Magyarországon jelenleg 3 155 település van, amelyek közül 328 városi jogállású (beleértve a fővárost és 23 kerületét), míg a maradék 2827 település községi jogállású. A nyugati országrészben - különösen a Nyugat-Dunántúlon - az önkormányzatok közötti verseny intenzívebb a fejlettebb gazdasági környezet és a magasabb életszínvonal miatt. **A keleti régiókban, mint az Észak-Alföldi vagy az Észak-Magyarországi a gazdasági kihívások és a munkahelyek hiánya miatt a verseny inkább a lakosság megtartására és a befektetések ösztönzésére irányul.** A nagyobb városok, mint Budapest, Debrecen vagy Szeged, jelentős előnnyel rendelkeznek a kisebb településekkel szemben a gazdasági erőforrások és infrastruktúra terén, így ez a versenyhelyzet is hozzájárul a regionális egyenlőtlenségek kialakulásához. A regionális szinten megtalálható egyenlőtlenségek, megfigyelhetők a kisebb területszervezési egységek, vármegyék és járások szintjén is. Egy-egy önkormányzat akkor rendelkezik kedvezőbb pozícióval, ha nagyobb lakosságszámmal vagy közigazgatási területtel rendelkezik, de az is kedvező lehet, ha a területén található nyersanyaglelőhely vagy turisztikai szempontból értékelhető adottság. A településkategóriákat legtöbbször lakosság alapján

határozzák meg (például külön kategória szokott lenni az 5 ezer fő alatti település), így a verseny is az azonos kategóriába tartozó települések között értelmezhető leginkább.

5.2.2 Új belépők fenyegetése

Az önkormányzati szférában **az új belépők fenyegetése korlátozott, mivel az önkormányzatok száma és hatásköre törvényileg szabályozott.** Ugyanakkor a közszolgáltatások terén megjelenhetnek új szereplők, például magánvállalkozások vagy civil szervezetek, amelyek alternatív szolgáltatásokat nyújthatnak az önkormányzati szolgáltatások mellett vagy helyett, de ez inkább már a helyettesítő termékek vagy szolgáltatások kategória.

5.2.3 Helyettesítő szolgáltatások fenyegetése

A helyettesítő szolgáltatások fenyegetése egyre inkább releváns az önkormányzati szektorban. Kiemelten **a köznevelés és szociális ellátások** (beleértve a bölcsődést is) **terén jelentenek fokozódó veszélyt az egyházi, illetve alapítványi kézben levő intézmények,** csökkentve ezáltal az önkormányzatok ebből származó bevételeit.

5.2.4 Beszállítók alkupoziója

Az Önkormányzatok beszerzése azok értéknagyságtól függően beszerzési szabályzat vagy közbeszerzés alapján történik, így sok esetben már azzal korlátozódik a beszállítók köre, hogy a jogszabályi feltételek alapján ki minősülhet ajánlattevőnek. A beszállítók alkupoziója - főleg az energiabeszerzések terén – az önkormányzatok nagyságával van arányban, ezért a **kisebb önkormányzatok konzorciumok létesítésével javíthatnak az alkupozióikon.** Szolgáltatás révén akár a **munkaerőpiacot** is tekinthetjük beszállítónak, amely jelen esetben a szférában tapasztalható alacsony bérek és szakemberhiány miatt **erős alkupozióval rendelkezik.**

5.2.5 Vevők (lakosság) alkupoziója

A lakosság és a helyi vállalkozások alkupoziója az önkormányzatokkal szemben **erős,** mivel az önkormányzatok vezető testületének az összetételéről 5 évente a választások alkalmával a lakosok döntenek. A nagyobb, gazdaságilag fejlettebb településeken a lakosok és vállalkozások kevesebb befolyással rendelkeznek az önkormányzati döntéshozatalra, de azért így is elég erős a befolyás, ami a **kisebb településeken még nagyobb,** mivel ott gyakoribb a személyes kapcsolat.

	Porter féle öt erő	Fenyegetés mértéke
1.	Verseny a meglévő szereplők között , a verseny az önkormányzatok között leginkább a lakosok megtartására és befektetések megvalósítására irányul.	magas
2.	Új belépők fenyegetése , nagyon ritka, hogy új önkormányzatok jönnék létre.	alacsony
3.	Helyettesítő szolgáltatások fenyegetése , a legnagyobb fenyegetés a köznevelés és a szociális ellátások terén figyelhető meg.	közepes
4.	Beszállítók alkupozíciója , településnagyság függő, minél kisebb egy település annál nagyobb a beszállítók alkupozíciója.	közepes
5.	Vevők alkupozíciója , a vevők szerepében levő lakosság erős alkupozícióval rendelkezik, hisz az önkormányzatok a lakosság szolgálatában állnak.	magas

10. ábra A Porter féle öt erő modell szerinti elemzés összefoglalása

Forrás: saját szerkesztés

5.3 Külső faktor értékelő mátrix (KFÉM)

	Tényezők	Stratégiai elemző súlyok	Rangszámok	Súlyozott rangszámok
1.	100 %-os támogatási intenzitású pályázati lehetőségek	0,068877551	4	0,275510204
2.	Új nemzetközi együttműködési lehetőségek	0,043367347	2	0,086734694
3.	Közlekedési infrastruktúra fejlesztések	0,06377551	3	0,191326531
4.	Geotermikus adottságok	0,028061224	2	0,056122449
5.	Növekvő kereskedelmi és logisztikai kapcsolatok	0,068877551	3	0,206632653
3	A digitális technológia rohamos mértékű fejlődése	0,068877551	3	0,206632653
7.	Fenntarthatósági és környezettudatosági trendek a turizmusban	0,028061224	4	0,112244898
8.	Zöld technológiák elterjedése	0,038265306	3	0,114795918
9.	A Kormány ösztönzi a települési együttműködéseket	0,073979592	4	0,295918367
10.	A Kormány ösztönzi a közfoglalkoztatási eredményekre építő gazdasági társaságok alapítását	0,094387755	3	0,283163265
11.	Földhasználat, földhasználatok	0,079081633	1	0,079081633
12.	Élelmiszerbiztonság	0,068877551	1	0,068877551
13.	Előrejelző és eseménynevelés	0,048469388	2	0,096938776
14.	Adóterhek csökkentése	0,038265306	2	0,076530612
15.	Szakképzési munkaadói támogatás	0,007653061	3	0,022959184
16.	Energetikai nyersanyagok folyamatos emelkedése	0,038265306	1	0,038265306
17.	Környezetvédelmi követelmények	0,028061224	4	0,112244898
18.	Gazdasági restrukturizáció	0,028061224	3	0,084183673
19.	Közfoglalkoztatási lehetőségek esélyese	0,00255102	4	0,010204082
20.	Technológiai lemaradás	0,084183673	2	0,168367347
		1		2,59

11. ábra Külső faktor értékelő mátrix

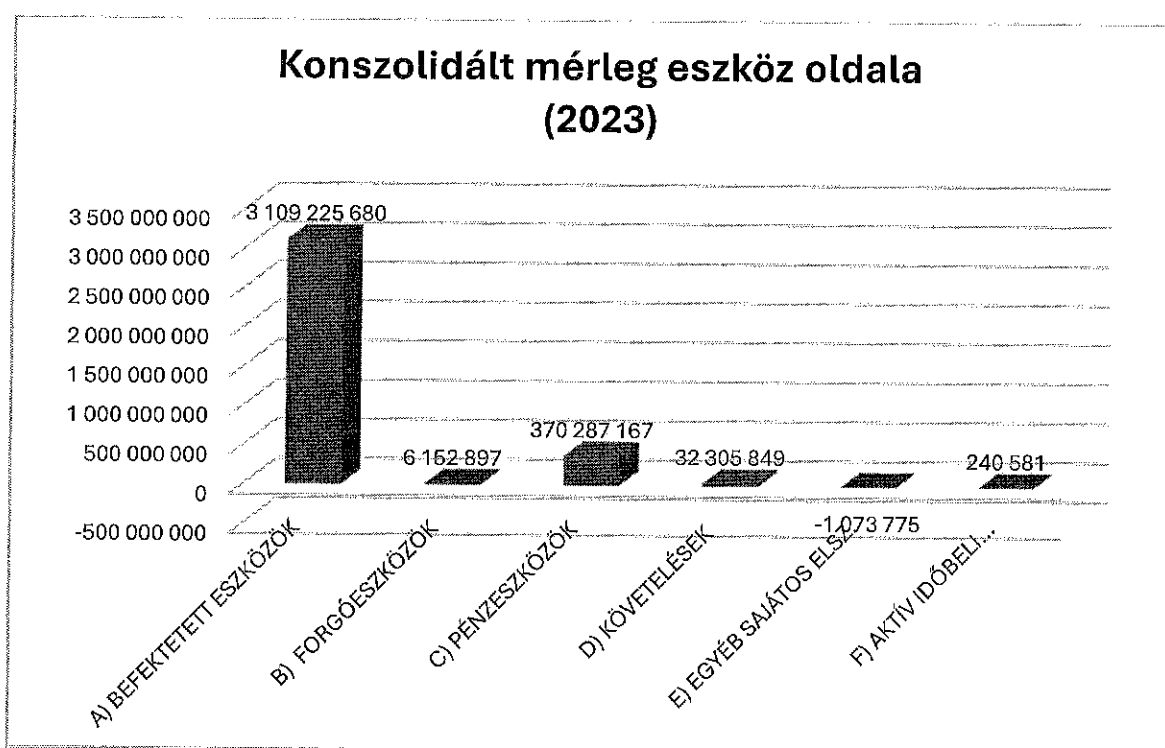
Forrás: saját szerkesztés, Nábrádi alapján

A 2,59-os KFÉM érték egy kicsivel magasabb, mint az átlagos érték (2,5), ami azt jelenti, hogy az Önkormányzat a víziójában megfogalmazott célok elérése érdekében rendelkezik erővel, hogy éljen a kínálkozó lehetőségekkel és megbirkózzon a veszélyekkel.

6. A szervezet belső tényezőinek elemzése

6.1 Erőforrás alapú megközelítés

6.1.1. Pénzügyi erőforrások

12. ábra Kimutatás az önkormányzat 2023. évi konszolidált mérlegéből

Forrás: saját szerkesztés

A terv készítésének időpontjában még nem állt rendelkezésre a 2024. évi konszolidált adat, viszont az eszközök nagyságrendje érdemben nem sokat változott a 2023. évihez képest, így az elemzéshez ez is jó kiindulópont. **A 3,5 milliárd forintos vagyon legnagyobb részét (88 %) értelemszerűen a befektetett eszközök teszik ki.** A befektetett eszközök összetétele a következőképpen alakul: nincs immateriális eszköz, 98 % tárgyi eszköz, 0,1 % befektetett pénzügyi eszköz és 1,9 % vagyonkezelésbe adott eszköz. Az ingatlanok 95 % százaléka a forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes kategóriába esik, ami azt jelenti, hogy

csak 5% az üzleti vagyon rész, ami korlátozásmentesen használható, akár gazdaságfejlesztési célokra is. A második legnagyobb (11,9%) tétel a pénzeszköz, amelyről azt kell tudni, hogy nem szabad felhasználású, hanem túlnyomórészt feladattal terhelt. A hatékony követeléskezelés ellenére is, a követelések nagyobb része behajthatatlan, így ebből a kategóriából mérsékelt eredményre számíthat az önkormányzat. A forgóeszközökészlet nagyságrendje érdemben nincs befolyással a gazdálkodásra.

6.1.2. Fizikai erőforrások

Önkormányzati tulajdonban levő infrastruktúra hálózat:

A település ivóvízhálózata 100 %-ban kiépült, viszont gyakoriak a csőtörések, ami annak a következménye, hogy a hálózat elavult, felújítást igényel. A szennyvízhálózat kiépítettsége 80%-nak tekinthető, a szennyvíztelep tulajdonjoga 50-50%-ban oszlik meg Sárrétudvarival. Üzembe helyezés éve 2017. A 26 km hosszú belterületi úthálózat 10 % százaléka nem rendelkezik még útalappal sem, a meglévő úthálózat kb. fele felújításra szorul. A belterületi csapadékvízvezetés megoldott. A 133 km hosszú külterületi úthálózat 20 %-a rendelkezik szilárd burkolattal vagy útalappal, a csapadékvízelveztő hálózat számos helyen felújításra szorul. A közvilágítás LED-es lámpákkal biztosított.

Önkormányzati tulajdonban és feladatellátásban levő intézmények:

intézmény megnevezése	állapot	kihasználtság	hőtermelő berendezés	rendelkezik e napelemmel
Polgármesteri Hivatal	felújított, megfelelő	teljes mértékű	gázkazán	igen
Mátyás király úti Óvoda	felújított, megfelelő	75 % (4 csoportszobából 3 van használatban)	fa ill. gázkazán is rendelkezésre áll	nem
Bacsó B. úti Óvoda	a vizesblokk felújításra szorul	70 % (3 csoportszobából 2 van használatban)	fa ill. gázkazán is rendelkezésre áll	igen
Bölcsőde	a héjazat felújításra szorul	100%	fa tüzelésű kazán	igen
Bajomi Biztos Pont	felújított, de nincs homlokzati szigetelése	változó kihasználtságú	gázkazán	nem

Támasz Szoc. Int. telephelye	felújított, de nincs homlokzati és földem szigetelése	változó kihasználtságú	gázkazán	nem
Konyha	felújított	76 %-os kihasználtság	gázkazán	igen
Piac	új építésű	alacsony kihasználtságú, a szabadtéri árusítás a preferáltabb	gázkazán	nem
Közösségi Színtér	felújított	változó kihasználtságú	gázkazán	igen
Házi orvosi rendelő	felújított	ha átköltözhet a védőnő az épületbe teljesen kihasználható válik	gázkazán	nem

Egyéb ingatlanok:

Vagyonkezelés céljából átadásra került a Biharnagybajomi Településüzemeltetési és Vagyongazdálkodási Nonprofit Kft-nek:

- a Béke-telep 62. szám alatti ingatlan, ahol jelenleg tojóttyúk tartás zajlik közfoglalkoztatás keretében
- a Kossuth u. 2/a szám alatti Bajomi Fabrika, ahol szárasztészta és gyékény- és ajándéktárgy készítés zajlik közfoglalkoztatás keretében
- Kossuth u. 24.; Ady Endre utca 12.; Rákóczi u. 34. és Északi út 13 szám alatti ingatlanok, ahol mezőgazdasági termelés zajlik közfoglalkoztatás keretében
- 27 ha szántó és 8 ha legelő, a „Fürdő” terület (4ha) lezárt termálkúttal rendelkezik

A vagyonkezelésbe adott ingatlanokon túl is rendelkezik az önkormányzat ingatlanokkal, azonban ezek túlnyomórészt nem állnak hasznosítás alatt, egy része (pl. zártkertek) elhanyagolt állapotban van. A közfoglalkoztatás keretében több, nagy értékű munkagép is megvásárlásra került, melyek használati (üzemeltetési) joga szintén átadásra került a Kft.-nek. A rendezési tervben ipari területként jelölt területek nagyobb része azon a településrészen épült ki, ahol nincs kiépítve a szennyvíz- és földgáz hálózat. A szilárd burkolatú út állapota pedig itt a legrosszabb a belterületen.

A szolgáltatások működtetéséhez szükséges eszközök rendelkezésre állnak, elavult régi használati eszközök már egyik szolgáltatás terén sincsenek, viszont **az informatikai rendszer (hardware és szoftver) 90%-a elavult.**

6.1.3. Emberi erőforrás

A szervezet legfőbb irányító szerve a képviselő-testület, melynek munkáját 2 bizottság (népjóléti; és pénzügyi) segíti. A képviselő-testület tagjai közül többen is rendelkeznek mezőgazdasági szakértelemmel, illetve vállalkozói tapasztalattal. Ugyanakkor olyanok is vannak, akik több évtizedes közigazgatási tapasztalattal rendelkeznek. A köztisztviselők jól felkészült, tapasztalt szakemberek, körülbelül fele-fele arányban vannak a középfokú és felsőfokú végzettséggel rendelkezők. Az elkövetkező időszakban problémaként jelentkezhet, hogy a köztisztviselők 40%-a 5 éven belül szeretne a NŐK40 program keretében nyugdíjba vonulni. A Nonprofit Kft-nél a gazdasági nehézségek miatt, 50 %-os létszámleépítést kellett eszközölni 2025 elején, illetve jelenleg az ügyvezetői feladatokat az Önkormányzat gazdasági vezetője látja el megbízási jogviszonyban. A szociális szolgáltatás terén biztosítva van a megfelelő számú és szakértelmű humán erőforrás. A köznevelésben jelenleg 2 óvónői álláshely pedagógiai asszisztenssel van betöltve, legkésőbb 2026. szeptemberére azonban minden álláshely szakképzett óvónővel fog betöltésre kerülni. A közművelődési feladatokat feladatellátási megállapodás keretében látta el az önkormányzat egy civilszervezettel, melyet 2 fő mester diplomával rendelkező közművelődési szakember fémjelez. A könyvtári szolgáltatást a Méliusz Juhász Péter könyvtárral kötött megállapodás keretében látatják el. A munkavégzést minden intézménynél a közfoglalkoztatottak is segítik, illetve a településüzemeltetési feladatok ellátása túlnyomórészt a közfoglalkoztatáson alapszik. Az önkormányzatnál és a Nonprofit Kft.-nél foglalkoztatottak együttes létszáma jelenleg 88 fő. A legnagyobb szolgáltatásbeli hiányosság a településen, hogy a házi orvosi praxisok évek óta betöltetlenek és mára a helyettesítés megszervezése is nagyon nehézkessé vált.

6.1.4. Szervezeti erőforrás

Biharnagybajom önkormányzata stabil, jól működő alapokkal rendelkezik a szervezeti struktúra terén: a kisebb településekre jellemző személyes munkakapcsolatok, a helyismeret és a tapasztalat sok esetben hatékonyabbá teszik a döntéshozatalt. Ugyanakkor a humán erőforrás korlátai (kicsi létszám, sokrétű feladatok) komoly kihívást jelentenek például, ha helyettesíteni kell egy-egy munkavállalót. Az önkormányzat rendelkezik a jogszabályi kötelezettségként előírt tervekkel, szabályzatokkal, de azok felülvizsgálata, naprakészen tartása gyakran anyagi

vagy humánerőforrásbeli akadályokba ütköznek. A helyi értékek, hagyományok feltárására helyi értékvédelmi bizottság működik a településen, akik már eddig számos helyi értéket beazonosítottak, azonban ezek egyelőre túlnyomórészt kihasználatlan szellemi potenciálként vannak jelen az önkormányzatnál. Az intézmények, szervezetek kialakításánál a szakmai szempontok mellett jelentős feltétel a gazdaságos működtetés is. Jelenleg a konyha a polgármesteri hivatal szervezeti egységébe van integrálva, ami hosszú távon nem összeegyeztethető, a többi szervezeti tagozódás optimálisnak tekinthető.

6.2 Kulcsfontosságú tényezők

6.2.1. Menedzsment (tervezés, szervezés, motiváció és kontrolling)

Az önkormányzat az éves működési tervét költségvetési rendeletben állapítja meg, melynek teljesülését negyedévente felülvizsgálja és a változásokat átvezeti a rendeletben. A gazdasági évet követően a tényleges teljesítést zárszámadási rendelettel fogadja el. A jogszabályok által nem szabályozott eljárásrendre önkormányzati szinten, illetve intézményi szinteken is szabályzatok készültek. A költségvetés számba veszi a bevételeket, kiadásokat, likviditási terv készül, illetve külön rendelkezni kell az éven túli adósságot keletkeztető ügyletekről. A vagyonnal való gazdálkodást külön rendelet szabályozza. Az intézmények gazdasági szervezettel nem rendelkező szervezeteknek minősülnek, a könyvelésüket a polgármesteri hivatal pénzügyi csoportja látja el. Az önkormányzat képviselő-testülete éves üléstervezet alapján, havi rendszerességgel ülésezik. Minden évben beszámoltatja az intézményvezetőket, illetve tájékoztatást kér a településen szolgáltatást végzőktől. A polgármester havi rendszerességgel vezetői megbeszélést tart, ahol kiértékelik az előző havi fontosabb eseményeket, illetve megbeszélnek az előttük álló feladatokat. Az intézmények munkájukat a tapasztalt, szakirányú végzettséggel rendelkező intézmény- és csoportvezetők irányítása alapján végzik. Minden dolgozó rendelkezik munkaköri leírással. A köztisztviselők és az óvodapedagógusok teljesítménye évente kiértékelésre kerül, amely a dolgozók bérére is kihatással van. Az önkormányzatnál plusz juttatásként cafetéria, illetve alkalmanként jutalom kerül megállapításra, intézményenként eltérő szempontok és szabályok alapján. Az önkormányzat a hosszú időn át, kimagasló munkát végző dolgozók részére közszolgálati emlékérmét és díszoklevelet adományozhat, illetve adományozott már korábban több alkalommal. A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és a belső ellenőrzésről szóló 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet szerinti kontroll környezet kialakításáról a jegyző gondoskodik, illetve éves belső ellenőrzési terv alapján (melyet a képviselő-testület fogad el) külső szolgáltató

végzi a szervezet gazdálkodásának a vizsgálatát. A gazdasági szervezet működését felügyelő bizottság ellenőrzi.

6.2.2. Marketing

Az önkormányzat rendelkezik honlappal, illetve facebook és instagram profilokkal. Az önkormányzatok működésével kapcsolatos dokumentumok döntő többsége nyilvános adat, ezek megtalálhatóak a honlapon. A lakosság tájékoztatásának a leggyakoribb módja a facebook, de kiemelten fontos esetekben szórólapokat és plakátokat is alkalmaz az önkormányzat, továbbá évente 4 alkalommal papíralapú hírlevélt szerkeszt, ahol a legfontosabb történéseket, felhívásokat teszi közzé. A gazdasági társaság a termékeit a helyi piacon, illetve webshopen keresztül értékesíti. Az önkormányzat leggyakrabban „a Sárrét egykori főhelye” szlogent használja, utalva a múltban betöltött pozícióira (mezőváros, járásközpont ..stb.). Emellett nemrégiben megjelent egy újabb szlogen is a „VÁRatlanul páratlan”, utalva arra, hogy egykor földvárrel büszkélkedhetett Bajom. A település jelenkori ars poeticáját egykori Nemes István tanító, a település díszpolgára vetette papírra. Az önkormányzat nem rendelkezik külön marketing stratégiával, illetve külön erre a célra nem foglalkoztat senkit. A település hírnevét, közösségét erősítik a különböző rendezvények, amelyek éves programterv alapján valósulnak meg.

1. kép Biharnagybajom jelenkori ars poeticája

6.2.3. Pénzügy/számvitel

Mutató	2020	2021	2022	2023	Magyarázat
RÖVID TÁVÚ PÉNZÜGYI HELYZET ELEMZÉSE					
Likviditási ráta (Forgóeszköz/RLK)	10,69	25,13	14,05	6,34	Az önkormányzat általános fizetőképessége kedvező, bár romló tendenciát mutat. A kritikus értéket egyik évben sem érte el. Egyik évben sem kényszerült arra, hogy a befektetett eszközeinek egy részét pénz tegye. Minden évben le tudta fedni a forrásokkal (pénzeszközökkel) az RLK-t, mert 1 feletti a mutató.
Likviditási gyorsráta (Forgóeszköz-készletek/RLK)					Nem értelmezhető mert csak készletekből áll a forgóeszköz állomány
Nettó forgótőke (Forgóeszköz-RLK)	9 857 503	11 159 057	14 485 788	5 182 767	Mekkora az a forgóeszköz állomány, amit tartósan finanszíroz az önkormányzat. A mutató értéke minden évben kedvező
Nettó forgótőke/Összes eszköz	0,30%	0,35%	0,40%	0,15%	Az összes vagyon hány százalékát fejezi ki. A nettó forgótőke kevesebb mint 1%-a vagyonnak, ez nagyon kedvező érték. 10% felett tekintjük jelentősnek. Az önkormányzat meg tudja őrizni pénzügyi rugalmasságát.
JÖVEDELMEZŐSÉGI HELYZET					
Hozamok összetétele					
Közhatalmi eredményszámléletű bevételek (Közhatalmi eredményszámléletű bevételek/(Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele+Akt.Saját teljesítmények+Egyéb eredményszámléletű bevételek+Pü-i műveletek bevételei))	6,04%	2,75%	3,90%	2,75%	A közhatalmi tevékenységből (magánszemélyek kommunális adója, iparüzési adó) származó bevételek aránya 3-4% körüli.
Eszközök és szolgáltatások értékesítése nettó eredményszámléletű bevételei (Eszközök és szolgáltatások értékesítése nettó eredményszámléletű bevételei/(Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele+Akt.Saját teljesítmények+Egyéb eredményszámléletű bevételek+Pü-i műveletek bevételei))	3,98%	5,71%	5,90%	5,70%	Az önkormányzat saját tevékenységéből szolgáltatásnyújtás, bérbeadásból, továbbá számlázott ítéletekből, vendégéjkezetésből származó bevételek aránya 5% körüli.
Egyéb működési tevékenység (Egyéb bevételek/(Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele+Akt.Saját teljesítmények+Egyéb eredményszámléletű bevételek+Pü-i műveletek bevételei))	89,15%	91,09%	89,35%	91,10%	Központi működési célú támogatások, az egyéb működési célú támogatások, a felhalmozási célú támogatások aránya magas (90 % körüli) az önkormányzat éves bevételei között. A működése során jelentős arányban támaszkodik a központi és uniós forrásokra támogatásokra
Ráfordítások összetétele					
Anyagi erőforrások felhasználásából (Anyagi jellegű ráfordítások/(Anyagi jellegű ráfordítások+Személyi jellegű ráfordítások+ÉCS+Egyéb ráfordítások+Pü-i műveletek ráfordításai))	9,89%	22,18%	23,57%	22,64%	Az anyagi erőforrások felhasználásából az összes ráfordítás 20%-a származik, amin látszik, hogy az önkormányzat működése során nem anyag igényes tevékenységet folytat. Az anyagok és szolgáltatások beszerzési árából nagy mértékben függ, túlságosan kitett a beszállítók irányába és a beszerzési áraknak. Az infláció is jelentős befolyásoló mely tükröződik az anyagi jellegű ráfordításokban (anyagárak és szolgáltatások növekvő inflációja).
Humán erőforrások felhasználásából (Személyi jellegű ráfordítások/(Anyagi jellegű ráfordítások+Személyi jellegű ráfordítások+ÉCS+Egyéb ráfordítások+Pü-i műveletek ráfordításai))	26,79%	44,86%	39,81%	37,51%	A személyi jellegű ráfordítások aránya jóval magasabb az anyagi jellegű ráfordításoknál, amely szintén a közszféra egyik jellegzetessége.
Befektetett eszközök felhasználásából (ÉCS) (ÉCS/(Anyagi jellegű ráfordítások+Személyi jellegű ráfordítások+ÉCS+Egyéb ráfordítások+Pü-i műveletek ráfordításai))	11,22%	17,70%	15,62%	13,84%	A ráfordítások több mint 10% származik a tárgyi eszközök használatából. Ez főleg a pályázat útján származó eszközöket jelenti (Az ÉCS lineáris leírás esetén viszonylag állandó)
Egyéb működési tevékenység (Egyéb ráfordítások/(Anyagi jellegű ráfordítások+Személyi jellegű ráfordítások+ÉCS+Egyéb ráfordítások+Pü-i műveletek ráfordításai))	52,10%	15,26%	21,00%	25,80%	Az ÁFA és intézményfinanszírozás is itt szerepel ezért jelentős a ráfordítás aránya az önkormányzatoknál, több mint 20%.
JÖVEDELMEZŐSÉGI MUTATÓK					
Árbevételarányos jövedelmezőség (ROS) (Mérleg szerinti eredmény/Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele)	-83,05%	75,24%	-154,52%	9,41%	Az árbevétel hány %-a maradt vissza "nyereségként" az összes költség levonása után. 2020-ban és 2022-ben a ráfordítások összege meghaladta a hozamok (bevételek) összegét, ezért negatív mérleg szerinti eredménnyel zárta az évet az önkormányzat.
Eszközfordítási sebesség (Tevékenység nettó eredményszámléletű bevétele/Összes eszköz)	3,61%	2,25%	2,01%	2,05%	Mennyire tudja kihasználni az eszközeit, évről évre egyre kevésbé képes az eszközeit jól kihasználni és abból bevételt generálni. Általános csökkenő tendencia. Megoldás lehet ha növeli a saját bevételeit (közhatalmi és működési) az önkormányzat, vagy eladja a nem termelő eszközeit (vagyonellenét).
Eszközök hozama (ROA) (Mérleg szerinti eredmény/Összes eszköz)	-3,00%	1,69%	-3,11%	0,19%	Az értékek hasonlóak a fentiekhez. Növelje a saját bevételeit (közhatalmi és működési) az önkormányzat, vagy adja el a nem termelő eszközeit (vagyonellenét).

6.2.4. Szolgáltatás és termelés

Az önkormányzat tevékenysége nem sorolható a klasszikus vállalati/szolgáltatási keretek közé, hisz elsődleges célja ebben az esetben nem a profit szerzés, de a lakosság elégedettsége ettől függetlenül fontos alakítója a szolgáltatás színvonalának. Az önkormányzat a közigazgatási ügyek mellett, számos egyéb tevékenységet is végez, például saját üzemeltetésű, központi konyhát működtet, amely jelenleg 76 %-os kapacitáskihasználtsággal működik. A konyhán használt nyersanyagok egy részét (zöldségek, tészta, tojás) a helyi közfoglalkoztatás során saját magának termeli meg az önkormányzat. Az önkormányzat rendelkezik a mezőgazdasági

termeléshez szükséges legalapvetőbb eszközökkel – például traktorral és azok kiegészítőivel – ami önmagában is kedvező kiindulópontot jelent a helyi termelési kapacitások kihasználásához. Szintén fontos, hogy a működtetés terén az önkormányzat évek alatt kialakított egy stabil rutint, amelyre szervezeti és gyakorlati szinten is lehet építeni. A gyermeknevelési intézmények létszámán a lakosságszám csökkenésével arányosan csökkenés figyelhető meg, ami bizonyos esetekben azzal emelkedik, hogy más település intézményét választják a szülők. A szociális ellátási formákat igénybe vevők létszámánál szintén egy kis mértékű csökkenés figyelhető meg. A szolgáltatás megbízható fenntartását az igénybe vevők létszámának a csökkenése mellett a szakember hiány is negatívan befolyásolja. Minden intézmény rendelkezik szervezeti és működési szabályzattal, illetve egyéb ágazati szabályzatokkal, amelyek iránymutatást adnak a szolgáltatások megszervezését illetően.

6.2.5. K+F+I

Az önkormányzat esetében nem beszélhetünk a klasszikus kutatótevékenységről, azonban a helyi közszolgáltatások, döntéstámogató rendszerek és fejlesztési programok innovatív megújítását Biharnagybajon Önkormányzata is célul tűzte ki, de nehezíti az előre mozdulást, hogy nem csak a megfelelő digitális technológia hiányzik, hanem a dolgozók nagy része nem rendelkezik a 21. században elvárható digitális kompetenciákkal. Az önkormányzat tagja a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségének, ahol rendre jó gyakorlatokat osztanak meg az országban működő önkormányzatok eredményeiből, s településünk is adaptált már néhány jó gyakorlatot. Helyi innovációként a közfoglalkoztatás eredményire alapozva alapítottunk nonprofit gazdasági társaságot, illetve a közművelődési feladatok ellátását is a szokványostól eltérően, egy „szakértő” civilszervezet bevonásával láttatjuk el 2025-től.

6.2.6. Menedzsment információs rendszer

Az Önkormányzat az ASP rendszert használja. Az önkormányzati ASP-rendszer célja, hogy egységes, központilag biztosított informatikai szolgáltatásokkal támogassa a helyi közigazgatást. A rendszer moduljai – például iratkezelés, gazdálkodás, iparűzési adó – lehetővé teszik a jogszabályoknak megfelelő, biztonságos és költséghatékony működést. Külön előnyt jelent a központi üzemeltetés, az automatikus frissítések és a jogszabálykövetés egyszerűsítése. Ugyanakkor a rendszer kevésbé rugalmas, a helyi sajátosságok nehezen illeszthetők be, és a testreszabás lehetősége is korlátozott. A rendszer tartalmaz VIR modult is, azonban azt a helyi vezetők nem használják, annak rugalmatlansága és nehéz kezelhetősége miatt. Az Önkormányzatnál problémaként jelentkezik, hogy a régebbi anyagok, például

tervdokumentációk nem fellelhetőek digitális formában, illetve nagyon sok adat nem áll rendelkezésre szűrt formában. A belső informatikai hálózat szintén fejlesztésre szorul.

6.3 Belső faktor értékelő mátrix (BFÉM)

	Tényezők	Guiford-féle súlyszám	Stratégiai elemző súlyok	Stratégiai elemző rangszámok	Súlyozott rangszámok
erősségek	1. 27 ha szántó és 8 ha legelő, a „Fürdő” terület (4ha) lezárt termálkúttal rendelkezik	0,625	0,0625	4	0,25
	2. az Önkormányzat képes a konyha nyersanyagszükségletének egy részét megtermelni	0,275	0,0275	3	0,0825
	3. a döntéshozók rendelkeznek a szükséges szakértelemmel és tapasztalattal	0,325	0,0325	3	0,0975
	4. a közfoglalkoztatás révén megtakarítás képezhető a településüzemeltetésben	0,325	0,0325	3	0,0975
	5. számos helyi érték szerepel az Értéktárban, melyek turisztikai potenciált képezhetnek	0,625	0,0625	4	0,25
	6. az önkormányzat rendelkezik olyan, jelenleg használaton kívüli vagyonelemekkel, amelyek hasznosításával javíthatja a versenyképességét	0,725	0,0725	4	0,29

	7.	az intézményi működésben levő építmények állapota megfelelő, főbbnyire csak karbantartást igényelnek	0,125	0,0125	3	0,0375
	8.	a konyha rendelkezik 20 %-os szabad kapacitással	0,175	0,0175	3	0,0525
	9.	az önkormányzat pénzügyi helyzete stabil	0,675	0,0675	4	0,27
	10.	korszerű Piacépület és üzlethelyiségek megléte	0,875	0,0875	4	0,35
	11.	az intézmények 70 %-ban csak földgázalapú fűtés van	0,675	0,0675	1	0,0675
veszélyek	12.	a rendezési tervben ipari területként megjelölt területeken nem biztosított minden szükséges infrastruktúra	0,925	0,0925	1	0,0925
	13.	az informatikai rendszer 90%-a elavult	0,225	0,0225	2	0,045
	14.	a köztisztviselők 40 %-a 5 éven belül nyugdíjba vonul	0,175	0,0175	2	0,035
	15.	a gazdasági társaságnál nagy mértékű létszámleépítést kellett végrehajtani	0,675	0,0675	2	0,135
	16.	jelenleg kevés a fejlesztési tartalék	0,575	0,0575	2	0,115
	17.	az önkormányzat nem foglalkozik dedikáltan a településimázssal, a marketinggel	0,975	0,0975	1	0,0975

18.	a konyha szervezeti integrációja nem optimális	0,375	0,0375	2	0,075	
19.	az önk. jövedelmezőségi mutatói romló tendenciát mutatnak	0,625	0,0625	2	0,125	
20.	az óvoda kihasználtsága 60 %-os	0,025	0,0025	2	0,005	
					BFEM	2,57

13. ábra Belső faktor értékelő mátrix

Forrás: saját szerkesztés, Nábrádi alapján

A 2,57-os BFÉM érték egy kicsivel magasabb, mint az átlagos érték (2,5), ami azt jelenti, hogy az Önkormányzat a víziójában megfogalmazott célok elérése érdekében megfelelő erősséggel rendelkezik, belső gyengeségei nem mérvadók.

7. Versenytárselemzés

A versenytárselemzés során nem kell minden magyarországi önkormányzattal szemben pozicionálni magunkat, csak azokat kell számba venni, akik a közvetlen környezetünkben vannak és hasonló adottságokkal rendelkeznek. Biharnagybajom esetében így közvetlen versenytársnak tekinthető a szintén a püspökladányi járásban található három szomszédos település: Báránd, Nagyrábé és Sárrétudvari.

Báránd rövid jellemzése:

A vizsgált települések között a lakónépességének a száma a 3., az elmúlt évben stagnált egyébként csökkent. A település polgármestere jelenleg 4. ciklusát tölti, mellette a jegyző személye is változatlan. A település közlekedési kapcsolatai kifejezetten jónak mondhatóak, mivel közvetlen a 42-es számú főút és a 101-es számú vasútvonal mellett helyezkedik el. Az önkormányzat pályázatok útján ipari parkot létesített, amely népszerű a környék vállalkozói számára. Mindemellett a gazdaságélénkítő program eredményeként térszta üzemet is létesítettek, amelyet nonprofit gazdasági társaságként működtetnek. Illetve tavaly adták át az új

termelői piacot. Az önkormányzat gazdálkodása stabil, viszont rendelkeznek 50 millió forintos folyószámla-hitelkerettel. A lakossággal és a külvilággal való kapcsolattartás honlapon, Facebook-oldalakon és Messengeren keresztül történik. Helyi hagyományokat őrző rendezvény a Bárándi Vigadó, amely a korábbi kenyérfesztivál utódjaként működik, és fontos szerepet tölt be a közösségi életben.

Nagyrábé rövid jellemzése:

Az összehasonlított települések közül Nagyrábén élnek a legkevesebben. A település vezetését 2024-ben új polgármester vette át, illetve a jegyző is nemrég óta irányítja a polgármesteri hivatalt. A hivatal közös önkormányzati hivatalként működik a szomszédos Bihardancsházával. A közlekedési kapcsolat vizsgálat szempontjából Nagyrábé van a legkedvezőtlenebb helyzetben, vasútvonal nem található a településen. A településnek nincs ipari parkja, a Piac jelenleg korszerűtlen, tervezik a fejlesztését. Pozitívum, hogy a belterületi útjaik, 100 %-ban szilárd burkolatúak. A településnek több turisztikai potenciálja is van, magántulajdonban van a Des Echerolles kastély, illetve szintén magángyűjtő üzemelteti a mezőgazdasági hagyományok gyűjteménye kiállítását is, amely nagy népszerűségnek örvend. Nagyrábén rendezik meg a Sárrét egyik legnagyobb gasztronómiai fesztiválját is a Sárrét íze fesztivált, 2025-ben már a tizennyolcadikat. Az önkormányzat a gazdálkodását csak a 100 millió forint feletti folyószámlahitel folyamatos igénybevételével tudja stabilan tartani, ami a folyamatos likviditást érzékenyen érinti, még úgy is, hogy a vizsgált települések közül a befolyt iparüzési adó állomány itt volt a legmagasabb. A település rendelkezik honlappal, és közösségi média felülettel, viszont azok frissítése nem túl gyakori.

Sárrétudvari rövid jellemzése:

Sárrétudvari rendelkezik a versenytársak közül a legnagyobb lakónépességgel. Vezetése stabil, 4. ciklusát tölti a polgármester, a jegyző pedig már régebb óta tölti be a hivatalát. Az önkormányzat hitelmentes, saját bevételeinek aránya 7,45%. Működő önkormányzati gazdasági társaság jelenleg nincs, de alapítását tervezik. Kijelölt, közművesített iparterülettel rendelkezik, de ipari park még nem jött létre. A helyi piac fejlesztése folyamatban van, inkubátorház létesítéséhez támogatást nyert a település. A településre szintén jellemző a népességcsökkenés. Aktív civil közösségekkel rendelkezik, illetve a köznevelés és oktatás színvonala is népszerű a környező településeken élők számára is. Szintén rendelkezik vasúti kapcsolattal, viszont vasútállomással nem. A lakosság tájékoztatása honlapon, kiadványon és közösségi médián keresztül történik. A település rendezvényei – mint a Falunap, Majális, Lovasnap és Advent –

élő hagyományokat őriznek. A turisztikai kínálatot a Tájház, Cséri Múzeum, magánvendégházak és a lovarda gazdagítják.

Sorszám	Siker-/Versenyképességi tényező	Megjegyzés
1.	Demográfia	A lakosság száma, mozgása,
2.	Elérhetőség és közlekedési kapcsolatok	Főutak, vasút, közösségi közlekedés (a munkába járás, turizmus, gazdaság lehetőségek)
3.	Helyi gazdasági aktivitás és foglalkoztatás	Aktív vállalkozói kör, mezőgazdasági háttér, ipari potenciál és vagy közmunkaprogramok minősége.
4.	Közzolgáltatások színvonala	Oktatás, nevelés, egészségügy, szociális ellátás, közétkeztetés.
5.	Településimázs, marketing	Van-e kialakult településarculat
6.	Településüzemeltetés és infrastruktúra	Úthálózat, víz, csatorna, középületek állapota.
7.	Fejlesztési stratégia, koncepció	Van-e világos fejlesztési irány, önálló gazdasági társaság, projektkezdemenyvezések, megvalósítási szándék.
8.	Természeti adottságok és turisztikai potenciál	Táji értékek, közösségi hagyományok
9.	Önkormányzati gazdálkodás	Biztosított-e a folyamatos működés, van-e hitelállomány, stabil-e a gazdálkodás
10.	Adóerőképesség	Mekkora mértékű a legfőbb saját bevételi forrás

14. ábra Az elemzéskor használt sikertényezők

Forrás: saját szerkesztés

Sor- szám	Megnevezés	Stratégiai elemző súly	Biharna gybajom	Biharna gybajom súlyozot t rang	Báránd rang	Báránd súlyozot t rang	Nagyrábé rang	Nagyrábé rang	Sárrétud vari rang	Sárrétud vari súlyozot t rang
1	Demográfia	0,071	3	0,21	2	0,14	1	0,07	4	0,29
2	Közlekedési kapcsolatok	0,031	2	0,06	4	0,12	1	0,03	3	0,09
3	Helyi gazdasági aktivitás	0,112	2	0,22	4	0,45	1	0,11	3	0,34
4	Közzolgáltatások színvonala	0,153	1	0,15	2	0,31	3	0,46	4	0,61
5	Településimázs, marketing	0,112	3	0,34	4	0,45	1	0,11	2	0,22
6	Településüzemeltetés és infrastruktúra	0,051	1	0,05	3	0,15	2	0,10	4	0,20
7	Fejlesztési stratégia, koncepció	0,071	2	0,14	4	0,29	1	0,07	3	0,21
8	Turisztikai potenciál	0,092	4	0,37	1	0,09	3	0,28	2	0,18
9	Önkormányzati gazdálkodás	0,153	4	0,61	2	0,31	1	0,15	3	0,46
10	Adóerőképesség	0,153	3	0,46	2	0,31	4	0,61	1	0,15
	Összesen	1	-	2,62	-	2,61	-	2,00	-	2,77

15. ábra Versenyképességi mátrix

Forrás: saját szerkesztés

A mátrix eredményéből azt láthatjuk, hogy a fenti sikertényezők figyelembevétele mellett, a legkedvezőbb helyzetben Sárrétudvari Önkormányzata van, amely eredményét leginkább a meglévő közzolgáltatások és infrastruktúrák alapozzák meg. A második és harmadik helyen szinte azonos pontszámmal helyezkedik el Báránd és Biharnagybajom, míg a mezőnyt egy kicsit leszakadva Nagyrábé zárja.

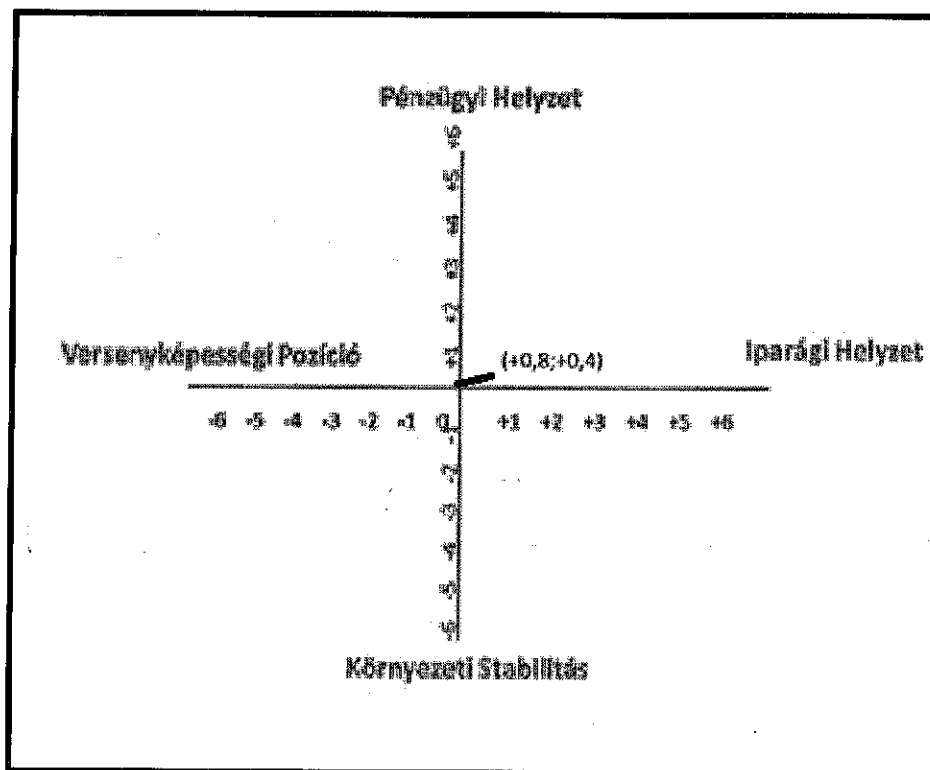
8. Stratégiai irányok meghatározása

8.1 SPACE mátrix

Pénzügyi helyzet		Környezeti stabilitás	
1. Fejlesztési kiadások aránya az össz. kiadás arányában	4	1. Gazdasági stabilitás	- 5
2. Önkormányzati saját forrásból származó folyó bevételek az összes költségvetési bevétel arányában	2	2. Politikai stabilitás	-4
3. Közhatalmi bevételek aránya a költségvetési bevételeken belül	5	3. Technológiai fejlődés	-2
4. Hitelkeret nagysága	5	4. Szabályozási változások	-3
5. Működési célú támogatások/átvett pénzeszközök aránya az össz. támogatás arányában	2	5. Klímaváltozás	-2
Átlag	3,6	Átlag	-3,2
Versenyképességi pozíció		Ágazati helyzet	
1. Lakosság szám	-2	1. Helyi gazdaságfejlesztés növekvő szerepe	5
2. Egy főre jutó HIPA	-2	2. Dedikált pályázati források az önkormányzatok részére	5
3. Vállalkozói környezet (ipari park, Piac, saját gazdasági társaság)	-3	3. Állami kezességvállalás	3
4. Nyilvántartott álláskeresők aránya az aktív korúakon belül	-4	4. Csökkenő közfoglalkoztatási lehetőségek	2
5. Egy SZJA adóalany SZJA adóalapjának az átlagos összege	-4	5. Csökkenő kötelező feladatellátás	4
Átlag	-3,0	Átlag	3,8

x tengely: versenyképesség + iparági helyzet = + 0,8

y tengely: környezeti stabilitás + pénzügyi helyzet = + 0,4

15. ábra A SPACE mátrix számítás végeredménye

Forrás: saját szerkesztés

A számítások alapján az önkormányzatnak az offenzív stratégiai irány javasolt, amely irányt leginkább az önkormányzatok számára nyíló lehetőségekre alapoznak meg. Viszont figyelembe kell venni, hogy ebben a kategóriában a pozíciója viszonylag visszafogottnak tekinthető, így a fejlesztések esetén a pénzügyi stabilitás és a versenyképesség javítására kell leginkább fókuszálni.

8.2 IE mátrix

Az IE (Internal-External) mátrix létrehozásához a BFÉM és a KFÉM mátrixok pontszámait kell használnunk, amelyek értékelik az önkormányzat belső erősségeit és gyengeségeit, valamint külső lehetőségeit és fenyegetéseit.

Az elemzések alapján a következő pontszámok állnak rendelkezésünkre:

- BFÉM pontszám: 2,57
- KFÉM pontszám: 2,59

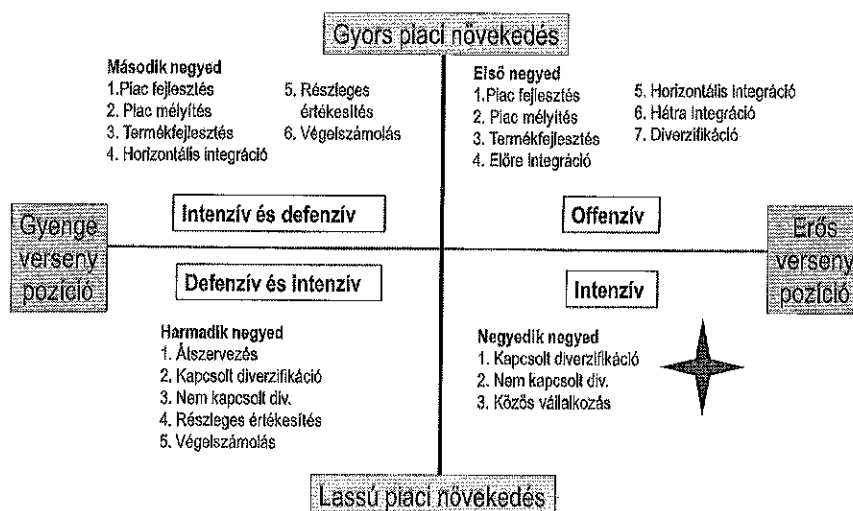
		Külső faktor értékelő mátrix			
		K/B	3-4	2-2,9	1-1,9
Belső faktor értékelő mátrix	2,5<	Fejlesztés	Fejlesztési lehetőség	Választás	
	2,5	Fejlesztési lehetőség	Helyben maradás	Lassú visszavonulás	
	2,5>	Választás	Lassú visszavonulás	Visszavonulás	

16. ábra IE mátrix eredménye

Forrás: Nábrádi

Az önkormányzat a belső és külső faktor értékelő mátrix súlyozott értékei alapján az IE mátrix **fejlesztési lehetőség** kategóriájába esik, ami azt jelenti, hogy a célok elérése érdekében javasolt a fejlesztés, viszont a kevésbé agresszív, moderált módszerek választása mellett, továbbá szükséges az instabil helyzetek stabilizálása.

8.3 Grand Strategy Mátrix (GSM)

17. ábra GSM mátrix

Forrás: Nábrádi

A GSM mátrix negyedei közül az önkormányzat a negyedik negyedbe sorolható. Az önkormányzatok piaci növekedése, vagy másképp fogalmazva a versenyképességük erősödése mindenképp egy lassú folyamatnak tekinthető, így a 3. és 4. negyed között az dönti el a pozíciót, hogy milyen a versenyképességi pozíciója az adott szervezetnek. A legtöbb önkormányzat pozíciója vélhetőleg a negyedik negyedben kell, hogy elhelyezkedjen, hisz láthattuk, hogy az önkormányzatok központi finanszírozása reálértéken csökken, így, ha tartani vagy növelni akarja a versenyképességét akkor mindenképp alternatív bevételi forrásokat kell találnia, amelyek lehetnek kapcsolt vagy nem kapcsolt diverzifikáció által, illetve térségi összefogásokkal.

A három módszer együttes értelmezése alapján megállapíthatjuk, hogy az Önkormányzat **rendelkezik fejlesztési potenciállal, de nem áll stabil offenzív pozícióban.** Ezért a **javasolt stratégiai irány** a következő:

- **Kiegyensúlyozott, óvatos növekedés**, amely figyel a pénzügyi fenntarthatóságra.
- **A versenyképesség javítása érdekében célzott fejlesztések**, különösen gazdaságfejlesztési eszközökkel (pl. vállalkozásbarát környezet, saját gazdasági társaság erősítése).
- **Diverzifikáció és alternatív bevételi források** bevonása a külső forrásoktól való függőség csökkentésére.
- **Térségi partnerségek és együttműködések** kihasználása a méretgazdaságosság és a versenyképesség erősítése érdekében.

9. Hosszú távú stratégiai célkitűzések meghatározása

9.1. TOWS mátrix

1. **Erősségek + Lehetőségek (S-O)** – hogyan használjuk ki az erősségeinket a lehetőségek kiaknázására
2. **Erősségek + Veszélyek (S-T)** – hogyan használjuk az erősségeinket a fenyegetések kivédésére
3. **Gyengeségek + Lehetőségek (W-O)** – hogyan javíthatunk a gyengeségeinken, hogy kihasználhassuk a lehetőségeket
4. **Gyengeségek + Veszélyek (W-T)** – hogyan csökkenthetjük a gyengeségek és fenyegetések negatív hatása

<p style="text-align: center;">TOWS mátrix</p>	<p>Erősségek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 27 ha szántó és 8 ha legelő, a „Fürdő” terület (4ha) lezárt termálkúttal rendelkezik 2. az önkormányzat képes megtermelni a Konyha nyersanyagszükségletének egy részét 3. tapasztalt és szakképzett döntéshozók 4. a közfoglalkoztatás révén megtakarítás érhető el a településüzemeltetésben 5. helyi értékek, mint turisztikai potenciál 6. használaton kívüli vagyonelemek 7. csak karbantartást igényelnek az intézmények 8. konyha 20 % szabad kapacitás 9. stabil pénzügyi helyzet 10. korszerű Piac és üzlethelyiségek 	<p>Gyengeségek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Az intézmények 70 %-a földgázzal van fűtve 2. nincs megfelelő ipari terület 3. az informatikai rendszer 90%-a elavult 4. a köztisztviselők 40%-a nyugdíjba vonul 5 éven belül 5. működési problémák a gazdasági társaságnál 6. kevés a fejlesztési tartalék 7. nincs dedikált marketing tevékenység 8. a konyha szervezeti integrációja nem optimális 9. romló jövedelmezőségi mutatók 10. az óvoda kihasználtsága 60%-os
<p>Lehetőségek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Magas támogatási intenzitású pályázati lehetőségek 2. Új nemzetközi együttműködési lehetőségek 3. Javuló közlekedési infrastruktúra 4. Geotermikus adottságok 5. Növekvő kereskedelmi és logisztikai kapacitások 6. A digitális technológia rohamos fejlődése 7. Fenntarthatósági és környezettudatos trendek a turizmusban 8. Zöld technológiák elterjedése 9. Pénzügyileg ösztönzött települési összefogások 10. Ösztönzők segítik az önkormányzati gazdasági társaságok működtetését 	<p style="text-align: center;">OFFENZÍV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A konyhai nyersanyag-önellátás fokozatos bővítése (főlasátor, hűtőkapacitás, tartósítás). (E1, E2, E3, E4-L1, L4, L10) 2. Tematikus, kis léptékű turisztikai fejlesztések: (helyi értékekre épülő látványelemek, eseménynaptár, akár digitális vezetett séta.) (E5-L1, L7) 3. Használaton kívüli ingatlanok hasznosítása, értékesítése (értékesítés esetén a bevétel fejlesztési alapot képez) (E6, E9 – L1) 4. Térségi összefogási lehetőségek kiaknázása (E1, E3 – L3, L5, L8, L9) 	<p style="text-align: center;">VÁLTOZÁSORIENTÁLT</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Megfelelő infrastruktúrával rendelkező ipari terület kijelölése külső vállalkozások bevonása érdekében (Gy2 – L2, L3, L5) 2. Fokozatos informatikai fejlesztések, első körben az eszközök cseréje, utána az ügyfélszolgálat és iratkezelés digitalizálása (pályázatból), majd a munkafolyamatok belső optimalizálása. (Gy3 – L6) 3. Marketing- és kommunikációs stratégia kialakítása (Gy7-L2, L5) 4. A gazdasági társaság működésének felülvizsgálata és újraszervezése: belső erőforrás-újraosztás, Konyha integrációja (Gy5, Gy8 – L1, L9, L10)
<p>Veszélyek</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Politikai instabilitás 2. EU-s források bizonytalansága 3. Előregedő és csökkenő népesség 4. Időjárási kockázatok növekedése 5. Szakemberhiány 6. Energiaárak, nyersanyagárak folyamatos növekedése 7. Kiberbiztonsági fenyegetések 8. Gazdasági centralizáció 9. Közfoglalkoztatási lehetőségek csökkenése 10. Technológiai lemaradás 	<p style="text-align: center;">DIVERZIFIKÁCIÓ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Piacutatás indítása új típusú közétkeztetési célcsoportokra (E2, E8 – V3, V6) 2. Kulturális alapú gazdaság és közösségfejlesztés (E3, E5 – V3, V8) 3. Helyi Piac kihasználtságának növelése pl. térségi együttműködésekkel, a Konyha diverzifikálásával (E9, E10 – V8) 4. Biomasszára épülő fűtési rendszerek az intézményeknél (E4 – V6) 	<p style="text-align: center;">DEFENZÍV</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Digitális jelenlét erősítése a fiatalabb célcsoport irányába (Gy7-V3) 2. Ütemtervet kell készíteni a nyugdíjba vonuló szakemberek pótlására (Gy4 – V5) 3. Fokozatosan növelni kell a fejlesztési tartalékot (Gy6 – V2, V6) 4. Növelni kell az építmények, vagyonelemek kihasználtságát (Gy9, Gy10 – V1, V2, V6) 5. Ahol lehet ki kell váltani a személyes munkavégzést másfajta módszerekkel (megbízás, digitalizáció, gépesítés stb.) (Gy9 – V5, V9)

Pénzügyi célkitűzések:

1. **Önkormányzati vagyongazdálkodás racionalizálása**
 - Használaton kívüli ingatlanok hasznosítása vagy értékesítése
 - Építmények és vagyonelemek kihasználtságának növelése
2. **Költséghatékonyság és belső erőforrás-allokáció javítása**
 - A gazdasági társaság működésének felülvizsgálata, újraszervezése
 - Közétkeztetési feladat integrálása a gazdasági társaságba
 - Belső munkafolyamatok optimalizálása
3. **Pénzügyi stabilitás megőrzése és tartalékképzés**
 - Fejlesztési tartalék fokozatos növelése
 - Fejlesztési bevételek fejlesztési alapon történő elkülönítése
4. **Humánerőforrás-stratégia kialakítása**
 - Ütemterv a nyugdíjba vonuló munkatársak pótlására
 - Alternatív foglalkoztatási formák (megbízás, automatizálás) alkalmazása

Stratégiai célkitűzések:

1. **A helyi gazdaság több lábon álló megerősítése**
 - Konyhai önellátás fokozatos bővítése (fóliasátor, hűtés, tartósítás)
 - Piackutatás új közétkeztetési célcsoportokra
 - A helyi Piac kihasználtságának növelése
 - Kulturális alapú gazdaságfejlesztés
2. **Turisztikai potenciál és térségi láthatóság növelése**
 - Tematikus, kis léptékű turisztikai attrakciók fejlesztése
 - Marketing- és kommunikációs stratégia kidolgozása
 - Digitális jelenlét fejlesztése a fiatalabb célcsoportok irányába
3. **Térségi partnerségek és együttműködések erősítése**
 - Térségi összefogási lehetőségek kiaknázása
 - Külső vállalkozások bevonása megfelelő infrastruktúrával
4. **Fenntartható és környezettudatos infrastruktúra kialakítása**
 - Biomassza-alapú fűtési rendszerek bevezetése az intézményeknél
 - Energiafüggetlenség fokozatos elérése
5. **Az önkormányzat intézményrendszerének modernizálása**
 - Informatikai fejlesztések több lépcsőben

- Digitalizáció, ügyfélkapcsolati és iratkezelési rendszer fejlesztése
- Személyes munkavégzés részleges kiváltása új működési formákkal

10. Záró gondolatok

Jelen stratégiai terv a település hosszú távú fejlődésének megalapozását szolgálja, figyelembe véve a helyi adottságokat, erőforrásokat és kihívásokat. A benne foglalt célkitűzések, intézkedések és javaslatok rendszerszintű megközelítésen alapulnak, és az önkormányzati, intézményi, gazdasági és civil szereplők közös cselekvésére építenek. A stratégia érvényesülése a gyakorlati megvalósítás során dől el, amelyhez elengedhetetlen a szereplők közötti együttműködés, az átlátható és felelős döntéshozatal, valamint a stratégiai gondolkodás következetes érvényesítése. A dokumentum célja, hogy irányt mutasson, és alapul szolgáljon a jövőbeni fejlesztéspolitikai döntésekhez, elősegítve ezzel a település fenntartható, versenyképes és élhető jövőjének megvalósulását.